

سٽ خوش

دەزگای چاپ و بلاوکردنەوەی

زنجیرەی پۆشنبیرى

*

خاودنی ئىمتىياز: شەوكەت شىخ يەزدين

سەرنووسىار: بەدراڭ ئەھمەد حەبىب

ناونىشان: دەزگای چاپ و بلاوکردنەوەي ئاراس، شەقامى گولان، هەولىر

دانا رەشۇوف

ناوى كتىب: سى خوشك
نۇوسىنى: ئەنتۇن چىخۇف
وھرگىرانى لە رووسىيەوە: جەلال تەقى
پېشەكى: دانا رەشۇوف
بلاۋىراوهى ئاراس- ژمارە: ۸۱۹
ھەلەگرى: شىرزاڈ فەقى ئىسماعىل
دەرىئانانى ھونەرىي ناوهوە: ئاراس ئەكرەم
بەرگ: مريم موتەقىيان
چاپى يەكم، ۲۰۰۸
لە بەرپۇرلەرىي گشتىيى كىتىبخانە گشتىيەكان لە ھەولىر ژمارە ۱۹۱۴
سالى ۲۰۰۸ دراوهتى

ئەنتۇن چىخۇف

سى خوشك

وھرگىرانى لە رووسىيەوە:

جەلال تەقى

خوینه‌ری به ریز!

ئەم شانۇگەریيە چىخۇف يەكىيە لە ھەرە سەرکە و توتورىن بەرھەمەكانى و سالھەيات سالە لەسەر شانۇ بەناوبانگە كانى مۆسکۇ و لىينىڭراد و كىقىا و شارەكانى ترى يەكىيەت سۈۋەت پىشان ئەدرى و شويىتىكى ديار و تايىبەتى ھەيە لە جىهانى شانۇدا ... خۇشى لە ژياندا پەيتا پەيتا گۆرانكارى تىدا كىدوھ و زۆر جارىش سەرپەرشتى چوونىيەتى دەرھىنان و پىشاندانى لەسەر شانۇ كىدووه و زۆر لەكەلەيدا ماندوو بۇوه، ھەروھا بىر و داپاشتىنی چىرۆككەش ماندووى كىدووه، بۆيە لە ۱۶ ئى تىرىنى يەكەمى ۱۹۰۰ دا لە نامەيەكىدا بۆ نۇوسەرى مەزىن مەكسىيم كۆركى نۇوسىيۇ: (ئەمەۋى ئاگادارت بىم كە شانۇگەریيەكەم نۇوسىيۇ، بەلام لەبەر ئەوهى لە سالى داھاتوودا لەسەر شانۇ پىشان ئەدرى پاكنووسىم نەكىدووه... نۇوسىينى ئەم " سى خوشك " د كارىكى زۇر دژوار و گران بۇو، چونكە باسى سى كچە جەنەرال ئەكا كە لەگەل خىزانىكى سوپايدا ئەزىز و ھەرييەكەيان بە حۆرەتكە دەفتار ئەكا).

پاش گۆرین و لى زىادى كەنیکى زۆر ئەم شانۇكەرىيە بۇ يەكەم جار
لە ۲۱ ئىكانونى دووهمى ۱۹۰۱ دا لە مۆسکۆ پېشان درا و لەھەمان
سالىشدا حاب كە.

خوشنده‌ی هنر!

ههـرچـهـنـدـهـ لـهـ زـوـرـبـهـيـ چـاـپـكـراـوـهـ شـانـوـگـهـ رـيـيـهـ كـانـداـ وـاـ بـوـوهـ بـهـ باـوـ كـهـ
كـورـتـهـيـهـ كـانـيـهـ لـهـ پـيـشـهـ كـيـيـهـ كـداـ بـنـوـوسـرـئـ وـ پـالـهـ وـانـهـ كـانـيـهـ بـهـ
درـيـزـيـ دـهـسـتـنـيـ شـانـ بـكـرـيـنـ بـهـ لـامـ منـ وـامـ بـهـ باـشـ زـانـيـ كـهـ لـهـ

جِدِ خُوف

ئەنتۆن پاقلۇقىچ چىخۇق " ۱۸۶۰ - ۱۹۰۴ " يەكىكە لە نۇسەرە مەزنانەي لە خەفەت بزە و لە پىكەنин پەزارە دروست ئەكا ... ئەگەر لايىنه ساكارەكەي ئەم قىسىمە لېك بىدىنەوە ئەبىي بلېين كە چىخۇق رەشىبىنە، ئەگىنا چۈن لە پىكەنин پەزارە دروست ئەكىرى ... بەلام ئەگەر بە ورىي سەيرى بەرھەمە كۆمىدى و پىر لە پىكەنинەكانى بکەين لەزىز قۇوللايى ئەو پىكەنин و قىسە خۆشانەدا كە بە زمانى پالھوانەكانىيەوە ئەيانكا داخ و زووخاو و پەزارەي زيانى پىر لە چەرمەسەزى بەدى ئەكەين، واتا مەبەستى سەرەتكى ھەموو بەرھەمەكانى دەرخستنى بارى زيانى نارەوا و حەوساوهە.

ههچهنه زیاد له ههشتا سال به سه مردنی چیخوقدا تیپه ریوه،
له گهله ئوهشدا نهک بەرهەمە کانی نرخیان کەمی نەکردووه، بەلکو رۆز
بەرۆز بلاو ئەبنەوه و بايەخیان زیاتر ئېبى. باشترين بەلگە بۇ ئەمە،
ھەموو چاپىكى نويى لە يەكىتى سوقىتىت، كە زۆر جار ژمارەسى
نوسخە کانى ئەگاتە نيو ملىقىن دانە، پىش دەرچۈونىيان بە ماوەيەكى
زۆر "حىجز" ئەكرىن و ئەوهى فريايى ئەم حىجز كردىنە نەكەۋى لە
بازاردا دەستتى ناكەۋى و لىتى بى بەش ئېبى... بىنجە لەمەش لە
1917 ھوھ بەرهەمە کانى تەنها لە يەكىتى سوقىتىت زىياد لە ھەزار جار
چاپ كراونەتەوه و ژمارەسى چاپكاراوه کانى لە پەنجا ملىقىن
تىپه ریوه و يۇ ٩٣ زمانى غەيرە رووسيي وەركىزراون..

شتیکی تریش ههیه به پیویستم زانی بیخهمه به ر چاوی به ریزت: ودک چون له کوردیدا هندی ناو به چهند جوئیک ئه وتری و کورت ئه کریتەوە ده دردی مەممەد و حەمە و مەحموود و خولەی بەسەر دئ، لە رووسیدا هەموو ناوهکان دووجاری ئەم گۆرانکاریبیه ئەبن بەلام به شیوهیه کی زۆر فراوانتر و ودک لەم بەرهەمەدا ئەبینی ناویک لەکاتی قسە کردندا و بە پیش شوین و هەلۆیست ئەگۆری و لەوانەیه شارەزای ئەو شیوهیه نەبى سەرت لى تىك بچى، بۆیە بۆ ئەوهی لای بەریزت ئاشکرا بى و سەرت لى نەشیۆرى ئەم گۆرانکاریيانەم لە دوای "شانۆگەرییەکەدا روون کردۇتەوە، ھەر بۆ وىنە نووسیومە كە ناوی "ئۆلگا "ئەبى بە ئۆلا، يان ئۆلیا، ئۆلیوشكا، ئۆلیچكا و هەند.... ھەمووشیان ھەر "ئۆلگا " يە و بەم جۆرە ھەروھا لە رووسیدا زوربەی کات مرۆڤ بە نازناو يان بەناوی خۆی و باوکىيەو باڭ ئەکری و لەم بارەدا ناوی خۆی لە ناوە کورتەکەی ناچى، بۆ وىنە لە هەندی شوینى ئەم شانۆگەرییەدا "ماشا " بە "ماريا سیرگیيەنا " ناو ئەبرى کە ماريا ماشايە و سیرگىيەنا سیرگىيە و كە ئەبى بە ناوی باوکى ئافرەتیک ئەکری بە سیرگىيەنا، بۆیە لە بەریزان تکام وايە ئەگەر ئالۋىزىيەکى واتان هاتە پېش بروانە روون کردنەوەکانى دوای كتىپەكە... لەمەش سەيرىتر... لە رووسیدا زۆر جار ناوە بچووک کراوهکانىش بچووک ئەکرینەوە و ئەمانەشم ھەموو لە کاتى خۆيدا روون کردوونەتەوە.

جەلال تەقى

سلیمانی - کانونى دووهمى ۱۹۹۰

وەرگىرەنەدا پېش رووداوهکان نەكەوم و خویندەوارى بەریز خۆى ھەنگاوه بەنگاوه بچىتە ناو جىهانى فراوانى بىر و را و مەبەستەكانى چىخۇقۇھە و لىيان نزىك بىتەوە.

خوینەرى بەریز!

سەير ئەوهىيە ناوى چىخۇقۇھە بە چەشنەها جۆر لە زمانە غەيرە رووسىيەكاندا، بەتاپەتى لە عەربىدا نووسراوه و زۆر جار نووسراوه: چىخۇقۇھە، تىخۇقۇھە، چوكۇف و هەند... كە ھىچيان نازناوه راستەقىنەکەي نىن. ھەرچەندە "چىخۇقۇھە" يىش كە من لە بەرەمە وەرگىرَاوەكانىدا نووسىيومە كەمىك لام داوه بەلام لە ھەمويان نزىكتەرە و بۆ كوردى لەبارترە و ھەر لە بەر ئەوهش لەسەرى رۆيىشتۇوم چونكە لەبارە و لە کوردیدا بە جۆرە رۆيىشتۇوه، ئەگىنا لە رووسىيەکەدا ھەرچەندە "چىخۇقۇھە" ئەننووسرى بەلام "چىخەف" ئەخويىزىتەوە... لەمەش سەيرىتر ئەوهىيە كە ھەندى جار لە يېك لەپەرە و وتاردا بە دوو جۆر يان زىاتر ئەم ناوە ئەننووسرى، بۆ وىنە مامۆستايىكى بەتوناي وەك جەرجىس فەتحولى كە بەرەمە وەرگىرَاوەكانى نمۇونەي پوختەيى و پىكۈپىكىن، لە لەپەرە ۹۷ يى "الثقافة الجديدة" يى سالى ۱۹۵۸ يى چاپخانەي "رابىتە" يى بەغدادا لە وتارىكى "مەكسىيم گۆركى" دا دەريارەي چىخۇقۇھە بە شىوهى "تشىكۈف" يىش و "جيڪۈف" يىش نووسىيە، ھەروھا لەلەپەرە ۹۹ يى ھەمان نووسراودا جارىكى "تشىكۈف" و جارىك "جيڪۈف" يى نووسىيە... واتا ھەمان وەرگىر لە ھەمان باسدا و لەنىوان سى لەپەرەدا بە سى جۆر ناوى يەك كەسى نووسىيە كە كارىكى نەشىياوه... ئەم رەفتارەش لەگەل زۆربەي ناوە بىگانەكاندا كراوه.

دنیای شانۆنامەکانى چىخەف زۆر تايىبەتە، چەندىن دراماى ناوهەكى لەخۆ دەگرىت و بە شانۆى ئەتمۆسفيئر ئاماژىد بۇ دەگرىت، ئەم ئەتمۆسفيئرەش پشت بە ورووژاندى يادەوھىرييەكان، ھيواكانى ئايىنە و ھەلۋىستە و بارە دەرروونىيەكان، بە تايىبەتىش ھەرس ھېنانى پەيوەندى خۆشەويىسىتى و دىشكاندى دەبەستىت. رەوشە دەرروونىيەكانىش لەنىو خەونەكانى راپردوو كە نەھاتوتە دى و ئاواتەكانى ئايىنەش كە زۆر دوورە لە بەدېھىنانيانە و قوول دەبنەوە. ئەم مەسەلانەش گرنگىرىن سىفەتەكانى شانۆى چىخەف و بە بۆچۈونى رەخنەگەرەكانىش چىخەف بۇ بەرجەستەكىرىن و دوپاتىكىرىن وەي ئەم باپەتانە دەگەرىتەوە بۇ پانتايىيەكانى سروشت، بۇ نمۇونە دەرياچە لە شانۆنامە بالىندەي دەريا، باخى گىلاس لە شانۆنامە باخى گىلاسدا، يان خەون بە گەرانەوە بۇ مۆسکۇ لە شانۆنامە سى خوشكدا. ئەم مۇتىفانەش، بەتايىبەتى سروشت تەنها وينەيەك نىيە و پۇوداوى شانۆنامەكانى تىيا روبرىدات، يان تىيا بەند بىكەت، بەلكو هېننەي كارەكتەرەكان گىنگە و رۆلىكى لەبەرچاوابان لە بەرھەو پىشەوچۈونى هيلىي درامى و پەيوەندى كارەكتەرەكان و خودى پۇوداوهەكاندا ھېيە. چىخەف لە شانۆنامەكانىدا پەنا ناباتە بەر دروستكىرىن و پىكەيىنانى دىيمەنى توندوتىز و هات و هاوار، بەلكو پىيدانگە درامىيەكان لە دووتۇيى ھىلىكى هيمن و لەسەرخۇدا دەرىقىن بەپىوه. چىخەف لەم بارھىيەوە و لە يەكىك لە نامەكانىدا وتۈۋىيەتى: (مرۆژ لە ژياندا بە بەردەوامى يەكتەر ناكۇزىن. يان خۆيان لەناو نابەن و دان بە ناپاكىيەكانىدا نانىن... ھەروەها كاتەكانىشىيان بە

شانۆنامەي سى خوشك و دوا قۇناغەكانى شانۆى چىخەف

دانا پەئۆوف

١

لە ھەشتا و نەھەتكانى سەددىي راپردوودا، پىاۋىكى هيمن، رۆشنېير و زمانزان لە يەكىتى سوقىتى جارانەوە، دواى خويىدىن بۇ كوردىستان گەرابۇوه. ئەم پىاوه لەپال گوزھارانى ژيان و كار و پىشەي رۆزانەيدا، بە بى دەنگ و بەبى ھات و ھەرای راڭەياندن، چەندىن كتىب و شاكارى لە رۇوسىيەوە كردىبووه كوردى و چاپى دەكرىن. لەبىرمە لە رېڭىمى وەرگىرەكانى ئەم پىاوه جوانە بىدەنگەوە بە چىرپەكەكانى چىخەف و بە تايىبەتى بە نۆقلەتى (خانم و سەگەكەي) ئاشنا بۇوم و چىزىكى كورەم لى بىنى.

ھەر لە رېڭىاي ئەم وەرگىرە نەفەس درېزەوە ئاشناى شانۆنامەكانى چىخەف بۇوم، لە رۆڭۈرەدا چىخەفمان بە عەرەبى دەخويىندەوە و وەرگىرە عەرەبەكانىش بە ئەمانەتەوە، ياخود راستەخۆ بەرھەمەكانيان لە زمانى يەكەمەوە وەرنەدەگىرا.

ئەم مۇۋەفقە، ئەم وەرگىرە، ئەم رۆشنېير و ئەم كورەدە دلسۆزە ناوى مامۆستا (جەلال تەقى) بۇو. ئەم چاپە نوپەيە شانۆنامەي سى خوشك و لەم زنجىرەيدا رېزلىيانىكە لە مۇۋەفقە، لە ھەمان كاندا وەرگىرەكانى تا ئىستا نوپەيە و زمانەكەي زۆر پاراوه و بەپىتى تواناش لەگەل وەرگىرە سوپەيەكەدا بەراوردىمان كردووه.

شانۆکەی چىخەف واقىعىيە بەلام واقىعىيەتىكى تايىبەتمەندە، چىخەف پىيى لەسەر ئەوە داگرتۇوە كە زيانە ساكارەكە بەرجەستە بكت، زيانى ھەمموو رۆزىك، بەلام گۈيزانەوەي زيانى رۆزانە بۆ چىخەف تەنها ويئە كىرىنىيەكى رپوت نەبووه، بەلکو فەلسەفەي ئەم نووسەرە فەلسەفەيەكى ساكار و ئاسايىي بووه. چىخەف لەو زيانە ئاسايىيەدا ھەمموو وردهكارىيەكانى بىينيوه، زيانى لە چەمكە ساكارەكانىدا دۆزىوەتەوە و سەرلەنوئى پىمان دەناسىيىتەوە، خوشگوزەرانىمان، ئازارەكانمان، ھىواكانمان، رۆژە خۇش و دلخۇشەكانمان، خەونەكانمان.

پىويىستە زيان لە روانگەي دىيمەنە ئاسايىيەكەوە وەربگىرين، لە دەروازەكانى ساكارى بۇونەوە لە زيان و لە خۆمان تىدەگەين. مەبەستى چىخەف ئەوە بۇوه ويىنەيەكى زيانى رۆزانەمان بىداتى بە ھەمموو ساكارى، ناخۆشى و رېتمە خاوه بىزازارەكەيەوە، تا لە پشت ئەوەوە ئەو جىهانە بىينىن كە بەدوايدا دەگەرېين، ئەو جىهانە كە لە خەونەكانماندا دەيانبىينىن.

لەو زيانە ساكار و ئاسايىيە چىخەف وە راستى خۆمان و راستى زيانمان دەبىينىن، لهنىوان ئەندىشە و واقىعدا، لهنىوان ناتەبا و تەبارا، لهنىوان ساكار و ئاسان و دژواردا شىعرى چىخەف و شانۆ چىخەف ويىنەيەكى راستىگۆى مرۆڤايەتى و پەيوهندىيەكانمان بۇ بەرجەستە دەكتات. لەم ئەتمۆسفيئرەدا ھەمموو رەوش و پەيوهندى و ھەلۋىستەكان پابەندن بە پەيوهندىيەكانى مرۆڤەوە، پەيوهندىيەكانى مرۆقىش بەوانى تر و بە شتەكانەوە، بە گەردوون، بە زيان و بە خودى خۆيەوە.

گفتوكى زىركانەوە نابەنە سەر... ئەوەي كە بىر و هۆشيان داگير دەكت خواردن و خواردنەوە و دلدارى و قىسىمى بى مانايە. ئەم شتانەش ئەوەيە كە دەبىت لەسەر شانۆ بەرجەستەيان بىكەين... شانۆ دەبىت ويئە خەلکى بخاتە رپو لەكتىكدا كە نويىز دەكت، سەفەر دەكتەن، نان دەخۇن و دەربارە ئاۋوھەوا قىسە دەكتەن و قومار دەكتەن.... با ھەمموو شتىك لەسەر شانۆ ئالقۇز و گرلان بىت ھەرودك زيان، ساكار و ئاسان بىت ھەرودك زيان... كە خەلکى نانى ئىيوارە دەخۇن لە نان خواردن بەولۇھ يېچى تر ناكەن... ئەمەش رېڭىلە بەختىارى خەلکى ناكىت، بەھەمان شىۋە رېڭىلەو كەسانەش ناكىت كە زيانى خۆيان دەشىۋىن). چىخەف وەك ئەدەب سەيرى شانۆي نەكردووه، بەلکو بەر لە ھەمموو شتىك شانۆنامەنۇوسىن بۆ ئەو بۇ شانۆ بۇوه، شانۆكەشى شانۆيەكى واقىعى بۇوه و بنەماكانى لەسەر تىكىستە شانۆيىيەكانى بىنيات ناوه. لەم رپووه چىخەف نويخواز بۇوه و مەبەستى شانۆنەبۇوه، بەلکو شانۆ پىويىستى بە چىخەف بۇوه و بەدۋاي شانۆنامەكانىدا رايان كردووه. لەبەرئەوە نويخوازى و واقىعىيەتى چىخەف دابرائىك بۇوه لە ھەمموو تەۋىژم و نەرىتە شانۆيىيەكان. چىخەف شارەزايىيەكى تەواوەتى لە ھونەرى شانۆ ھەبۇوه، لەم رپووه لە وەلامى يەكىك لەو دەزگا چاپەمنىييانە كە ويسىتوىيەتى شانۆنامەكانى چاپ بكت و تووپىيەتى: (من ھىچ شانۆنامەيەك بە شاياني بلاو كىردىنەوە نازانم تا لەكتى پرۇۋە و لەگەل ئەكتەرەكاندا پىايادا نەچمەوە) تاكە ھۆيەكىش كە واى لە چىخەف كردووه شانۆنامە بنووسىت ئەو بۇوه كە لەسەر شانۆكان پىشكەش بىكىت.

شانۆنامەكانى سىيمايىكى مرۆڤايەتى گشتىگر لەخۆ دەگرن و چ كۆمىدىيا يان ترازىدى بەشىكەن لەم سىما گشتىگە مرۆڤايەتىيە. چىخەف خەندە و پەزارە بەشىوھىكى سەرسۈرەتىنەر تىكەلاؤ دەكەت، ئەمەش بۇ ئەو وىئنەيەكى راستىگۆر ئىيانە كە لە يەك كاتدا پىرە لە پىكەنин و لە هەمان كاتدا خەم و پەزارە، خۆشى و ناخوشى. چىخەف خۇى شانۆنامەكانى زىاتر وەك كۆمىدىيا ناوزەد كردووه، بەلام بۇ رەخنەگەكان زۆر گران بۇوه لەزېر تەۋۇزمەكانى شانۆنەيەكى كۆمىدىادا شىرقەي شانۆنامەكانى بىكەن، زۆر گران بۇوه كە شانۆنامەكانى لەنیوان كۆمىدىيا و ترازىدىيادا جىابكەنەوە و ھەر ئەم مەسىلەيەش خالىكى دژوار و جياوازى و كىشەي نىوان چىخەف و رېيشىسىرى گەورەي رووسى ستانىسلاقىسىكى بۇوه، ستانىسلاقىسىكى شانۆنامەكانى چىخەفى لەسەر شانۆرى ھونەرى مۆسکو وەك ترازىدىيا راڭە كردوون، نەمايشەكانى زىاتر لە ترازىدىيادا نزىك بۇون ئەك كۆمىدىيا و ئەمەش چىخەفى دلگەران كردووه.

زوربەي رەخنەگە ئەوروپىيەكان شانۆنامەكانى چىخەف دابەش دەكەن بەسەر دوو قۇناغدا: يەكەميان شانۆنامەكانى قۇناغى سەرتايى دەگرىتەوە، لەم قۇناغەدا رۇوداوى شانۆنامەكانى زىاتر راستەوخۇن، بەتايبەتى شانۆنامە كورتەكانى، دووهمىشيان ئەو شانۆنامانە دىن كە رۇوداوهەكانى ناراستەوخۇن و چىخەف لەم قۇناغەيدا دەگاتە ئاستىكى گەورەي داهىنان. بالىندەي دەريا، لالق فانىا، باخى گىلاس و سى خوشك نموونەيەكى بەرزى قۇناغى دووهمى شانۆنامەكانى چىخەفن.

گۆرپانكارى و بەرھۇپىشەوە چۈونە ئاسايىيەكەي ھىل و پىوردانگە

واقيعىيەتى چىخەف ناتورالىزىمى ناگەيەنى و زۆر دوورىشە لە چەمك و بۆچۈونەكانى ناتورالىزىمى ئەمەيل زۆلەوە، بەلكو واقعىيەتى چىخەف زياتر سروشىتىيەكى زىندووه و لەگەل كەسايەتىيەكانىدا كۆمان دەكاتەوە. لىك نزىكبوونەوە و پىكەگەيىشتىنى ئىمە و كارەكتەرەكانى چىخەف پىكەگەيىشتىنىكى مرۆڤايەتىيە بە ھەموو گەرمۇگۈرى و خەون و ھىواكانىيەوە، بە ھەموو سۆز و لىكچۈونەكانى چارەنۇوسىكى ھاوبەشەوە.

چىخەف چەندە گرنگى بە كەسى تاك ئەدات و مەسىلە خودىيە فەلسەفييەكان لەلای مرۆڤى تاك چارەسەر دەكەت، ھىندهش بەو مانانايەي كە مرۆڤ و مرۆڤى تاك ئەندامى كۆمەلگا و بنەما كۆمەلایتىيەكانە. لەبرئەوە شانۆنامەكانى چىخەف پالەوانى تاك لەخۆ ناگىرىت و ھەموو كارەكتەرەكانى، بېرى جياوازى گرنگى و بەشىكەن لە سىستەم و پېرىمە كۆمەلایتىيەكان. كارەكتەرەكانى وەك خودىيەكى تاك پەيوهندىييان بەوانى ترەوە ھەيە و لە ھەمان كاتدا پەيوهستن بە كۆمەلگىشەوە.

بەها مرۆڤايەتىيەكان لەلای چىخەف ئاشكران: پەيوهندى مرۆڤ بە مرۆڤەوە، تاك لەگەل تاك لە پەيوهندىيەكانىدا بە كۆمەلگاواھ، كۆمەلگاش لەبرامبەر خۆيدا، بەتايبەتى ئەو كۆمەلگايانەي كە بە گۆرانكارى و دابران و ململانىي فىكريى، سىياسى و كۆمەلایتىدا تىدەپەرن و بەم شىيوجەش بارودۇخى مرۆڤايەتى لە باشەوە بەرھۇ خراپ دەگۈرى و بارىكى ئالۆز و دوور لە راستىيەوە دەستەبەر دەكەت. زۆر گرانە شانۆنامەكان و كارەكتەرەكانى چىخەف بخزىنرىتە بوارەكانى كۆمېدىيا ياخود ترازىدىيادا، بەلكو لەو رۇوهەوە كە

بیرم لى ئەکرددوه ئەو بۇو: ئاخۇ ئەمپۇ لىدان ئەخۆم!"
 لە سالى ۱۸۷۵ دا باوکى نابووت ئەبىت و لە ترسى قەرزەكانى و سزايى بەندىخانە رائەكات بۇ مۆسکۆ و لە ئۆخى دەشارىتەوە، دواتر خىزانەكەشى ناچار دەبىت كە خانووبىرەكەيان بفرۇشنى و بگەرىنەوە بۇ مۆسکۆ. چىخەف كە ئەوكات قوتابى ئامۆژگايى مامۆستاييان ئەبىت، بە تەنها ئەمېنیتەوە و لە سالى ۱۸۷۹ دا كە قوتابخانە تەواو دەكات، ئەويش دەگەرىتەوە بۇ مۆسکۆ و لە ئۆخى كۆلىزى پىزىشىكى دەست دەكات بە خويىندىن. لە هەمان كاتدا دەسگىرۇيى مالە باوکى دەكات و يارمەتىيان دەدات و دەست بە نۇوسىنىش دەكات، لە سەرتادا بە دىمەنى كورتى كۆمىدى و دواترىش بە كورتە چىرۇك، ئەم نۇوسىنىانە لە گۇۋارەكانى ئەو سەردەمەدا و بەناوى خوازراوەوە بلاو دەكاتەوە.

چىخەف لە سالى ۱۸۸۴ دوھەك پىزىشىك كار دەكات و نۆڤلىتەكانى بلاو دەكاتەوە، بەلام زىاتر لە سالى ۱۸۸۶ دوھەبەناوى راستەقىنەي خۆيەوە، لە گۇۋار و بېرىنامە گەورەكانى ئەو سەردەمەدا دەست دەكات بە بلاو كىردنەوە. لە سالى ۱۸۸۷ يىشدا يەكم شانۇنامەكەي ئىقانۇف لە مۆسکۆ نەمايش دەكىت، شانۇنامەي ئىقانۇف زىاتر هانى چىخەف ئەدات كە لە شانۇ نىزىك بېيتەوە، لە سالى ۱۸۸۸ دا چوار شانۇنامە يەك پەردەيى دەنۋوسىت و لە هەمان سالدا خەلاتى پۇشكىن وەردەگىت.

چىخەف لە سالى ۱۸۹۱ دا گەشتىك بە زوربەي ولاتە ئەوروپىيەكاندا دەكات، سەرتا دەچىتە قىينا، لە ويۆه دەرپوات بۇ ۋىنيسيا، فلۆرننس، رۆما، مۆنتىكارلو و پاريس. چىخەف لە سالى ۱۸۹۲ دوھە تا سالى ۱۸۹۷ وەك پىزىشىك كارى كردووھ و بەشىوھەكى

درامىيەكان لەلای چىخەف تەنها گەوهەر و ھەلسوكەوت و رەفتارى كارەكتەرەكان ناگرىتەوە، بەلكو لە پەيوەندىيەكانىاندا: بەوانى ترەوھ، بە خۇيانەوە و بە ژيانىشەوە دەگرىتەوە. لەم نىتوەندەشدا راستگۈنى بە ھەموو ماناڭانىيەوە، بى پىچۇپەنا، لە ھەموو دىمەنىيەك لە دىمەنەكانى شانۇنامەكانىدا دەبىزىت.

سيماى شانۇنامەكانى چىخەف وەك لەمەوبەر ئاماڭەمان بۇ كردووھ، ئەتمۆسفيئىرىكى تارىكى ھىدى كە دلەراوکى، ناخوشى، بېزاري، دلتەنگى، قىزلىكىردنەوە، نائومىدى و ونبۇون لەخۇ دەگرىت، ئەم سىمايانەش ھەموويان پىكەوە ھاوكارن، پىكىدا دەچن، دىرى يەكتىر دەھوستتەوە و بە شىوازىكى ناراستەوخۇ يەكترى تەواو دەكەن و ڕووداوهكانى شانۇنامەكە بەرھە پىشەوە دەبەن.

چىخەف بە شىوھەكى سرۇشتى، ساكار و وەستايانە ڕووداو و چىنە جىاوازەكانى كۆمەلگا لە دەھورى ڕووداوه سەرەكىيەكەي شانۇنامەكانى كۆ دەكاتەوە، دواي ئەوھ يەك لەدواي يەك پەردە لەرپۇي بابەت و ھەلۋىستە درامىيەكانى ڕووداوهكان لادەبات، بەم شىوھەش گرى درامىيەكان و پەيوەندىيە مەرقاپايەتىيەكان دروست دەكات، رىتمىكى مۆسىقى ئەو پەيوەندىيە بەھىزەي نىوان شىوھ و ناوهەرۇك، دىمەنى دەھرەوھ و گەوهەرە قۇولە شاراوهكەي دەكات.

٣

ئەنتوان چىخەف لە سالى ۱۸۶۰ دا لە ئۆكرارىنا لەدايىك بۇوھ، باوکى بازىرگان بۇوھ و مەرقۇيىكى بى بەزەيى و توندوتىز بۇوھ لەگەل خانەوادە و مەنداڭەكانىدا. چىخەف لە يەكىك لە نامەكانىدا سەبارەت بە باوکى و تووپىتى: "ھەموو بەيانىيەك كە لە خەو ھەلئەستام، يەكم شىت كە

له نزیکه و مهکسیم گورکی دهناسی و شانقی هونه ریش شانونامه‌ی لالو ۋانیا نمايش دهکات.

له سالى ۱۹۰۰ دا چىخەف بە تەنیا له يالتا دەزى و له هەمان كاتدا خەریکى نووسىنى شانونامه‌یەكى نويش دەبىت، ستانيسلامىسىكى لە پەيوەندىيەكى بەردەوامدا دەبىت لەگەل چىخەفدا و دەبىيەت بە زووترىن كات ئاو شانونامه‌یە تەواو بكت، چىخەف لە نامەيەكىدا دەنۇوسى: (شانونامەكە لە ئەتمۆسفيپەرىكى سەربارىدا رۈوەدات و چوار رۇلى سەرەكى بۇ ئافرەت لەخۇ دەگریت). چىخەف لە ۲۳ ئى مانگى ئۆكتۆبەردا ئەگەريتەوە بۇ مۆسکۇ و له شانقى هونەر يەكەم دەسنۇوسى شانونامەي سى خوشك بۇئەندامان و ئەكتەرەكانى شانقى هونەر دەخويىنریتەوە و چىخەفيش لە كۆتايى مانگى دىسەمبەرى هەمان سالادا بەتەواوەتى شانونامەكە تەواو دەكات.

له ۲۱ ئى مانگى يانىوەرى سالى ۱۹۰۱ دا شانقى هونەرى مۆسکە، شانونامەي سى خوشك پېشكەش دەكات، چىخەف لەم كاتەدا لە ئىتالىياوه دەگەريتەوە بۇ يالتا و هيچ تەلەگرامىيەكى بەدەست ناگات، ئەمەش وا له چىخەف دەگەيەنلىكى كە شانونامەي سى خوشك لە مۆسکۇ سەركەوتىنى بەدەست نەھىناوه. چىخەف تا بەتەواوەتى لە ناوهەراستى مانگى فيېرىيەریدا، دەگەريتەوە بۇ يالتا، نازانى كە شانونامەكەي سەركەوتىنىكى گەورەي بەدەست هىناوه. هەر لەم سالەدا بېيارى تەواوەتى خۆئەدات و لەگەل ئۆلگا كىنپەر زەماوهند دەگىرى، بەلام بارى تەندروستى بەرەو خراپتر دەچىت. چىخەف لە سالى ۱۹۰۴ دا دوا سەركەوتى خۆى لە شانقى

چۈ سەرقالى مەسىلە كۆمەلە ئەتىيەكانيش بۇوه، يارمەتى جوتىيارەكانى داوه، قوتابخانەي دروست كەردووه و بەردهوامىش سەركەرمى نووسىن بۇوه. له سالى ۱۸۹۴ يىشەوه بارى تەندروستى زور خراپ ئەبىت، له هەمان سالادا و بۇ جارى دووهەم سەردىنى دەرەوهى ولات دەكات. چىخەف بە چاوى رېز و خۆشەويىتىيەوە سەيرى تۆلستۆي كەردووه و له سالى ۱۸۹۵ دا بە تايىبەتى سەردىنى دەكات.

له سالى ۱۸۹۶ دا شانونامەي بالىندەمى دەريا لە شارى سان پىتەربۇرگ نەمايش دەگریت، شانونامەكە سەركەوتىن بەدەست ناهىنى، ئامەش چىخەف زور نىكەران دەكات و بىر لە دووركەوتتەوە لە شانق دەكاتەوە. له سالى ۱۸۹۷ دا چەندىن رۇوداوى گرنگ رۈوەدات، سەرەتا ستانيسلامىسىكى و فلايدىمېر نىميرۇقىتىش داتنىشكۇ شانقى هونەر لە مۆسکۇ دادەمەززىيەن، چىخەف بارى تەندروستى زور خراپ دەبىت و له نەخۆشخانە دەكەويت، هەر لەم سالەشا شانونامەي لالو ۋانیا لەگەل شانونامەكانى تىرىدا لە دوونتوىي بەرگىكدا بلاو دەكاتەوە. باوكى چىخەف لە سالى ۱۸۹۸ دا دەمرىت، بەلام كۆمەلە رۇوداوى گرنگى تر هەر لەم سالەدا لە ژيانى چىخەفدا رۈوەدات، بۇ نموونە پارچە زەوپەك لە نىيەر دووركەي كريم و له شارى يالتا دەگریت، خانووبەكى گەورەي بە بەردى سېلى سەر دروست دەكات، ئەو خانووبەرەيە دواتر بە خانووه سېپىيەكە دەناسرىت و ئىستا مۆزەخانەيە. هەر لەم سالەدا شانقى هونەر شانونامەي بالىندەمى دەريا بە سەركەوتىكى گەورەوە پېشكەش دەكەن و چىخەفيش ئۆلگا كىنپەرى ئەكتەر دەناسىت. سالى دواتر و لەبەر بارى تەندروستى بە تەواوەتى لە خانووه سېپىيەكەي لە يالتا جىڭىر دەبىت،

ئەندىرىي و سى خوشكەكەي، پرۆزۇرۇق سەركىرىدى بەتالىيۇنىكى سەربازى بۇوه و كە شانۇنامەكە دەست پى دەكتات، ئەو سالىكە مردۇوه. دووھميان پرۆزېپۇق، پارىزگارى شارەكە يان بەرىۋەبەرى گوندەكانە، ئەم كەسايىتىيانە كارىگەرېيەكى راستەخۆيان ھەبۇوه و ھەيە بەسەر ژيان و چارەنۇسى كارەكتەركان و رەوتى رووداوهكانەوه. پرۆزۇرۇق باوكىيان ھەر لە سەرتايى شانۇنامەكەوە دەركەۋىت و بۇنىكى ئامادە و بەھىزى ھەيە.

ئۇلگا:

ئيرينا، باوكم سالىكى تەواو لەمەوبەر، لەم رۆزەدا لە پىنجى مايسى پاردا و لە رۆزى بىرەوھرى لەدایكبوونى تۆدا مىرد. رۆزىكى سارد بۇو و بەفر ئەبارى. من وام ئەزانى بەرگەي ئەمە ناڭرم. تۆ بى ھوش كەوتىبۇرى و وەك مىردوو واپۇرى... بەلام و سالىك تىپەرى و ئىستا لەسەرخۇ يادى ئەكەينەوه.

شانۇنامەي "سى خوشك"

پەردىي يەكەم

جەنەرآل پرۆزۇرۇق پلانى گەورەي بۇ پاشەرۆزى مەنداھەكانى ھەبۇوه، بۇ نموونە فىرى زمانەكانى فەرەنسى، ئەلمانى و ئىنگلەيزى كردوون، ئيرينا تەنانەت ئىتالىش دەزانى و ھەر لەسەر داخوازى ئەو ئەندىرىي رېڭاي بوارى ئەكاديمىي ھەلبىزاردۇوه و باوكى خوازيار بۇوه كە ئەندىرىي بىيىتە پرۆفېسۈر.

كە باوكىيان جەنەرآل و سەركىرىدى لەشكىرى ئەو شارە بۇوه، كارىگەرى و مانايەكى گىرنگى لەدواي خۆيەوه بۇ ھەموو شانۇنامەكە بەجيىه يىشتۇوه، ئەو ئىستا مىردووه، بەلام سەرباز، ئەفسەر و ھەموو

ھونەرى مۆسکۆ دەبىنى، شانۇنامەي باخى گىلاس سەركەوتىنىكى گەورە بەدەست دەھىنى، بەلام چىخەف بەتەواوەتى بى ھىز دەبىت و نەخۆشىيەكەي زۆرى بۇ دەھىنى، تا لە ۲ ى مانگى يولى سالى ۱۹۰۴ دا كۆچى دوايى دەكتات.

٤

سى خوشكەكە، ئۇلگا، ماشا و ئيرينا پىكەوە لەگەل براكەيان ئەندىرىي لە شارىكى دورەدەستى بچووكدا، دواي ئەوهى كە باوكىيان وەك ژەنەرآل و سەرلەشكەر لە مۆسکۆو گۈزىراوەتەوە بۇ ئەۋى دەڙىن، ئىستا باوكىيان مىردووه و ھىچ شتىكە وەك جاران نەماوه و ئەو خانەۋادىيە لەسەر رېڭاي ژياندا بەجى ماقۇن. پريشكى سوپا بەردىوام بەر مالەكەيان دەكەۋىت، ئەفسەر و سەربازەكان سەردىانىان دەكەن و ژيانيان قەربالخ و داگىر دەكەن، وەكى تر ئەو سى خوشكە و براكەشيان زياڭىز باسى ئۇوه دەكەن كە ژيانيان بىگۈن و بگەرېنەوه بۇ مۆسکۆ، تا سەرلەنۈ و لەۋى ژيانيان دەست پى بىكەنەوه.

كە ئەندىرىي براشيان ناتالىيا دەخوازى و دەيگۈزىتەوە ناو مالەكە، ژيانى ھەر سى خوشكەكە بەتەواوەتى دەگۈرۈت. ئەندىرىي پارەكانى ئەدېرىنى و خوشكەكانىشى دەسەلاتيان كەمتر و كەمتر دەبىتەوە و توانانى پووبەر ووبۇنەوهى ئەندىرىيان نامىنیت.

٥

جىڭە لە سى خوشكەكە، ئەندىرىي و ناتالىيا دوو كارەكتەرى تر رېلىكى گەورە و لەبەرچاوابيان لە شانۇنامەي سى خوشكدا ھەيە، ئەم دوو كارەكتەرەش ھەركىز دەنناكەون، يەكەميان پرۆزۇرۇقى باوكى

تۈزىنباخ و سەلیونى زىاتر كەسى تى سەردىيان ناكلات و ئەم دۇوانەش ھەردۇوكىيان دلىان بە ئىرىناوهىيە. بىگومان مىدىنى پىرۇزقۇرۇق ھەمۇ خىزانەكە لە چەقى پووداوهكان، پەيوەندى و گرنگىپىدانەوە گواستوتتەوە بۆ پەراوىز، ئەو جىهانەشى كە سى خوشكەكە و ئەندىرىي تىا دەزى، لە كۆتايدا دەبىتە دىيمەنېكى تىكشىكاو: نەتاليا، زنەكەي ئەندىرىي دەست بەسەر مالەكەدا دەگرىت، ئۆلگاي ناچار كردووه بگۈزىتتەوە، ماشا نايەيت جارىكى تى بۆ ئەو مالە بىتتەوە، ئىريينا دەبىتە مامۆستا و لە مالەكەيان ئەگۈزىتتەوە، ئەندىرىي كە دەبوايە ببوايە بە پىرقۇقىسىر، ئىستا مۇوچەخۇرىكى بچووكى بەرىۋەبەرایەتى گۈندهكانه و بە باخچەكەدا پال بە عەربابانى مندالىكەوە دەنلىكتە كە نەتاليا ئى ثى لە كەسىكى تى بوبويەتى و لە مالەكەشدا لە ژۇورىكى بچووكى تەنهادا دەگىرىسىتتەوە و كەمانچە دەزەنلىق. تەنانەت شارە بچووكەكەش چۇل و ھۆل بۇوه و ليوا سەربازىيەكە كواستوويانەتتەوە و شاريان جىيەيشتتۇوه.

٦

كارەكتەرە پۇزەتىفەكان لە سى خوشكەكەوە نزىكىن، تىكرا ھەمۇيان خەون ئەبىن و فەلسەفە لى ئەدەن و كەمتر كىداريان ھەيە، يان ھىچ كارىكىيان نىيە. كارەكتەرە نىكەتىفەكانىش بە دەستوپىردىن، كىداريان دىارە، پىرۇتۇپۇپۇق كلىلى زوربەي پووداوهكانە و كارىكەرييەكى خراپى بەسەر رەوتى پووداوهكانەوە ھەيە، كولىكىن وەك مامۆستايەك ئەركەكانى خۆى جىبەجى دەكتات، سەلیونى بارقۇن دەكۈزۈت و نەتالياش، زنەكەي ئەندىرىي كەسىكى خۆپەرسىتە و تەواو پىچەوانەي ھەر سى خوشكەكەيە. نەتاليا بە سەربەستى

لىوابى شارەكە بۇونىكى راستەوخۇيان لە مالەكەدا ھەيە و كارىكەرييان بەسەر ھەمۇوكەسايەتىيەكانەوە ھەيە و رەوتى چارەنۇوس و پىنگەي ژيان و گوزەرانىان بەرجەستە دەكتات.

جىگە لە ژيانى سەربازى، شارىكى بچووكى دۇورەدەستى رووسيا بنەما گرنگەكانى ژيانى خىزانى بنەمالەي پىرۇزقۇرۇق پىكىدەھىننى. لەو رەزەدەھە باوكىيان مەردووه خەون و خەزە گەورەكانى ھەر سى خوشكەكە ئەوهىيە كە بگەرىنەوە بۆ مۆسکو. مۆسکۆ تەنها شارىك يان پانتايىيەكى جوگرافى نىيە بۆ ئەو سى خوشكە، بەلكو سمبولىكە، سمبولى راپىردوو، ئەو كاتانەي كە ھەمۇ دەرگاكان كراوه بۇون، ژيان پۇوناڭ و خەندەپىكەنин ئاسىوودەيى و خۇشگوزەرانى پىن بەخشىبۇون.

سوپا ھىماگەلى چاکە، خۇشى، ژيانىكى گەرم و پىر لە مانا و گوزەرانىكى بۇرۇوازى و زىندىوو، لە ھەمان كاتدا ئەتمۇس فېرىرىكى پۇزەتىفە، بەلام شارە بچووكەكە ھىماگەلى دلتەنگى، بەرتەسکى، بى مانايى و جىهانىكى نىكەتىفە، لەنیو ئەم دوو جىهانەشدا كارەكتەرەكان لە پەيوەندىيەكى بازنىيیدا دەسۈورپىنەوە، كارەكتەرەكان لە دەروازەكانى پەيوەندىيەكانىانەوە بە سى خوشكەكە، رەنگ و ئاستى كەسايەتىيەكانىيان وەرددەگىن، ھەر سى خوشكەكە و ئەندىرىي برايان و بەھۆى كارەكەي باوكىيانەوە، زۆر لە نزىكەوە لەگەل لەشكەر و ئەفسەر و سەربازەكاندا ژيان، ھەر لە بەر ئەوهشە مىدىنى باوكىيان تەنها مىدىنى جەستەيى مەرۇقىك نىيە، بەلكو نەمانى ئەو پەيوەندىيە راستەوخۇيەشە بە سوپاوه و بەم شىۋەيەش جەمسەرىكى گىزگى پەيوەندىيەكان بە دنیاي دەرهەوە پچراوه. لەدوايى مىدىنى باوكىيانەوە لە

ئۆلگا:

ئىنجا چىيە؟.... من بەمە كامەرانم!

ئېرىنا:

پىرە؟

تۇزىنباخ:

نە، خراپ نىيە. تەمەنى زۆر زۆر بىچل سال، چل و پىنج سال ئەبى (لەسەر خۆ ئاوازى گۆرانييەكە ئەلى) گومانى تىدا نىيە كە پياوىيکى بەتوانا و ژىرە، بەلام زۆربىلتىيە!

شانۆنامەي سى خوشك
پەردەي يەكەم

نمۇونەي دووھم

ماشا:

ئاي ئەو خانمە جلى چقۇن لەبەرئەكا! ئالىيم جلاكاني جوان نىن يان مۆدەيان بەسەرچووه، بەلام رېيک پۇش نىيە. تەنۇورەيەكى سەيرى زەردى كراوهى پەراويىزەدار و بلووزىيکى سور لەبەرئەكا. كولمەكانيشى ھىنندە شتۇھ و سوھەتتۇھ بىریقەيان دى. نابى ئەندىرىي حەزى لى كىرىدى، من رېيگاى ئەمە نادەم.

شانۆنامەي سى خوشك
پەردەي يەكەم

بەلام كە نەتالىيا دىتە ناو ئەم خىيزانەو، ھەر زۇو دەست دەگرىت بەسەر مالەكەدا، لە رېيگاى ئەندىرىي شەھە خۆى بەسەر ھەر سى خوشكەكەدا زال دەكەت و مندالەكەشى (بوبىك) وەك چەكىيک دىرى

بەچواردەورى خۆيدا ھەلدەسۇورى و پەرپەۋەھى رووداوهكەن ئەبات بەپىوه، ھەرچەندە كارەكتەرىيکى نىيگەتىفە، بەلام وزە و ھىزىيکى گەورە تىدايە و ھەنگاۋ و بېرىارى چاونەتسانە ئەدا. نەتالىيا بەرە لەزىر پىي خوشكەكان دەردىيىنلىق و لە مالەكەيان دەردەپەرىيىنلىق، ناپاكى لە ئەندىرىي دەكەت و لەزىانى خۆى بەولۇھ ھىچى ترى بەلاوه گرنگ نىيە.

چىخەف تەكىيىكى تايىبەتمەند لە دروستكىرىنى كەسايەتىيەكائىدا بەكاردەھىيىنلىق، بۆ نۇموونە ھەندى لە كارەكتەرەكان، بەرلەھە لەسەر شانقۇ دەركەن، لەسەر زارى كارەكتەرەكانى ترەوھ پېشىكەش دەكەت، بەم شىيۇھىيەش بارىكى چاوهپوانى سەبارەت بە كەسايەتىيە لەلائى بىنەران دەخولقىيىنلىق، ھەندى جارىش پەيوەندىيەكى تايىبەتى لەنېوان ئەو كەسەي قىسە دەكەت و ئەھەم كە دواتر دەردەكەۋېت دروست دەكەت و كارەكتەرەكان ج لەناو خۆيان و ج لەلائى بىنەران نامۇنابىت.

ئەم تەكىيىكە لە شانۆنامەي سى خوشكدا بە ئاشكرا دىارە، سەلىيۇنى، ۋېرىشىينىن و نەتالىيا پېش دەركەوتتىيان باسييان دەكرىت. ج خۇينەر و ج بىنەرانىش وىنەيەكى تەواوەتى نەتالىيا، بەرلەھە دەركەۋېت، وەردەگەرن و ھەر سى خوشكەكە بە نىيگەتىفى باسى دەكەن.

نمۇونەي يەكەم:

تۇزىنباخ:

.... لەبىرم نەبۇو، ئەمۇرۇ ۋېرىشىينىنى سەرکردى تازەتى بەتالىيۇنەكەمان دى بە مىوانىتان (لای پىانۇكەوە دەھەستى)

هەموويان بەكاردەھىننى.

نەتاليا بەھېزىيەك نىيە كە لە جەستە و رەفتارى ئەودا بىت، ئەو بەو شىوهى لەدايك نەبۇوه، بەلکۇنەتاشا ھېزى خۆى لە بى ھېزىي ئەندريي و رەفتارى هەر سى خوشكەكەيەوە وەردەگرى، ئەم بى دەسەلاتتىيە ئەندريي و خوشكەكانى و ھەولى بە پەراوىزكىرىنى نەتاليا وا لەم ئافرەتە دەكتات كە كاردانەوەيەكى بەھېزى ھەبىت و لە ھەمان كاتدا پىگەشى بەھېز دەكتات. كە نەتاليا لە بەرچاوى ئۆلگا لەلە پىرە تەمەن ھەشتا سالىيەكە ترۇ دەكتات، مەبەستى ترۆكىرىنى ئۆلگايە، ئەو پىريتىنە (ئەنفيسا) لە سالانىكى زۆر لە ھەۋىرەوە لەو مالەدا كاردىكتات و هەر خۆيىسى سى خوشكەكە و ئەندريي پەروەردە كردووە.

نەتاشا:

بەلى... رەنگە زۆر ژاكابم! (لەبەر ئاوىنەكەدا) ئەلین قەللو بۇوم، راست نىيە... يەك توز چىيە قەللو نەبۇوم... ماشا نوستووه، بەستەزمانە زۆر ماندووە. (بە ساردىيەوە بۇ ئەنفيسا) تو لەبەر چاوى من نابى دانىشى، ھەستە... لاققلىرە. (ئەنفيسا ئەچىتە دەرى، بى دەنكىيەك) تى ناگەم، تو ئەم پىريتىنەت بۆچى راگرتۇوە؟

ئۆلگا:

(بە پەلە) ببۇورە، منىش تى ناگەم!

نەتاشا:

بۇونى ھىچ پىۋىست نىيە... ئەو جوتىارە و پىۋىستە لە لادى بىزى... بۆچى ئەوندەتان داوه بە دەمىيەوە؟ من حەزم لە مالى پىكۈپىكە... (دەست بە رۇومەتىدا دىنلى) بەستەزمان، تو ماندووى! بەرىيەرەكەمان ماندووە... كە سۆقۇچكاي كچم

نەتاليا ئىنى ئەندريي كە بە نەتاشاش دەناسرى لە رووداوى دووەمدا داوا لە ئەندريي دەكاكە لەگەل ئيرينا بدویت بۇ ئەوھى ژۇورەكە خۆى چۆل بکات و بچىتە لای ئۆلگا تا بوبىك لە ژۇورەكەي ئەو بىنۇتىت، چونكە ئەو ژۇورە زۆر باشە بۇ مەنداڭ.

نەتاشا:

... لەشى بوبىك سارده، ترسىملى نىشتىووه، رەنگە ژۇورەكەي سارد بى، ئەبى ھىچ نەبى تا ھاۋىن بىبىيەنە ژۇورىيەكى تر، ژۇورەكەي ئيرينا بۇ مەنداڭ زۆر باشە، وشكە و بە درىزايى پۇز تىشىكى خۆرى تىدايە، ئەبى پىيى بلەين. ئەو ئەتوانى جارى لەگەل ئۆلگادا لە ژۇورىيەكدا بىنۇن، خۆ بە رۇز لە مال نىيە و ھەر بۇ نوستىن دىتتەوە.

شانۇنامەي سى خوشك
پەردىي دووەم

لە پەردىي سىيەمدا ئۆلگا و ئيرينا لە يەك ژۇوردا دەزىن، لە پەردىي چوارەميشدا ئۆلگا مالەكەي بەجىيەتىووه، لە كۆتايى ئەم پەردىيەشدا ئيريناش دەگۆيىزىتەوە و ماشاش بېيار ئەدات كە ھەرگىز نەگەرپىتەوە ئەو مالە.

نەتاليا لە پەردىي يەكەمدا وەك ئافرەتىكى شەرمى دووەل و نادىنيا دەردەكەوېت، بەلام ورده ورده دەبىتە خانمى يەكەمى مالەكە و بە دەس تىيىكى پۇلايىن رەفتار دەكتات و بەئاشكرا بۇتە دۆستى بىرۇتۇپۇپۇف كە كچە بچووكەشىان (سۆقۇچكا) ھەر لەو. بەھېزى

گیلاس کارهکتەریکى پزىشىك ھەيە، ئەم کارهکتەرانە يان ئەوهتا راستەوخۇبەشدارى رووداوهكىان و روپلىكى گرنگىان لە بەرەپىيىشەوەچۈونى ململانىكىاندا ھەيە، يان ئەوهتا چاودىئىكى وردىن. دوا پزىشىكى شانۆنامەكانى چىخەف چىبۇوتىكىنە، پىرە پزىشىكى سوپايە و بە شىيەدەك لە شىيەدەكان كۆكىردنەوەيەكى يان بەرئەنجامىكى كۆتاىي پزىشىكەكانە. پزىشىكەكانى نىيۇ شانۆنامەكانى چىخەف لەگەل چىخەف دەچنە تەمەنەوە و پىر دەبن، چىبۇوتىكىنىش دوا پزىشىك و بەتەنەنترين پزىشىكى شانۆنامەكانى چىخەف. چىبۇوتىكىن مروقى قىسە ھىنانەوەيە و ھەموو بۇون و جىهان دەخاتە ژىر تىپامانەوە و تەنانەت لە پەرەدەي سېيەمىشدا بۇونى خۇشى وەك پزىشىك و دەوروبەرەكەشى دەخاتە ژىر پرسىيارەوە.

چىبۇوتىكىن:

ھەمووتان بە لەعنەت بن... سىندانم لى دان... ھەرايە... وام ئەزانى دوكتۆرم و ئەتوانم چارەي ھەموو نەخۇشىيەك بىكم، كەچى ھىچ نازانم... ھەموو شتىكىم بىرچۆتىوە... ھەرجىم زانىوھەموويم لەبىرچۆتىوە، ھىچم لەبىرنەماوە. (بى ئەوهى ھەست پى بكا ئۆلگا و نەتاشا ئەچنە دەرى) شەيتان بە لەعنەت بى... چوارشەممەي راپىدو لە زاسىپ ژىتىكىم تىمار ئەكرد، كەچى مىرد.... من تاوانبارم، بەلى، بىست و پىنج سالىك لەمەوبەر ھەندى شتم ئەزانى، بەلام ھىچم لەبىرنەماوە... ھىچ... باشه، بەلكو من مروقى نەبم و بەخۇرایى وا خۆم پىشان بىدەم كە دەست و قاقچ و سەرم ھەيە... بەلكو لە راستىدا من ھەرنەبم و وا بىزانم دىم و ئەچم و ئەخۆمەوە! (ئەگرى) ئاخ،

گەورە بۇو و هاتە قوتابخانەكەت، ئەوسا لىت ئەترىسم!

شانۆنامەي سى خوشك

پەرەدەي سېيەم

لەنیو كارهکتەرەكانى شانۆنامەي سى خوشكدا، بەتايىبەتى كەسايەتى ئەندىرىي، گۇرانكارىيەكى زۇرى بەسەردا دىت، ئەندىرىي لە ھەموو كارهکتەرەكانى تر، بەتايىبەتىش سى خوشكەكە، تۇوشى كارهساتى دەرۈونى و بى ھىوايى دەبىت. لە پەرەدەي يەكەمەوە كە كەمانچە دەزەنلى، خەون دەبىنى و خوازىارە بېتىتە پرۇفييىز و دەبوارى زانستدا بروانامەي گەورە بەدەست بەھىنى، تا پەرەدەي چوارەم كە بەتەواوهتى رووخاوه، مۇوچەخۇرەكى بچۈوكە و دەرۈون و رېح و جەستەي ھىلاڭن و لە باخچەكەدا بە عەرەبانەي مەنداڭەكەوە دىت و دەچىت، ماشاي خوشكى بە ئاشكرا دەلى: (ئەندىرىي برامان ھەموو ئاواتەكانى تىك شاكىن.)

7

زۇر كارهکتەرى پزىشىك لە نۆقلەت و شانۆنامەكانى چىخەفدا ھەن، لوانەيە ئەمەش بىگەرىتەوە بۇ ئەزمۇونى تايىبەتەندى چىخەف خۇى كە لە راستىدا پزىشىك بۇوه و ماوهىيەكى زۇرىش وەك پزىشىك كارى كردووه. كەسايەتى پزىشىك لەلائى چىخەف ئەو كەسەيە كە بە سەربەستى و بەبى جىاوازى چىنايەتى و ھەموو جىاوازىيەكانى تر، دەتوانى بچىتە ھەموو مالىكەوە، پزىشىك ھىچ سەنۋورىيەكى نىيە و چىخەفيش ئەم سەربەستىيەكى كار و پىشەي پزىشىك وەك جۆكەرەك بەكاردەھىنى و ھەندى جار نەيىنى زوربەي چىنەكانى كۆمەلگاي لەلائى، بۇ نموونە لە ھەموو شانۆنامەكانى چىخەفدا، جەڭ لە باخى

هەر چىبۇوتىكىن پەردى لەسەر ئەو نەيىننەيە ھەلدىمالى كە ھەمۇو ئېزاننى، بەلام كەس ناويرى، يان نايەۋى راستەخۆ باسى بکات، ئەۋىش پەيوەندىيەكانى نەتاشايە بە پروتۆپىۋەقە.

چىبۇوتىكىن لەكتىكدا ئەم نەيىننەيە ئاشكرا دەكتە كە كاتژمىرە دىرىنەكەي دايىكى سى خوشكەكە دەشكىننى، شكاندىنى ئەم كاتژمىرەش لەگەل ئاشكرا كىرىنى پەيوەندىيەكانى نەتاشا و پروتۆپىۋەق سمبولى شكاندىنى بەها كۆمەلايەتى، مروۋاھىتى و داۋىن پىسىيە.

چىبۇوتىكىن:

رەنگە هي دايىكت بۇوبىي... ئىنجابا هي دايىكت بۇوبىي.
رەنگىشە من نەمشكانىدىي، بەلكو وا ھاتبىتە بەرچاوا كە من شكاندۇومە. وا بىزامن ھەمۈمان ھەر وا تى ئەگەين كە ئىمە هەين و كەچى لە راستىشدا نىن. من ھىچ نازانم... كەس ھىچ نازاننى (لای دەركاكەوە) بۇچى سەيرم ئەكەن؟ نەتاشا لەگەل پروتۆپىۋەقدا رائے بويىرى، كەچى ئىيۇھ نايابىيىن... ئىيۇھ ئىستا لىرە دانىشتۇون و ھىچ نابىين. نەتاشا لەگەل پروتۆپىۋەقدا رائے بويىرى.

شانۇنامەي سى خوشك
پەردى سىيەم

چىبۇوتىكىنى پىرە پىزىشك پەيوەندىيەكى دىرىن و توندوتۇلى بە بنەمالەي پروزۇرۇقەوە ھەيە و ھەر سى خوشكەكە و ئەندرىي بە بەرچاوى ئۇدۇھ گەورە بۇون. ئەم پەيوەندىيەش دەگەرىتەوە بۇ سەردىمى مۇسکۇ - چىبۇوتىكىن بە شىيۇھىك لە شىيۇھەكان

خۆزگە ھەر نەبۇومايمە. (ئىر ئەبىتەوە و بە تۈورەبىيەوە)
شەيتان ئەزانى... سى رۆزە لە يانە ھەرايە و باسى شەكسپىر و ۋۇلتەر ئەكەن... من نەمخۇندۇونەتەوە و ھىچيان دەربارە نازانم. كەچى خۆم و پېشان ئەدا كە خۇندۇومنەتەوە... ئەوانى تريش ھەرودەكە من بۇون... ئەمە نزمىيە. ئەۋەن شەشمەتەوە بەرچاوا كە چوارشەممە كوشتم و لەبەرچاوم ون نەبۇو... دەم گىراوه، ئەمە نارپاوايە، كارىكى چەوتە، تاوانە.
شانۇنامەي سى خوشك
پەردى سىيەم

ئەم كارەكتەرە مەي بە چارەسەر دەزانىت و لەپىشت سىنورەكانى بەدمەست بۇونەوە خۆى دەشارىتەوە، ھەندىك جار بە ھەستىكى گەورە خۇشەويىستى بۇ سى خوشكەكە و بەتايدەتى بۇ ئىرینا دەردەپرى، يان گۈئى ناداتە ھىچ و ھەندى جار پەردى لە رۇوى راستىيەكان ھەلدىمالى و توندوتىزە، بۇ نىمۇنە لە پەردى چوارەمدا، بەم شىيۇھى ئامۇزگارى ئەندرىي دەكتە.

چىبۇوتىكىن:

.... براڭەم، من بەيانى ئەرۇم و رەنگە ئىتر ھەرگىز جارىكى تر يەكترىي نەبىننەوە، بەلام ئەم ئامۇزگارىيەي منت لەبىرىبى:
شەبەكەت بىڭەرە سەرت و گۆچانەكەت بىگەر بە دەستتەوە و مال بەجى بىلە و بىرۇ... بى ئاپاردانەوە بىرۇ، ھەتا دوورتىريش بىرۇ باشتىرە!

شانۇنامەي سى خوشك
پەردى چوارەم

ئۇلگا كچى زيانى رۆزانەيە، بەردهوام كار دەكتات و زيانى گۈرانكارىيەكى ئەوتقى بەسەردا نايەت. ئيرينا لە سەرتايى شانۇنامەكەدا وەك بالىندىھىكى سې ئاماژەي بۆ دەكريت، خەونەكانى نايەنە دى و لە كۆتايى شانۇنامەكەدا وەك بالىندىھىكى بالشكاو ئاماھىيە سەرلەنۈي زيانى خۆى دەست پېيكتەوە، ماشا لە سەرتادا جلوپەرگەكانى رەشە و ئەمەش بە شىوهەكى لە شىوهەكان سمبولىكە و ماشاي (بالىندىھى دەريا) مان بىر دەخاتەوە. ماشا لە شانۇنامەي بالىندىھى دەريادا جلوپەرگەكانى رەشە، لەبەرئەوەي وەك خۆى دەلىت لە پرسەي زيانى خۆيدا يىيە، بەلام ماشا لە شانۇنامەي سى خوشكدا لە پرسەي زيانى خۆيدا يىيە، بەلكۆ زياڭىز كەسايەتىيەكى سەركەش، ياخى و سەربەستە. ماشا تاكە كەسىكە كە دەۋىرىت و بە ئاشكرا دىرى داب و نەرىتە كۆمەلایەتىيەكان دەجۇولىتەوە، بۆ نەمۇنە سەرەپاي ئەوەي كە ڙى كولىگىنە، بەلام عاشقى ۋىرشنىن دەبىت و پەيوەندىيەكى كراوهى دىلدارى لەگەلدا دروست دەكتات و گوئى بە قىسى خەلکى و ئابرووچۇن نادات. بەلام ۋىرشنىن لەگەل سوپاڭيائى لەو ناواه، يان لەو شارە بچۇوكە دەگۈزىنەوە و خەون و ھیواكانى ماشاش نايەنە دى و دەگەرېتەوە سەر زيانە ئاسايىيەكەي پېشىوو و پۆشىنى جلوپەرگە رەشەكانى. كارەكتەرەكانى شانۇنامەي سى خوشك بەردهوام خەون بە كار كردن و خۆشەويىستىيەوە دەبىن، كارىك كە مانا يەك بە زيان بېخشى و ھیوايەك بە خۆشەويىستىيەكەوە كە زيانيان ئاسوودە و بەختىار بكتات. ھەندى جار ئەم دوو خەونە پېكدا دەچن و دەبنە يەك، بە ھیواي گوزەرانىكى خوش، ھاوېش و خەونىك بە كۆمەلگا يەك كە مەرفە بتوانى خودى خۆى لە واقىعا بەرۋىتەوە.

پەيوەندىيەكى خۆشەويىستى بە دايىكى سى خوشكەكەوە ھەبووھ و ئىستا بە بىرەوەرە ئەو پەيوەندىيە دلخۆش دەبىت و ھەر بەو بىرەوەرەيانە دەزى.

چىبووتىكىن:

نەشمىلە نازدارەكانم، ئىوه بەنرختىرين و خۆشەويىستىرين كەسەن لەم جىهانەدا. (بۇ ئيرينا) نەشمىلەكەم، كۆرپەكەم، من لە رۆزى لە دايىكبۇونتەوە ئەتناسم... جاران بە باوهش ئەمگىزاي و دايىكى خوالىخۆشبووتەم خوش ئەويست.

شانۇنامەي سى خوشك
پەرددەي يەكەم

چىبووتىكىن بەھەمان شىوه لە پەرددە دووھەميشدا بە ئەندىرىي دەلىت:
چىبووتىكىن:

لەبەر ئەوەي زيانم وەك ھەورە برووسكە تىز و خىرا بەسەرچوو، فريما نەكەوتەن زىن بەتىن. ھەروەها لەبەر ئەوەش زىن نەھىنناوه چونكە دايىكتەم زۇر خۆش ئەويست، ھەرچەندە ڙىنى مېرددارىش بۇو!

شانۇنامەي سى خوشك
پەرددەي دووھەم

ئەم مەسەلەيەش چەندىن جارى تر دووبارە ئەبىتەوە و چىبووتىكىن ھەر فرسەتىكى بۆ ھەلبەكەويت باسى خۆشەويىستى خۆى بۆ دايىكى سى خوشكەكە دەكتات، بەلام ھەرگىز وەلامى ئەو پرسىيارەمان دەست ناكەويت كە ئايادايىكى سى خوشكەكەش چىبووتىكىنى خۆشويىستۇوه يان خۆشەويىستىيەكە تەنها لەلايەن چىبووتىكىنەوە بۇوە.

په‌رده‌ی سییه‌می شانۆنامه‌که داده‌نریت به خالی یه‌کا‌ل‌کردن‌وھی مەسەله‌کان: لەم په‌رده‌یدا ئەندىرىي ددان بە‌ودا دەنیت که چەند پاره‌ى دۆراندۇوه و تا چەند كەوتۇتە زېر بارى قەرزەو، هەر لەم بەشەدا ماشا باسى عەشقى خۆى و قىرشنىزبۇ خوشكەكانى دەكات و هەر لەم بەشەشدا ئۆلگا ئامۇزگارى ئيرينا دەكات تا شوو بە توزىنباخ بکات.

ئيرينا قاييل دەبىت کە شوو بە توزىنباخ بکات، هەرچەندە باش دەزانىت کە توزىنباخى خۆش ناوىت، تەنانەت ئەويش دەزانىت کە ئيرينا ئەوي خۆش ناوىت. لە دوا دىالقۇزەكانى په‌رده‌ی سییه‌مدا ئيرينا بە ئۆلگا دەلىت:

ئيرينا:

نەشمىلەكەم، نازدارەكەم، من رېزى بارقۇن ئەگرم و نرخى ئەزانم. پياوىكى نايابە. قايilm شۇوى پى بکەم، شۇوى پى ئەكەم، هەر بەو مەرجەي بچىن بۇ مۆسکو. لىت ئەپارىمەو، با بچىن. لە هەموو جىهاندا لە مۆسکو خۇشتىر نىيە... با بچىن.
ئۆلا، با بچىن!

شانۆنامەی سى خوشك
په‌رده‌ی سییه‌م

ئيرينا بەپەرى راستىگۈييەو و راستەو خۆ بە توزىنباخ دەلىت، بەلام توزىنباخ لە دلەو عاشقى ئەو و بە هەموو شتىك قايile، لە په‌رده‌ي چوارەميشدا ئيرينا ئەم راستىيە دەختە دەستى توزىنباخەو.

لەھەر چوار په‌رده‌كەي شانۆنامەی سى خوشكدا كارەكتەرەكان بە‌رده‌وام باسى كاركىردن و گرنگى كاركىردن دەكەن، بۇ نموونە هەر لە سەرتاي په‌رده‌ي يەكەمدا ئيرينا باسى ئاسوودەيى لە كاركىردىدا دەكات.

ئيرينا:

كە ئەم بەيانىيە خەبەرم بۇوهو و هەستام و دەمۇقاوم شت لەپر وام هەست كرد كە هەموو شتىكى ئەم جىهانەم لەلا پۇوناكە و ئەزانم ئەبى چۆن بژىم. ئىقان رۆمانىچى خۆشەویست... من هەموو شتىك ئەزانم، مروققەرچىيەك بى پىۋىستە كار بكا و بە ئارەقى ناواچەوانى خۆى بىزى، ئاوات و ماناى زيان لەمەدaiيە. چەند خۆشە كريكار بى و لەگەل رۆزەلەتندا لەسەر شەقامەكان بەرد بشكىنى، يان شوان بى، يان مامۆستا بى مندالان فيرى خويىندن بکەي، يان شەمەندەفەر لىخورى ئاي خوايە، با مروققىش نەبى، با گامىش بى يان ئەسپىيکى ئاسايى بى هەر بەو مەرجەي ئىش بکەي و ژىنەك نەبى سەعات دوازدەي نىوھەر لە خەو هەستى و لەناو جىڭاڭەدا قاوه بخۇيتەو و دواى دوو سەعات خەرىكى خۆگۈرپىن بى ئاي ئەمە شتىكى چەند سامناكە. وەك چۆن ھەندى جار مروقق لە گەرمادا حەز ئەكابخواتوھ مەنيش ئاوا حەز ئەكەم ئىش بکەم. ئىقان رۆمانىچ، ئەگەر لەمەددا بەيانىيان زوولە خەو ھەلنىستم و ئىش نەكەم ھاورييەتىم مەكە!

شانۆنامەی سى خوشك
په‌رده‌ي يەكەم

ئيرينا:

ئەمە بە دەست خۆم نىيە ... من ژىتىكى بەوهقا و گوئىرايەلت ئەبم، بەلام خۆشەويىستى لە دلەدا نىيە، بلىم چى؟ (ئەگرى) من هەرگىز لە ژيانمدا كەسم خۆش نەويىستووه... من لە زۆر دەمىكەوە بە ئاواتى ئەوهوم يەكتىكم خۆش بۇى .. شەو و رۆز بە ئاواتەوە بۇوم، بەلام دلەم وەك پىانۆيەكى گرانبەها وايە كە كليلەكەي ون بوبى! (بى دەنگىيەك).. چاوهكانى شلەزاون!

تۈزىنباخ:

بە درېزايى شەو نەنۇوستم.. من لە ژياندا ھىج شتىكى سامانىكىم نىيە بىترىسىنى، بەلام ھەر ئەم كليلە ون بوبە گىيانم ئەشلەزىنى و ناھىلە بنۇوم... قىسىمەك بک. (بى دەنگىيەك) قىسىمەك بک.

ئيرينا:

چى؟... چى بلىم؟... چى؟

تۈزىنباخ:

ھەرچىيەك بى.

شانۆنامەي سى خوشك
پەرددەي چوارمەم

لەناو ئەو سى خوشكەدا ئۆلگا ھەميشە دەكەويىتە پەراوىزەوە، تەنانەت ھەندىك جار لەبىر دەچىتەوە، ئيرينا توند خۆى بە خەونە كانىيەوە ھەلدەواسى و ماشاش خۆى ئەداتە دەست عەشق.

بەشدارانى شانۆكەرييەكە

ئەندىرىي سىرگىيەقىچ پەزىززەرۋەف: براى سى خوشكەكانە نەتاليا ئىقانۇقا: دەسگىرانى ئەندىرىي و دوايش ئەبىتە زنى

ئۆلگا
ماشا
ئيرينا
خوشكى ئەندىرىي پەزىززەرۋەن

كولىگىن فيدرەقىلىق: مامۆستاي قوتابخانەي گىمنازىا^(۱) و مىرىدى ماشايە.

چىپۇوتىكىن ئىقان رۆمانۇقىچ: دوكتورى سوپايم
قىرشىينىن ئەلىكساندر ئىگناتىقىچ: موقىدەمى^(۲) سوپا و سەركىرىدى
بەتالىيۇنىكى سوپايمىيە

تۈزىنباخ نيكۇلائى لەۋقىچ: بارقۇن^(۳) و عەقىدى سوپايم
سەليونى ۋاسىلىي ۋاسىلىقىچ: مولازىمى يەكەمى سوپايم
فيدوتىك ئەلىكساندر پىتىرەقىچ: مولازىمى سوپايم
رۆدى ۋلادىمېر كارلۇقىچ: مولازىمى سوپايم
فيрапۇنت: پىرەمېرىدىكە و پاسەوانى مەلبەندى بەرپىوه بەرایەتى كوندەكانە

ئەنفيسا: پىرىزىنىكى ھەشتا سالەيە.... لەلەيە
چىرۆكەكە لە شارىكى پارىزگا يەكدا رۇو ئەدا

باوکمیان برد موسیقایان لیدا و لهسەر گۆرەکەی تەقەیان کرد.
ھەرچەندە جەنەرال و سەرلەشکر بۇو لهگەل ئەوهشدا كەمى
خەلک لهگەلدا بۇو. بارانى بەلیزمە به پروووشە بەفرەو
ئەبارى.

ئیرینا:

بۆچى بىر لەمە بکەينەوە?
(لە پشت پايەكانى ھۆلەكەوە بارقۇن تۈزىنباخ و چىبۇوتىكىن و
سەلىيۇنى دەرئەكەون)

ئۆلگا:

ئەمەرە گەرمە و ئەتوانرى پەنجەرەكان بکرینەوە...
داربىرىيۇزەكان^(٤) ھېشتا نەبۇۋۇزىنەتەوە. باوکم يازدە سال
لەمەوبەر سەركىدايەتى ليوايەكى سەربازى وەرگرت و پىتكەو
لە مۆسکۆوە كۆچمان كرد. من باشم لەبىرە كە لەم كاتەدا لە
مۆسکۆھەمۇو درەختەكان كۈل ئەكەن و دنيا گەرمە و تىشكى
رۆز ھەمۇو شويىتىكى گرتۇتەوە. يازدە سال تىپەرىيە كەچى وا
ئەزانم دويىتىيە. ئى خوايە! كە ئەم بەيانىيە خەبەرم بۇوە و
ھەستم بە تىشكى رۆز كرد و بەھارم بىنى گىانم بەختىاري
دايپۇشى ... زور حەزم كرد بىگەریمەوە شارە خۆشەویستەكمان.

چىبۇوتىكىن:

قسەى ھىچ!

(ماشا بە وردى بەسەر كەتىپەكەوە بىرئەكتەوە و فيكە لى ئەدا)

ئۆلگا

ماشا فيكە لى مەدە! بۇ و ئەكەى?

رووداوى يەكەم

(ژۇورى مىوانى مالى پېقۇزۇرۇفە. چەند پايەيەكى تىدايە كە
لەدېيىيانەوە ھۆلەكى گەورە دىيارە. كات نىوھەرۇي، دەرەوە
پۇوناكە و خۆر بە دەرەوەيە و ھەوا خۆشە... تازە لە ھۆلەكەدا
مېز ئەرازىننەوە بۇنان خواردىنى بەيانى).

(ئۆلگا كراسىيکى شىنى تايىبەت بە مامۆستاياني گىمنازىي
لەبەردايە، لەناو دەرگاڭدا وەستاوه و خەريكى سەيركىن و
پاستىرىنەوە دەفتەرى قوتابىيەكانە. ماشا كراسىيکى رەشى
لەبەردايە و شەپقەيەكى لەسەر ئەژنۇكانى داناوه و كتىپېك
ئەخۇيىنەتەوە. ئىرینا كراسىيکى سېپى لەبەردايە، وەستاوه و
بىرئەكتەوە).

ئۆلگا:

ئىرینا، باوکم سالىيکى تەواو لەمەوبەر، لەم رۆزەدا لە پېنجى
مايسى پاردا و لە رۆزى بىرەوەرى لەدایكبۇونى تۆدا مىد.
رۆزىكى سارد بۇو و بەفر ئەبارى. من وام ئەزانى بەرگەي ئەمە
ناڭرم. تۆ بى ھۆش كەوتىبوى و وەك مىدۇو وابۇوى... بەلام وا
سالىيک تىپەرى و ئىستا لەسەرخۇ يادى ئەكەينەوە... تۆ
كراسىيکى سېپىت لەبەردايە و پووت گەشە. (سەھات دوازدە لى
ئەدا) ئەوساش سەھاتەكە لىي ئەدا. (بىدەنگىيەك) لەبىرمە كە

ئۆلگا:

تۇ ئەمەرەق گەشاویتەو و بى سىنور جوان ئەنۋىتىنى. ماشاش جوانە. ئەندىرىتىش ئەگەر ئەوھندە قەلە و نېبوايە جوان ئەبۇو. ئەم قەلەوېيە لى ئايىه. مىنىش پىر و لَاواز بۇوم و رەنگە لەبەر ئەمە بى لە قوتابخانە لە كچەكان توورە ئېبىم. ئەمەرەق چونكە ئىش نىيە و لە مالەوەم سەرم نايەشى و لە دويىتى خۆم بە لاوتر ئەزانم، تەمەنىشىم تەنها بىست و ھەشت سال، دىيارە ھەموو شتىكە لە خواوهەيە، بەلام وا بىزانم ئەگەر شۇوم بىكىدايە و بە درىزىايى پۇز لە مالەوە بۇومايە، باشتىر ئەبۇو. (بىدەنگىيەك) ئەگەر من مىردىم ھەبوايە خۇشە ئەيىست.

تۇزىنباخ:

(بۆسەلىيونى) ئەوھندە قىسى قۇرى ئەكەن تاقھەتم چووه گۈيتانلى بىگرم. (رۇو دەكاتە ژۇورى مىوان) لەبىرم نېبۇو، ئەمەرەق ۋىرىشىنىنى سەركىرەتى تازەتى بەتالىيۇنەكەمان دى بە مىوانىتان. (لاى پىيانۆكە و دائەنىشى)

ئۆلگا:

ئىنجا چىيە؟ من بەمە كامەرانم!

ئىرینا:

پىرە؟

تۇزىنباخ:

نە خراپ نىيە، تەمەنى زۇر زۇر بى چل سال - چل و پىئىنچ سال ئەبى (لەسەرخۇ ئاوازى گۇرانىيەك ئەللى) گومانى تىدا نىيە كە پىاۋىكى بەتوانا و زىرە، بەلام زۇر بلەيىه!

(بىدەنگىيەك) لەبەرئەوەي من ھەموو رۇزىك ئەچم بۆ قوتابخانە و دوايىش ھەتا ئىوارە دەرس ئەلىمەوە ھەمېشە سەرم دېشى و بىرى واشىم بە مىشكادا دى ئەللىي پىر بۇوم. لەراستىدا ھەست ئەكەم لەماوەي ئەم چوار ساللەدا كە لە قوتابخانە ئىش ئەكەم ھەموو رۇزىك دلۇپ دلۇپ ھېز و لاويم ئەتتىتەوە و بەردەوام ھىوا و ئاواتەكىنام پەرە ئەسىن و فراوان ئەبن.

ئىرینا:

خۇزگە بچووينايەوە بۆ مۆسکۆ... با خانووهكە ئىرەمان بفرۆشىن و كاروبارمان تەواو بىكەين و بەرەو مۆسکۆ بچىن... (چىبووتىكىن و توزىنباخ پىدەكەن) لەوانەيە ئەندىرىي برام بېنى بە پروفېسۇر، دىيارە ئەوساساش لىرە نازى... بەلام ماشاي بەستەزمان لىرە ئەمېننەتەوە!

ئۆلگا:

ماشا ئەتوانى ھەموو ھاۋىنېك بى بۆ مۆسکۆ.

(ماشا لەسەرخۇ بە فيكە ئاوازى گۇرانىيەك لى ئەدا)

ئىرینا:

خوا ياربى ھەموو شتىك سەرئەگرى (لە پەنچەرەكەوە سەير ئەكا) رۇزىكى خۇشە. نازانم ھۆى چىيە ئەوھندە دلەم خۇشە!... كە ئەم بەيانىيە بىرم كەوتەوە ئەمەرەق رۇزى بىرەوەرى لەدایكۈونمە و لەپە خۇشى دلى داپقىشىم. ئەو كاتانەي مەندالىم بىر كەوتەوە كە لەگەل دايكمدا ئەزىيام... ئاي چەند شتى سەيرم بىر كەوتەوە!

ئيرينا:

ريکوپيتكى؟

توزىباخ:

لەدوايىدا لولەيەكى شووشەي بارىكى تى هەلئەكىشىرى و
تۆزىك كريستالى خويى كبريتاتى ئەلەمنىيۇمى تى ئەكرى.

ئيرينا:

ئەردىيىقان رۆمانىچى خۆشەويسىت، هوئى چىيە؟

چىبۇوتىكىن:

ئەلېلى چى كىژۆلەكەم، هوئى كامەرانىم؟

ئيرينا:

پىم بلېي هوئى چىيە ئەمۇق من هيىندە شادمانم؛ وا هەست ئەكەم
بەسەر چارۆكەيەكەم و ئاسمانى شىنى فراوان دەورەي داوم
و بالىندە سىپى بەسەرمدا ئەفرىن. هوئى چىيە؟ هوئى چىيە؟

چىبۇوتىكىن:

(بە شىينەيى هەردوو دەستەكانى ماج ئەكَا) ئەي بالىندە
سېپىيەكەم!

ئيرينا:

كە ئەم بەيانىيە خەبەرم بۇوه و هەستام و دەمۇقاوم شت لەپر
وام هەست كرد كەمموو شتىكى ئەم جىهانەم لەلا رووناكە و
ئەزانام ئېبى چۆن بىزىم. ئىقانان رۆمانىچى خۆشەويسىت.. من
ھەمموو شتىك ئەزانام، مرۆف كەرچىيەك بى پىويسىتە كار بكا و
بە ئارەقى نىيۆچەوانى خۆى بىزى، ئاوات و ماناى زيان لەمەدaiيە.
چەند خۆشە كريكار بى و لەگەل رۆزەلەتندا لەسەر
شەقامەكان بەرد بشكىنى، يان شوان بى، يان مامۆستا بى
مندالان فيرى خويىندىن بىكەي، يان شەمەندەفر لېخورى. ئاي
خوايى، با مرۆقىش نەبى، با گامىش بى يان ئەسپىيەكى ئاسايى

بەلېي، خراپ نىيە. بەلام زن و خەسسو و دوو كچى هەن و دوو
ژىنishi ھىناوه و بۇ ھەر شۇپىنەك ئەچى باسى ئەمە ئەكَا
لىرىھەش ھەر وا ئەلېي ژنەكەي شىتىۋكەيە و پرچىكى مندالانى
ھۆنۈوهتەوە، ھەر قىسى بە كاڭلىش ئەكَا و فەلسەفە ئەنۋىنى.
چەند جارىكىش ھەولى خۆكۈشتى داوه و وا دىيارە بەمە
ئەيەوى رقى مىرددەكەي ھەلسەتىنى. من بۇومايدە دەمەك بۇو ئەو
ژنەم بەجى ھىشتىبوو، بەلام بەرگەي گرتۇوه و ھەر سكالاش
ئەكَا.

سەلېقنى

(لەگەل چىبۇوتىكىندا لە ھۆلەكەوە دىنە ژۇورى مىوان) من بە
يەك دەست تەنیا پۇود و نىويك^(۵) بەرز ئەكەمەوە، كەچى بە دوو
دەست پىنج پۇود و بىگە شەشىش ئەتوانم. لەمەوە دەلنىا بۇوم
كە دوو كەس تەنها دوو جار لە مرۆقىك بەھىزىتر نىن، بەلكو
سى جار بەھىزىرن!

چىبۇوتىكىن:

(بە رېگاوه رۆزنامەيەك ئەخويىنەتەوە) بۇ چارى قىز رۇوتاندەوە
دوو مىقال^(۶) نەفتالىن لەنیو بۇتلل ئىسپەتتەدا بەتۈنرەتەوە و
ھەمموو رۆزىك بەكاربەيىنرى. (لە دەفتەرەكى بچووكدا
ئەينووسىتەوە) ئەينووسىن (بۇ سەلېقنى) با پىت بلېم چۆن
بەكار ئەھىنرى: تەپدۇرەك ئەخرىتە دەمى بۇتلەكەوە و

ئەگەر امە وە نۆكەریک جزمەكانى لە پى دائەكەندم بىزىويم ئەكىد و دايىم بە چاۋىكى دۆستانە وە سەيرى ئەكىدم و لەلای سەير بۇ كە خەلکى تر بە چەشىنېكى تر تىيان ئەپوانىم، لە ئىشكىرىن و نارەھەتى ئەيان پاراستم و ئەمەشيان بە ئاسانى بۇ ئەچۈوه سەر. ئىستا دنيا وَا نەماوه. وا گەرداوىكى بەھىز و گەورە هەلى كردووه و لىمان نزىك بۇتەوە كە بەم زۇوانە تەمەلى و بى كارى و ھەستى گوئى نەدان بە كاركىرىن و بىزازى و بى تاقەتى گەندەل رائەمالى و منىش ئەبى ئىش بىكم، بىست سى سالى تريش ئەبى ھەموو كەسىك ئىش بكا، ھەموو كەسىك.

چىبووتىكىن:

من ئىش ناكەم!

تۈزىنباخ:

تۇ لە حىسابدا نىت!

سەلىقنى:

سوپاس بۇ خوا كە پاش بىست و پىنج سالى تر ئىمە نامىنن... پەرييەكەم پاش دوو سى سالى تر تۆيان بە نەخۆشى ئەمرى يان من رقىم ھەلتەستى و گوللەيەك ئەنیم بە ناوجەوانتەوە. (شۇوشەيەك بۇن لە گىرفانى دەرىيىنلى و لە سنگ و دەستەكانى خۆى ئەپرژىنلى.)

چىبووتىكىن:

(پى ئەكەنلى) لە راستىدا من ھەركىز ئىشىم نەكردووه.. لە وەتى لە زانق دەرچۈوم پەنجەم لە پەنجە نەداوه. لە رۆژنامەش بەولۇو كتىبم نەخويىندۇتەوە (رۆژنامەيەكى تر لە گىرفانى

بى، ھەر بە و مەرجەي ئىش بىكەى و ژىنېك نەبى سەعات دوازدەي نىوهەرق لە خەو ھەستى و لەناو جىڭاكەدا قاوه بخۇيتەوە دوايى دوو سەعات خەرىكى خۆگۇرپىن بى. ئاي ئەمە شتىكى چەند ساماناكە، وەك چۆن ھەندى جار مروقق لە گەرمادا حەز ئەكابا بخواتەوە منىش ئاوا حەز ئەكەم ئىش بىكەم. ئىڤان رۆمانىچ، ئەگەر لەمەودوا بەيانىيان زۇو لە خەو ھەلنسەتم و ئىش نەكەم، ھاۋپىيەتىم مەكە!

چىبووتىكىن:

(بە نەرمىيەوە) نايىكەم، نايىكەم!

ئۆلگا:

باوكم واي فىركرىدبووين سەعات حەوت لە خەو ھەستىن، ئىستا ئىرینا سەعات حەوت خەبەرى دەبىتىتەوە و ھەتا سەعات نۇلە جىڭادا ئەمېيىتەوە و بە رووپەكى سەنگىنەوە بىر لە شتىك ئەكتەوە (پىئەكەنلى)

ئىرینا:

تۇوا راھاتووى كە ھەمىشە من وەك كىيژۆلەيەكى ھەرزەكار بىبىنى و لەلات سەيرە رۇوم سەنگىن بى. من ئىستا مەندال نىم و تەمەنم بىست سالە!

تۈزىنباخ:

ئاي خوايە، لە بى ئىشى بىزار بۇوم، تى ئەگەم! من لە ژياندا ھەركىز ئىشىم نەكردووه. من لە پىتەربورگى⁽⁷⁾ سارد و پې لە بى ئىشىدا لەدايىك بۇوم و لەناو خىزانىتكدا ژياوم كە ھەركىز ئىشكىرىن و چەرمە سەرييان نەديووه.. لەبىرمە كە لە سوپا

د

ه

ر

ي

ن

ا

ي

ر

ب

ل

ى

ك

م

ل

ك

ا

ش

ي

ن

و

ن

ي

ز

ي

ن

و

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

ن

ي

فېرپاپنوت: سەفتائىيە^(۱۰)، بەلام ئەگەر ژىتك يان دوو ژن فەلسەفە بنويىن ئەوه ئەبى بە... بە پەنجەم رامكىشە!

چى؟ ماشا:

ئەنفيسا: ناپەسەند، بەم قسانەت ئەتەۋى بلېرى چى؟ سەلېقنى:

باوکە فېرپاپنوت سپىرىيدۇنىچ، با بىرىين (لەگەل فېرپاپنوت ئەچىتە دەرى)

ماشا: هيچ... فرييا نەكەوت ھەناسە بىدا، ورچەكە^(۱۱) پەلامارى دا (بىدەنگى)

ھەز لە چارەمى ئەو پەرۇچۇقۇفە ناكەم، ھەقى بانگىرىدىنى نىيە.

ئيرينا: ماشا:

من بانگىم نەكىردووھ!

ماشا: (بە تۈورھىيىھە و بۇ ئۆلگا) مەگرى!

زۆر چاكە.

(چىبۇوتىكىن دىتە زۇورى، سەربازىك بە سەماواھىرىكى زىوهەدە دوايدا دى. وزەمى سەرسامى و نارەزايى دى)

ئۆلگا: (ئەنفيسا و فېرپاپنوت دىنە زۇورى، بۆرەكىيان پىيە)

باوکە، وەرە زۇورى، قاچەكانت پاكن. (بۇ ئيرينا) ئەم بۆرەكە لە مەلبەندى بەرىۋەبەرايەتى گوندەكانەدە مىخايل ئىقانىچ پەرۇچۇقۇف ناردووھەتى.

ئيرينا: سوپاس... سوپاسىيان بىكە (بۆرەكەكە وەرئەگرلى)

فېرپاپنوت: چى؟

(بە دەستەكانى رووى خۆى دائەپۇشى) سەماواھەرت ھىنزاوه؟

ئەمە شىيىكى نارەوايە... (ئەچىتە لاي مىزەكە زۇورى مىوان)

ئيرينا: (بە دەنكىيىكى بەرزىر) سوپاسىيان بىكە.

بى بەلاپى ئىقان رۇمانىچ، ئەوه چىت كردۇوھ؟

تۈزىنباخ: ئيرينا:

(بە پىكەنинەوە) پېم نەوتى؟

ماشا: داپىرە، بۆرەكى بەدەنلى... فېرپاپنوت، بېرۇ بۆرەكت ئەدەنلى.

ئىقان رۇمانىچ... بەراستى زۇر شۇورھىيىھ!

چیبووتیکین:

(بۇ ماشا و ئیرینا) شادمانم خۆمەن بىنەسىن.. من
قىرىشىنەنم.. زۆر شادمانم كە پىتەن گەيشتمەوە.. ئاي، ئاي...
چەند گەورە بۇون.

قىرىشىنەن:

فەرمۇون دانىشىن... زۆر پىخۇشحالىن!

ئیرینا:

(بە روویەكى خۆشەوە) ئاي چەند بەختىارم... چەند بەختىار!
لە بىرمە ئىۋە سى خوشكىن، سى كىژۆلەن، شىۋەھى رووتانم
لە بەرچاونىيە، بەلام ئەزانم كە عەقىد پىرۇزىرقۇنى باوكتان سى
كىژۆلە خنجىلانەھەبۇو... باشم لەبىرن و بەچاوى خۆم
دىيەن... ئاي، ئاي... كات چۈن ئەپوا... ئاي، ئاي...

قىرىشىنەن:

ئەلىكساندر ئىگاناتۆفيچ لە مۆسکۆوه ھاتۇووه^(۱۳).

ئىريتا

لە مۆسکۆوه؟ تو لە مۆسکۆوه ھاتۇووى^(۱۴)؟

قىرىشىنەن:

بەلى لە مۆسکۆوه، باوکى خوالىخۇشبووت لەۋى فەرمانىدەي
بەتالىيۇن بۇو، منىش لەھەمان بەتالىيۇندا ئەفسەر بۇوم. (بۇ
ماشا) وا بىزام كەمىك رووى تۆم لەبىرە.

ماشا:

من رووى تۆم لەبىر نىيە!

ئیرینا:

ئەم دىارييە گرانبەهایە لە پاي چى؟

چىبووتىكىن:

(فرمىسک لە چاوايا قەتىس ماواھ، بە تۈورەبىيەوە) دىاري
گرانبەها.. دە توخوا لاقن (بۇ موراسىلەكە) سەماوەرەكە
بەرە ئەۋى (لاسايى ئەكتەوە) دىاري گرانبەها (موراسىلەكە
سەماوەرەكە ئەباتە ھۆلەكە)

ئەنفيسا:

(لە ژورى مىوانەو دىت) نەشمىلەكام، عەقىدىك ھاتۇوە
نايناسىم. كىژۆلەكام و پالتوڭە داكەند و بەرە ئېرە دى..
ئىرينا... بە شىنەيى و رووخۇشىيەوە رىزى بىگە (ئەچىتە
دەرى) دەمىكە كاتى نان خواردن ھاتۇوە.. ئاي خوايە!

تۇزىنباخ:

رەنگە قىرىشىنەن بىـ.

(قىرىشىنەن دىتە ژورى)

تۇزىنباخ:

(پىتىان ئەناسىننى) جەنابى موقەدەم قىرىشىنەن^(۱۲).

ئيرينا:

ئولا... ئولا...^(١٥) (هاوار ئىكا) ئولا... ده وهره!

ئولگا لە ھۆلەكەوە دىتە ژورى مىوان)

ئيرينا:

وا ديارە موقەدەم ۋىرىشىنەن لە مۆسکۆوه ھاتووه...

فيرىشىنەن:

وا بزانم تو ئولگا سىرگىيەقناى، كچە گەورەكەيانى، توش

ماريناي^(١٦)، توش ئيريناى، بچۇوكەكەيانى.

ئولگا:

لە مۆسکۆوه ھاتووى؟

فيرىشىنەن:

بەلىٌ. لە مۆسکۆ خويىندوومە، كارى ئەفسەريم لەوى دەست پى
كردووه و ماوھىكى زۇرى لى مامەتتەوھ و لەم دوايىيەدا لېرە
بەتالىيونم وەرگرتتەوھ و گويىزراومەتەوھ بۆئىرە. لە راستىدا
بەتەواوى ئىيۇم لەبىر نىيە، لە بىرمە كە سى خوشك بۇون،
بەلام باوكتانم لەبرچاوه و وەك زىندۇو لەيادمە... لە مۆسکۆ
هامشۇم ئەكردىن.

ئولگا:

من وام ئەزانى ھەموو كەسىكم لەبىرە، كەچى لەپى...

فيرىشىنەن:

من ناوم ئەلىكساندر ئىگنا تىڭىچە...

ئيرينا:

ئاي ئەلىكساندر ئىگنا تىڭىچە، تو لە مۆسکۆوه ھاتووى،
چاوهپىي شتى وامان نەئەكرد.

ئولگا:

ئىمەش ئەچىنەوە بۆ ئەۋى.

ئيرينا:

نيازمان وايە پىش بەھار بچىنەوە بۆ شارە خۆشەویستەكەمان.

ئىمە لەوى لەدایك بۇوین، لە شەقامى ستارەباسماننایا.

(ھەردووكىيان لە خۆشىدا پىئەكەن)

ماشا:

چاوهپىمان نەئەكرد يەكىكى خەلکى مۆسکۆ بېيىن (بە

خىرايى) بىرم كەوتەوھ... ئولگا، لەبىرمە ئەيانوت "نەقىبى

دۆلدار". تو ئەوسا رائىد بۇوى و حەزىز لە يەكىكى كردىبوو،

نازانم بۆچى بە وشەي نەقىب توورەيان ئەكردى!

فيرىشىنەن:

(پى ئەكەن) ئا... ئا... نەقىبى دۆلدار.. وابۇو!

ماشا:

ئەوسا سمىلت ھەبوو. ئاي چەند پىر بۇوى! (بە فرمىسىكەوە)

چەند پىر بۇوى!

فيرىشىنەن:

بەلىٌ، كە ئەوسا پىيان ئەوتەن نەقىبى دۆلدار گەنج بۇوم و تووشى

دۆلدارى بۇوبۇوم.. ئىستا ئەوسا نىيە!

ئولگارقۇ:

بەلام ھىشتىا مووھەكى سېپى لەسەرتدا نىيە، بەسالاچۇوى، بەلام

پىر نەبۇوى!

قىوشىنин:

لەگەل ئەوهشدا تەمەنم چل و سى سالە، دەمىكە مۆسکوتان
بەجى ھېشتۈوه؟

ئيرينا:

يازدە سالە. ماشا بۇ ئەگرى؟ سەيرە! (فرمىسىك لە چاودا
قەتىس ماوه).

ماشا:

من ناگىريم... ئى لە كوى ئەزىيى؟

قىوشىنин:

لە شەقامى ستارەباسماننايە.

ئولگا:

ئىمەش لەۋى ئەزىيى!

قىوشىنин:

ماوهىك لە شەقامى نىمىتىسكايا ئەزىام. لەويوە بە پى ئەچۈم
بۇ ئۇردوگاي "سۇور" .. پەدىكى گەورە لە پىگامدا بۇ، ئاوىكى
بەخورى بەزىردا ئەپۈشىت. كە مرۇق تەنبا بى، پەستى
دایئەگرى (بىدەنگىيەك) رووبارەكە ئىرە فراوانە و ئاوى
زۇرە.. رووبارىكى نايابە.

ئولگا:

بەلى، بەلام سارده... ئىرە سارده، خۆ مىشۇولەش...

قىوشىنин:

ئەوه تو ئەلېي چى؟ ئاوا و هەواي ئىرە هيىنە پاك و سازگارە
نەبىتەوه. پە لە دارستان و ورپبار... ئىرەش دار بىرييۇزى

سەليقنى:

لىيىھ.. ئاي بىرييۇزە نازدارەكانم لە ھەموو درەختىكى تر زىياتر
خۆشم ئەوين، ژيانى ئىرە خۆشە... بەلام سەيرە... ئىيىستىكى
شەمەنەفەر بىست فرسەخ دوورە. كەسيش نازانى بۆچى وايه...

من ئەزانم بۆچى وايه (ھەموو تىي ئەپوانن) لەبەرئەوهى ئەگەر
نزيك بوايە دوور نەئەبوو، وە لەبەرئەوهى دوورە نزيك نىيە!
(بىدەنگىيەكى ناھەموار)

تۈزىنباخ:

ۋاسىلى قاسىلىيچ^(١٦) تۆ قۆشىمى!

ئۈلگا:

ئىستا منىش بىرم كەوتىتەوه!

قىوشىنин:

من دايكتەم ئەناسى!

چىبۇوتىكىن:

جيڭاى بەھەشت بى، ئافرهتىكى چاڭ بۇو.

ئيرينا:

دaiكم لە مۆسکو نىزراوه.

ئۈلگا:

لە گۇرپستانى نوقەدېيىچىي^(١٧).

ماشا:

ئەزانى خەريكە شىۋەھيم لەبىر ئەچىتەوه؟ ئاوا ئىمەشيان لەبىر
نامىنى... بىريان ئەچىنەوه!

قیوشینین:

بەلّى، بىريان ئەچىنەوە... چارەنۇوسمان وايە، ناگۇرى، ئەو شستانەي زۆر بە گرنگ و سەنگىن و ناياب دىتە بەرچاومان رۆژىك دى يان بىر ئەچنەوە يان بايەخيان پى نادىرى (بىدەنگى) سەيرىش ئەوهىه ئىستا ئىمە نازانىن بۆچى بەرز و گرنگە و چى هىچ و پوچ و بى كەلکە. ئى كاتى خۆشى دۆزراوهكانى كۈپەرنىكۆس^(١٨) و كۈلۆمبۈس^(١٩) بە شىتىكى بى كەلک و هىچ و پوچ لە قەلەم نەدران؟ يان ھەندى نووسراوى "ھەلەق و مەلەق" ئى ھەندى نووسەرى شىتىكە بە راستىيەكى ناياب دانەئەنزاڭ؟ دوور نىيە ئەم ژيانەكى كە ئىستا ھىنندە بايەخى پى ئەدەين و لامان پەسەندە رۆژىك بى بە شىتىكى سەير و نالەبار و بى بايەخ و گىياتى و دوور لە پاكى دابىرى، يان دوور نىيە بە گوناھ بىزانرى!

تۈزىنباخ:

كى ئەزانى؟ لەوانىيە ئەم ژيانەمان بە شىتىكى بەرز ناو بېرى و بەرپىزەوە يادى بکرىتەوە. ئىستا سزادان و ھېرىشى داگىركەران نەماون، كەچى لەگەل ئەوهىشدا ناخۆشى چەند زۆرە!

سەلىقنى:

(بە دەنگىكى ناسك پى ئەكەنلى) هى... هى... هى... نانى مەدەرى بەلام لىتى گەرى فەلسەفە بنويىنى!

تۈزىنباخ:

ۋاسىلىي ۋاسلىچ، تكايه وازم لى بىنە (شوينەكەمى خۆى ئەگۈرى و لە جىگايمەكى تى دائەنىشى) تاقەتم چۈوه!

سەلىقنى:

(بە دەنگىكى ناسك پى ئەكەنلى) هى... هى... هى...

تۈزىنباخ:

(بۇ قىرشىنەن) ھەرچەندە ئىستا سزا و ئازار ئەوهىنە زۆرن، لەگەل ئەوهىشدا ئەللىن ئەمە بەھۆى بەرزبۇونەوە ۋادىي ژيانى كۆمەلەوەدە.

قىرشىنەن:

بەلّى، بەلّى... بى گومان!

چىپپوتىكىن:

بازۇن، تو ئىستا وتت كە ژيان بە بەرز ناو ئەبەن، لەگەل ئەوهىشدا خەلک نزمىن (ھەلئەستى) بىروانە من چەند نزمم و بۇ ئەوهى ورەم بەرز بىتەوە ئەوتىرى كە ژيانم بەرزە... تى ئەگەم! (لەودىيى شانۇوە دەنگى كەمانچە دى).

ماشا:

ئەوه ئەندرىيى بىرامانە كەمانچە لى ئەدا...

ئېرىنا:

براڭەمان رۆشىنېرە و رەنگە بىبى بە پېرۋىسىر. باوكمان پىاوى سوپا بۇو كەچى كورەكەي يېبارى زانىيارى ھەلبىزداردۇوە.

ماشا:

لەسەر داواكىرىنى باوكم!

ئۆلگا:

ئەمرۆ تۈورەي ئەكەين. لەوھ ئەچى كەمىك تووشى دىلدارى بوبى.

ئيرينا:

بەراستتە؟ پىرۇز بى، ئىستا خوشكەكانم كەولت ئەكەن!

قىرىشىنەن:

من زۇۋ ئەوانم لە خۆم بىزار كرد!

ئيرينا:

بىروانن ئەمېرى ئەندىرىي چوارچىيەتكى نىڭارى چەند جوانى
پىشىكەش كردووم. (چوارچىوھەيان پىشان ئەدا) ئەمە خۆى
دروستى كردووه.

قىرىشىنەن:

(تەماشاي چوارچىوھەكە ئەكا و نازانى چى بللى) بەللى شتىكى
چاكە.

ئيرينا:

ئەو چوارچىيەمى سەر ئەو پىيانوئىش هەر ئەو دروستى
كردووه. (ئەندىرىي دەستى رائەوھشىنى و ئەيەۋى بىرا)

ئۆلگا:

ئەندىرىي زاناشه و كەمانچەش لى ئەدا و گالىتە و كەپيش
ئەنۇوسى... مەرق... هەر وا فير بۇوه، ھەمىشە ئەچىتە دەرى..
وەرە ئىرە.

(ماشا و ئيرينا يەكى بالىكى ئەگرن و بە پىكەنинەوە
ئەيکىرنەوە دواوه).

ماشا:

وەرە، وەرە!

ماشا:

ھەزى لە خانمىكى ئىرە كردووه، وا بىزانم ئەمېرى دى بۇ ئىرە!

ئاي ئەو خانمە جلى چۇن لەبەر ئەكا! نالىيم جله كانى جوان نىن
يان مۆدييان بەسەر چووه، بەلام پىك پۇش نىيە. تەنورەيەكى
زەردى كراوهى پەراويزدار و بلووزىكى سور لەبەر ئەكا.
كولمەكانىشى ھىنندە شتۇوه و سوھتەوە برىقەيان دى. نابى
ئەندىرىي حەزى لى كردى، من پىگاي ئەمە نادەم. ئەو زەوقى
ھەيە و نالەبارە بەمە هەر ئىمە تۈرە ئەكا. دوينى بىستم كە
ئەو كچە شۇو بە "پۈرۈپپۈوف" ئى سەرەتلىكى بەرپۈرە رايەتى
گوندەكانى ئىرە ئەكا. زۇر چاكە (رۇو بەرە دەرگاكە تەنيشت
وەرئەگىرپى) ئەندىرىي وەرە ئىرە.. گىانەكەم بۇ دەقىقەيەك
وەرە... (ئەندىرىي دىتە ژۇرەوە)

ئۆلگا:

ئەمە ئەندىرىي سىرگىيەقى بىرامە.

قىرىشىنەن:

(خۆى پى ئەناسىنى) قىرىشىنەن.

ئەندىرىي:

پۈرۈپپۈوف^(٢٠) (رۇوه ئارەق كردووهكەي ئەسپى) فەرماندەرى
بەتالىيۇنى؟

ئۆلگا:

ئەزانى ئەلىكساندر ئىگناتىج لە مۆسکۆوه ھاتووه؟

ئەندىرى:

تکايە لېم گەپىن!

ماشا:

تو چەند سەيرى! جاران بە ئەلىكساندەر ئىگناناتىچيان ئەوت
نەقىبى دلدار و تۈورپەش نەبۇو!

فېرىشىنەن:

ھىچ تۈورپە نەبۇو.

ماشا:

من ئەمەۋى بە تو بلېم كەمانچەزەنى دلدار.

ئيرىنا:

يان پۇرفىيىسىرى دلدار.

ئۆلگا:

تۈوشى دلدارى بۇوه! ئەندريوش(۲۱) تۈوشى دلدارى بۇوه!

ئيرىنا:

(چەپلە لى ئەدا) ئافەرین، ئافەرین! ئەندريوش تۈوشى دلدارى
بۇوه!

چىپۇوتىكىن:

(لە پشتەوە لە ئەندريى نزىك ئەبىتەوە و بە ھەردۇو دەستى
ناوقەدى ئەگرى) سروشت ئىمەمى تەنھا بۇ دلدارى دروست
كردووه (رۆژنامەكەى ھەر بە دەستەوەدە، پى ئەكەن)

ئەندىرى:

بەسە... بەسە... (دەمۇچاوى ئەسەرىتەوە) بە درىزايى شەو

نەنووستۇوم و ئىستا، وەك ئەلّىن، كەمىك بى تاقەتم. هەتا
سەعات چوار ئەم خويىندەوە دوايى پال كەوتم، بەلام خەوم لى
نەكەوت... بىرم لە هەزار شت كردىوە و ئىتەر رۆز ھەلات و
تىشكەكەى ھاتە ژۇورى نوستنەكەم. ئەمەۋى ئەم ھاوينە هەتا
لېرەم كەتىيەك لە ئىنگلىزىيەوە وەربكىرەم.

فېرىشىنەن:

تو ئىنگلىزى ئەزانى؟

ئەندىرى:

باوكم بەرەحەمەت بى بە پەرەردەكىرىنى سەخت فەوتاندبوو،
ئەمە شتىيەكى سەيرە، بەلام پىيلى لى ئەنیم كە دوايى مردىنى
دەستم كرد بە قەلەو بۇون و بە سالىك لەشم وەك لە
چەوەساندەوە رىزگارى بوبى ئەوەندە قەلەو بۇو نەبىتەوە. لە
سايىھى باوكمەوە من و خوشكەكانم فەرنىسى و ئەلمانى و
ئىنگلىزى ئەزانىن. ئيرىنا ئىتالىش ئەزانى. ئاي چەند سزامان
چىشت هەتا فېرىبۇوين!

ماشا:

لەم شارەدا زانىنى سى زمان ئارايىشىكى بى كەلکە. بىگە
ئارايىشىش نىيە، شتىيەكى زىادەي نائاسايىيە و وەككى ئەۋە
دەستت شەش پەنجەي ھەبى! ئىيمە زۆر شتى زىادە و بى كەلک
ئەزانىن.

فېرىشىنەن:

ئاوا! (پى ئەكەن) زۆر شتى زىادە ئەزانى! من وا بىزانم لە

ئەرازىتەوە و ناياب ئەبى، ئەمە راستە، بەلام بۇ ئەوهى لە ئىستاوه ھەستى پى بکەي ئەبى خۆتى بۇ ئامادە بکەي... پىويىستە ئىش بکەي.

قىرىشىنин:

(ھەلئەستى) بەلى.. ئاي گولستان چەند زۆرە (سەير ئەكا)
مالەكەستان رازاوه و نايابە، بەغىليitan پى ئەبەم. من بە درىزايى ھەموو ژيانم لە خانوویەكەوە بۇ خانوویەكى تر بە دوو كورسى و قەنەفەيەك و زۆپايدەكى پر لە دووکەلەوە لە ھاتوچۆدا بۇوم. من لە ژيانمدا لەم جۆرە گولانە بى بەش بۇوم
(دەستەكانى بەيەكدا دىنى) ئاخ... بەلى...

تۈزىنباخ:

بەلى، ئىشكىرن پىويىستە. رەنگە بلېن ئەم ئەلمانە^(۲۲) بىرۇھۇشى مىدوووه، بەلام بە نامووسىم من رووسم و ئەلمانى هەر نازانم... باوکىشىم پىراۋىسلاقى^(۲۳) بۇو. (بى دەنكىيەك)

قىرىشىنин:

(بە شانوکەدا ھاتوچۆ ئەكا) من زۆر بىر لەو ئەكەمەوە، كەچى ئەبى ئەگەر ژيانمان سەرلەنۈي دروست بىتەوە و وەك ئىستاش زىرى بىن؟ ئەگەر ئەم ژيانى ئىستامان، وەك ئەلین، رەشە و ئەوى تر پاك و رووناڭ بى و بازانم ھەموو يەكىك لە ئىمە ھەولى ئەوهى ئەدا پىش ھەموو شتىك خۆى دووبارە نەكتەوە، يان ھىچ نېبى ھەولى ئەدا ژيانىكى تر بۇ خۆى ھەلبىزىرى و مالىيىكى پر لە كول پىكەوە بىنى. من ژىنېك و دوو كچم ھەيە و ژنهكەشم تەندرۇستى تەواو نىيە و بەم جۆرە! و ھەتا دوايى...

جيھاندا شارىكى وا نائاسايى نىيە و ناشى بىيى كە پىويىستى بە مرۆڤى وريا و رۇشنبىر نەبى. با واي دابىنەين كە لەناو سەد ھەزار دانىشتowanى گىل و نەفامى ئەم شارەدا تەنبا ئىوه رۇشنبىرەن، تەنبا سى كەسن... دىيارە ناتوانن ھەموو دەھروبەرە نەفامەكەتان تى بگەيەن و بەرە لەناو ئەو سەد ھەزار كەسەدا ئەشارەرىنەوە و ژيان داتان ئەپوشى، بەلام بە تەوابى ون نابن و بەبى كاركىرەن سەر دەھروبەرتان نابن. رەنگە پاش خۆتان شەش كەسى ترى وەك ئىوه پەيدا بىن، دوايى ئەبىنە دوازدە و بەم جۆرە ھەتا رۇزىك دى ئەوانەي وەك ئىوهن ئەبىنە زۆربەي خەلک، پاش دوو سەد.. سى سەد سالى تر ژيان لەسەر زھوی بى سىنور ئەرازىتەوە و ناياب ئەبى. مرۆڤ پىويىستى بە ژيانىكى ئاوا ھەيە. ئەگەر ژيانى وا ھېشتا نەشىبى ئەبى ھەستى پى بكا و چاوهپى بى و ئاواتى بۇ بخوازى و ئامادە بى بقى، بۇ ئەمەش پىويىستە لە باوک و باپىرى زياتر بىيىنى و زياتر بىزانتى (پى ئەكەنلى) كەچى ئىوه سکالا ئەكەن كە زۆر شتى زىيادە ئەزان!

ماشا:

(شەبەكەي دائەگىرى) ئەمېنمهوھ بۇ نان خواردى!

ئىرينا:

(ھەناسە ھەلئەكىيىشى) لەپاستىدا پىويىستە ئەم قىسانە بنووسرىتەوە! (ئەندرىيى دىيار نەماوە، بە دزىيەوە چووهتە دەرى)

تۈزىنباخ:

تۇ ئەلېي پاش چەند سالىكى تر ژيان لەسەر زھوی بى سىنور

قىوشىنин:

سوپاس (ئەيەوى بىرپا) بى سنور شادمانم كە ئىوھم ناسى!

ئۆلگا:

ئەرپقى؟ نابى، نابى!

ئيرينا:

ئەبى نانمان لەگەلدا بخۇى!

ئۆلگا:

تکاتلى ئەكەم مەرق...

قىوشىنин:

(ئەچەمېتەوه) وا دياره له رۆزى لەدايىكبۇوندا هاتووم، ببۇرن

نەمزانىبۇو، پىرۆزبایيم لى نەكىرىن.

(لەگەل ئۆلگادا ئەچنە ھۆلەكەوه).

كولىگىن:

ئەمرپقى يەك شەممەيە و رۆزى حەسانەوهىيە. كەواتە با

بەھسەتىنەوه و ھەرييەكە له ئىمە با بەپىتى تەمەنى ئاھەنگ

بىگىرى، مافۇورەكام پىۋىستە ھەلگىرىن و نەفتالىينيان پىۋوھ

بىرى. خەلکى رۇمىاي كۆن چونكە ئىشيان ئەكرد و ئەيانزانى

چۆن بەھسەتىنەوه تەندروستىييان باش بۇو... مىشكى ساغ

بەھۆى لەشى ساغەوهىيە^(۲۷)، رۇمانىيەكانىش ژيانيان پىبازىزكى

دياريکراوى ھەبۇوه. بەرىۋەبەرەكمان ئەللى كىنگتىرین شتى

ژيان پىبازەكەيەتى، ھەرشتى پىبازى خۇى ون بكا لەناو

ئەچى. ئەم ژيانه ئاسايىيە ئىتمەش ھەروايد (بە پىكەننەوه

ئەگەر من دووبارە زىندوو بېمەوه و سەرلەنۈچى زيان دروست
بىكەمەوه ئىن ناهىيەم! (كۆلىگىن بە جل و بەرگى مامۆستاياني
قوتابخانەي گىمنازياوه).

كولىگىن:

(لە ئيرينا دىتە پىشى) خوشكى خۆشەويىستم رېم بده بەبۇنى
رۆزى (پەرى) يەكەتهوه پىرۆزبایيت لى بکەم^(۲۸)، پې بە دل
ئاواتى لەش ساغى و ھىننانەدى ھەموو ئەمامانجانەت بۇ
بخوازم كە كىيژۇلەيەك لە تەمەنى تۇدا ئاواتەخوازىيانه و ئەم
كتىبەشم بە ديارى لى وەربىگە (كتىبىيکى ئەداتى) دەربارەي
مېرىزوى قوتابخانەكەمانە و خۆم نۇوسىيۇم، كتىبىيکى زۆر
باشىش نىيە، لە بى ئىشىدا نۇوسىيۇم، بەلام بىشى
خويىنەرەوه.. گەورەكانم، رۆزتاناش! (بۇ ۋىرىشىنин) من
كولىگىن، مامۆستاي قوتابخانەي ئىرەم، فەرمانبەرى پلەي
ھەوتەمم (بۇ ئيرينا) لەم كتىبەدا ناوى ھەموو ئەوانە ئەبىنى كە
لەماوهى ئەم پەنجا ساللەدا خويىندى قوتابخانەكەمانيان تەواو
كردووه. من چىم له توانادا ھەبۇو كردم و كى لە توانايدا يە با
باشتىرى بکا^(۲۹) (ماشا ماچ ئەكا)

ئيرينا:

تۆلە جەزنى پاسخاشدا^(۳۰) كتىبىيکى وات پىشكەش كردم.

كولىگىن:

(پى ئەكەنى) وا نەللىي! دە كەواتە بىدەرەوه، يەن باشتى رايە

بىدە بە ۋىرىشىنин، فەرمۇو جەنابى ۋىرىشىنин، رۆزىك دى لە بى

تاقەتىدا ئەيخوينىتەوه!

کولیگن:

ئۆلگا نەشمیلەكەم... نەشمیلەكەم، دوینى لە بەيانىيەوە هەتا سەعات يازدەي شەۋىپىشىم كردووه و ئەمرقەست بە كامەرانى ئەكەم (ئەچىتە ھۆلەكە، بۇ لاي مىزەكە) نەشمیلەكەم...

چىبۇوتىكىن:

(رۆژنامەكە ئەخاتە گىرفانىيەوە و دەست دىتى بە رېشىدا)
بۆرەك؟ شىيىكى نايابە!

ماشا:

(بە تۈورەيىيەوە بۇ چىبۇوتىكىن) بەلام ئاڭگات لە خۆت بى، ئەمرقە هىچ نەخۆيتەوە. گویىت لىيە؟ خواردىنەوە بۇ تو خراپە!

چىبۇوتىكىن:

وا نىيە، چاك بۇومەتەوە. دوو سالە نەمخواردۇتەوە (بى ئارام)
دايە گىان، جياوازى نىيە!

ماشا:

لەگەل ئەوهىشدا نەخۆيتەوە... نابى بخۆيتەوە! (بە تۈورەيى بەلام
بە جۆرىيەك كە مىردىكەي گوئى لى ئىنى) شەيتان بە نەعلەت
بى!... ھەمدىسان ئىنى بە درىزايى ئىوارى لاي بەريوھەرەكەي
بىن!

تۈزىنباخ:

من بۇومايە لەباتى تو نەچۈرمۇم... زۆر بە ئاسانى نەچۈرمۇم!

چىبۇوتىكىن:

گيانە مەچۇ!

دەست ئەخاتە ناوقەدى ماشاوە) ماشا منى خۆش ئەۋى...

رۇنەكەم خۆشى ئەۋىم. پەردەي پەنچەرەكانيش لەگەل
مافوورەكاندا بېيچەنەوە. من ئەمرقە دىلم خۆشە و گيانتى پى
ئەكەنلى. ماشا ئەمرقە سەعات چوار لاي بەريوھەرى
قوتابخانەكەمانىن، لەگەل مامۇستا و خىزانەكانياندا ئەچىن بۇ

پىاسە..!

ماشا:

من نايابە.

کولیگن:

(پەست ئەبى) ماشا گىان، بۆچى؟

ماشا:

دوايى پىت ئەلېم (بە تۈورەيىيەوە) باشە دىم، بەلام تكايە لېم
گەرپى.

کولیگن:

ئىوارەش لە مالى بەريوھەر بەسەر ئەبەين، ئەو پىاوە
ھەرچەندە نەخۆشىشە بەلام ھەول ئەدا لە پەيىوندى كۆمەلایتى
دۇور نەكەھەۋىتەوە. پىاۋىكى بى وىنە و بە رەشت و نايابە.
دوينى پاش كۆبۈونەوە پىيى تەم: "فيدرۇئىلەج، ماندۇوم...
ماندۇوم" (سەيرى سەعاتى دىوارەكە ئەكا و دوايىش سەيرى
سەعاتەكەي خۆى ئەكا) سەعاتەكەتان حەوت دەقىقە لەپىشە...
بەلى، ئەلى ماندۇوم. (لەدۇيو شانۇوھ دەنگى كەمانچە دىت)

ئۆلگا:

گەورەكانم، تكايە فەرمۇن بۇنان خواردن. فەرمۇن بۆرەك...

ماشا:

ئىستا وا نىيە... راستە بە بەزهىيەرىن مەرۆقە، بەلام ژىرتىرىن
مەرۆق نىيە.

ئۆلگا:

(بە بىزارىيەوە) ئەندىرىيى... دە وەرە!

ئەندىرىيى:

(لەودىيو شانۇوھ) ھەر ئىستا... (دىت و ئەچىتە لاي مىزەكە)

تۈزىنباخ:

بىر لە چى ئەكەيتەوە؟

ئىرينا:

لە ھىچ... من ئەم سەلىيۇنىيە تۆم خوش ناوى^(۲۸)، لېي
ئەترىسم، ھەر قسىي ھىچ و پۈوج ئەكا.

تۈزىنباخ:

پياوىكى سەيرە... بەزهىيەمى پىدا دىتەوە و بە دلىشىم نىيە...
بەلام زىاتر بەزهىيەمى پىدا دىتەوە... واتى ئەگەم شەرمىن بىي.. كە
خۆمان دوو بەدۇوين زىرەك و رېكۈپىكە، بەلام لەناو كۆمەلدا
پياوىكى رەقە و شەرى لى ئەبارى. جارى ھەتا لە دەورى
مىزەكە دائەنىشىن مەچق، رېكەم بەدە لە نزىكتەوە بىم. بىر لە چى
ئەكەيتەوە؟ (بى دەنكىيەك) تو تەمەنت بىسەت و نۆسالە و من
ھىشتا سىيم تەواونە كەرددووھ، چەند سالىمان ژيان ماۋە!
رېڭانىكى دوور و درىز و پە لە خوشەويىستى تو...

ئىرينا:

نيكۆلائى لفوقىچ، دەربارە خوشەويىستى ھىچ بە من مەللى.

چىبووتىكىن:

(ئەچىتە لايەوە) ئىرى؟

سەلىيۇنى:

(پى ئەكەنى) ھى... ھى... ھى!

تۈزىنباخ:

دە بەسە، بىبىرەوە!

سەلىيۇنى:

ھى... ھى... ھى!

كولىكىن:

(بە خوشىيەوە) جەنابى ۋېرшиزىن، لە تەندروستى تۆ. من
مامۆستام و لىرەش خاوهەن مالّم، مىردى ماشام... ژىتكى زىر
بە بەزهىيە، زۇر...

ۋېرшиزىن:

من ئەم قۇدگا خەستە ئەخۆمەوە (ئەخواتەوە) لە تەندروستىتىان
(بۇ ئۆلگا) من لەگەل ئىيەدا ئەوەندە دلّم خوشە!
(بە تەنبا ئىرينا و تۈزىنباخ لە ژۇورى مىوان ئەمېنەوە)

ئىرينا:

ئەمە مەشا لەسەر خۆى نىيە. كە لە تەمەنلى ھەزىدە سالىدا
شۇوى پى كرد واي زانى ژىرتىرىن پياوى سەرزەمىنە، بەلام

تۈزىنباخ:

(گویى لى ناگرى) من زىر تىنۇوى ئىيەن و تىكۆشانىم و ئەم تىنۇيتىيەم لە گيانمدا تىكەلى خۇشەويىستى تو بۇوه... ئىريينا، دىارە توھەر بە ئەنۋەست و لە بەختى رەشى مندا ھىندە نەشمىل و رازاوهى و ئىيەنىش لەوھ ئەچى وا بى... بىر لە چى ئەكەيتەوھ؟

ئىريينا:

تو ئەلېي ئىيەن رازاوهى؟ با بلىيەن وا يە.. ئەگەر ھەر لە دوورەوھ و ابنيىتى كە رازاوهى ئەلېي چى؟ ئىمە سى خوشكىن و ھىشتا زيانمان رازاوه نەبۇوه، بىلکو زيان وەك گياكلە دەستى ناوەتە بىنمان و تاساندوونى. من فرمىسىك لە چاوم دى و پىويستىش نىيە و با بىم (بە خىرايى فرمىسىك) كانى ئەسپى و زىرەدەخەنە ئېگىرى) ئىشكىدىن پىويستە، ئەبى ئىش بىكەين، لەبەرئەوهى ئىش ناكەين بى بزەين و زيانمان تالە.. ئىمە لەو دايىك و باوكانە كەوتۈوينەتەو كە بىزيان لە ئىشكىدىن هاتقۇتەوھ. (ناتاليا ئىقانۇقى دىتە زورى، كراسىيىكى پەمىيى لەبەردايى و پشتىنىكى سەۋىزى بەستووه)

نەتاشا:

وا نان ئەخۇن... من دوا كەوتىم، (بە تىلەي چاو سەيرى ئاوينەكە ئەكا و خۇرى رېك ئەخا) وا بىزام قىزم جوان رېك خىستووه. (ئىريينا ئەبىنى) ئىريينا سىر كىيىغىنائى نازدار، پىرۇزبىايت لى ئەكەم. (بە توندى و بۇ ماوهىكى زىر ماجى ئەكا) مىوانستان زۇرە و من لە شويىنى وادا شەرم ئەكەم.... بارۇن رېزباش!

ئۆلگا:

(دىتە زورى مىوان) وا ناتاليا ئىقانۇقناش گەيشت. نازدارەكەم رېزباش. (بەكترى ماچ ئەكەن)

نەتاشا:

پىرۇز بى... ئەوهندە قەلە بالغە من تەريق ئەبىمەوه و ئەشلەزىم.

ئۆلگا:

ھەموو خۇيىن، بىگانەمان تىيدا نىيە. (بە چىپە و بە ترسەوھ) نازدارەكەم، پشتىنەكەت سەۋۆز، ئەمە نىشانەيەكى خراپە!

نەتاشا:

شتى وا ھەيە؟

ئۆلگا:

نەء... ھەر لەبەرئەوهى لىت نايە و سەپەرە!

نەتاشا:

(بە دەنگىكى گريياناوييەوھ) بەراست؟ بەلام خۇ سەۋۆزى تەواو نىيە، بىرقە ناداتەوھ. (لەدواي ئۆلگاوه ئەچىتە ھۆلەكە) (لە ھۆلەكە دائەنىشن بۇ نان خواردن. زورى مىوان كەسى تىيدا نىيە)

كولىكىن:

ئىريينا، ھيواي دەسگىرانيكى باشت بۇ ئەخوازم، كاتى ئەوهت هاتووه شوو بىكە!

چىبۇوتىكىن:

ناتاليا ئىقانۇقنا، ھيواي دەسگىرانيكى بۇ تۆش ئەخوازم.

کولیگین:

نه تالیا ئیقانۇقنا ھەيەتى!

ماشا:

(بە چەتالىك لە قاپەكەمى بەردەمى ئەدا) پىكىك مەمى ئەخۆمەوه.
(كۆرانى ئەللى) لىم كەرئ باڭكەت ببىن... با دەرجى كىانى
شىرىنەم^(۳۰).

کولیگین:

وەزىعت خەراپ نىيە!

قىرىشىنەن:

مەيەكى خۆشە، لە چى دروست كراوه؟

سەلېقنى:

لە سىسىركى!

ئيرينا:

(بە دەنگىكى گرياناوييەوه) تف، شتىكى چەند پىسە!

ئۆلگا:

كەورەكانم ئىوارە وەرن... قەلى سورەوەكراو و بۆرەكى ناو پى
لە سىومان ھەيە... سوپاس بۆ خوا ئەمرىق بە درىزايى رۇز لە
مالەوەم و ئىوارەش ھەر لە مالەوەم.

قىرىشىنەن:

رېم بده منىش بىم!

ئيرينا:

بەخىر بىى.

نه تاشا:

كاريان چەند ئاسان و ئاسايىيە!

چىبۇوتىكىن:

سروشت ئىمەى بۆ دىدارى دروست كردووه (پى ئەكەنلى)

ئەندىرىتىكىن:

(بە تۈۋەپەييەوه) كەورەكانم بىپىنەوه... تاقەتىان نەچووه؟

(فيديوتىكى و پۇدىتىكى بە سەبەتەيەكى كەورەھى پى لە گولەوه دىنە
ژۇورى)^(۳۱).

فيديوتىكى:

ئائى خۆ ئەوه نان ئەخۆن!

پۇدىتىكى:

(بە دەنكىكى بەرز و بلىتەبلىتەوه) نان ئەخۆن؟ بەللى نان ئەخۆن!

فيديوتىكى:

نەختىكى راودىستان (وېنەيان ئەگرئى) ئەمە يەك... نەختىكى
تريش بۇوەستان.... (وېنەيەكى تر ئەگرئى) ئەمە دوو.. تەواو
(سەبەتەكە ھەلئەگىرن و ئەيپەنە ھۆلەكە و بە دەنگە دەنگەوه
پىشوازىييان ئەكەن)

پۇدىتىكى:

(بە دەنگى بەرز) پىرۇز بى و ھيوام خۆشىتانە! ئەمۇز ئاۋو
ھەوا زۆر نايابە. ئەمۇز بە درىزايى سەر لەبەيانى لەگەل
قوتابىيەكاندا پىاسەمان كرد. من لە قوتاباخانە وەرزش فىر
ئەكەم.

فیدتیک:

(پیکه‌نینیک بە دەنگى بەرز، نەتاشا بە راکردن لە ھۆلەكەوە

دېتە ژورى میوان و ئەندىرىي بەدوايدا رائەكا)

ئەندىرىتى:

بەسە، گۇيى مەدەرى... بۇوهستە... تکايە بۇوهستە!

نەتاشا:

پىم شەرمە، نازانم چىم لى قەومماوه وا پیکەنینم دى، شتىكى

جوان نىيە، لە دەورى مىزەكە ھەستام و لاقۇوم، بەلام

ناتوانم... ناتوانم (بە دەستەكانى رووى دائەپۆشى)

ئەندىرىتى:

گيانەكەم، تكاد لى ئەكەم، لىت ئەپارىمەوە، مەشلەزى...

دىلىابە كالّتە ئەكەن و لە دلىكى پاكەوە قسە ئەكەن، گيانەكەم،

نازدارەكەم... ھەمووبىان دلىپاكن و منىش و توشىيان خوش

ئەۋى، وەرە ئىرەوە، وەرە لايى پەنجەرەكەوە، لىرە نامانبىين

(سەيرى دەورى خۆى ئەكە)

نەتاشا:

من بەم جۆرە لەناو كۆمەلدا رانەھاتووم.

ئەندىرىتى:

ئاي گەنجىتى؟ گەنجىتى شتىكى سەير و نايابە، گيانەكەم،

نازدارەكەم، و مەشلەزى. بىۋام پى بکە، من ھىننە لە

خوشىدام گيانم قولپ ئەدا و پېرە لە خوشەۋىستى... ئا..

نامانبىين، نامانبىين. تى ناگەم چۈن تووشى داوى

خوشەۋىستىت بۇوم. تى ناگەم، گيانە شىرينىڭەكەم، نازدارەكەم،

كىرۋەلە پاكىزەكەم، شۇوم پى بکە، خوشم ئەۋىي، ھەرگىز كەسم

ئەتوانن بجوولىن... ئىرينا سىرگىيەقنا ئەتوانن بجوولىن (ويىنى

ئەگرى) ئەمروز زۆر نايابى. (ۋۇزۇھىك لە گىرفانى دەردىنى)

ئەم وۇزۇھىكى زۆر نايابى ھەيە.

ئىرينا:

ئاي چەند جوانە!

ماشا:

چنار و لاولاو سەريان گرتۇوه گىر — من بۆكى ئەگرىم بە كى

ئەمكەن زىر.... (بە پەستىيەوە) ئەوه چىيە، لە بەيانىيەوە ئەم

وشانەم پىوه نووساون!

كولىگىن:

سيازىدە كەسىن لە دەورى مىزىك(٣٢)!

رۇدى:

(بە دەنگى بەرز) گەورەكانم... بۆچى ئىوه بىۋاتان بەم شتە

پەپەپوچانە ھەيە؟ (پى ئەكەنلى)

كولىگىن:

ئەللىن ئەگەر سىازىدە كەس لە دەورى مىزىك كۆبىنەوە ئەوه

يەكىكىيان تووشى دلدارى بۇوه، ئىقان رۇمانۇقىچ، تو تووش

نەبووبى؟

جيپۇتىكىن:

وا من پىرەمېرىدىكى گوناھبارم... ئەى بۆچى نەتاليا ئىقانۇقا

گرژ بۇوه؟ تى ناگەم.

ئەوەندى تۆ خۆش نەویستووه (ماچى ئەكا).

(دۇو ئەفسەر دىنە ژۇورى و كە بەم جۆرە ئەيانبىين لە جىي
خۆيان وشك ئېبن)

پەردە دائەدرىتەوە

رووداوى دووهەم

ھەمان دىكىزەكانى رووداوى يەكەمن.

سەعات ھەشتى ئىوارەيە. لە دەرەوە شانقۇوه، لەسەر
شەقامەكە، بەحال نۇزىسى لىبدانى ھارمۇنىا دى. تارىكە، نەتاليا
ئىقانۇقا رېبىكى لەبەردايە، مۆمكىكى بە دەستەوھى، ئەپوات و
لای ئەو دەرگايەوە ئەوهەستى كە ئەچىتە سەر ژۇورەكەي
ئەندرىي.

نەتاشا:

ئەندرىي، چى ئەكەي؟ ئەخويىنەتەوە؟ مەجوللى، ئىشىم نىيە.
(ئەپوات و دەرگايەكى تر ئەكاتەوە، سەيرى ناوهە ئەكات و
دaiئەخاتەوە) چراى لى نىيە؟

ئەندرىي:

(دىتە دەرى، كتىبىكى بە دەستەوھى) نەتاشا، ئەللىي چى؟

نەتاشا:

ئەبىنم چرا ناسۇوتى. ئىستا جەزنى ماسلىنىتسايم (٣٣).
ئىشکەرەكان دوورن و كەس ئاگاي لەخۆى نىيە، ئەبىت خۆت
چاودىرى مال بکەي! دوينى لە نيوھشەودا ھاتمە ژۇورى نان
خواردن سەير ئەكەم مۆمەكان داگىرساون، ويىستم بىزانم كى
دايگىرساندۇون بۆم نەدۆزرايەوە (مۆمەكە دائەنلى) سەعات
چەندە؟

ئەندىرى:

(سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) ھەشت و چارەكە.

نەتاشا:

ئۆلگا و ئىريينا ديار نين، ھىشتا نەهاتوون. بەستەزمانانە ھەر خەرىكى ئىشىن، ئۆلگا لە كۆبۈونەوەي ئەنجۇومەنى مامۇستاييانە و ئىريينا لە دائىرەتىلەگرافە (ھەناسە ھەئەكىشى). ئەم بەيانىيە بە خوشكەكتەم و ت " ئىريينا گيان، ئاگات لە خۆت بى " بەلام بە كۆيم ناكا. و تت ھەشت و چارەكە؟ ئەترسم... بۆبىكمان نەخۆشە، بۆچى لەشى وا ساردە؟ دوينى تايلى قىتۇرۇش لەرلىقى ئەترسم!

ئەندىرى:

نەتاشا، ھىچ نىيە... تەندرۇستى مەنداڭكە زۆر باشە!

نەتاشا:

لەگەل ئەوهىدا ئەبى پارىز بكا و خواردىنى سووك بخوا.. زۆر ئەترسم... ئەلین ئەمۇر سەعات دە ميوانەكانى پىزان^(٣٤) دىن. خۆزگە نەهاتنایە!

ئەندىرى:

لەراستىدا نازاڭم.. ئاخىر بانگ كراون!

نەتاشا:

ئەم بەيانىيە مەنداڭكە لە خەو ھەستا و سەيرى كىردىم لە پىز زەردەخەنە گرتى... كەواتە ناسىمىيەوە كە پىم و ت " رۆزباش بۆبىك، رۆزباش خنجلانەكەم " پىكەنى. مەندالان تى ئەگەن...

زۇر چاڭ تى ئەگەن... ئەندىريوشما، كەواتە پىستان ئەلېم با
ميوانەكانى پىزان نەيەن!

ئەندىرى:

(بە نابەدلىيەوە) چۆن ئەبى، ئەوانە وەك خوشك وان و لېرە
خۆيان بە خاوهەن مال ئەزانى!

نەتاشا:

ئەوانىش ھەروان... پىستان ئەلېم! مرۆقى چاكن. (ئەپوا) پىم
وتۇون بۆ ئىوارە ماشت و سەرتويىز دابىنەن. دكتور ئەلنى بۆ
ئەوهى لاواز ببىم ئەبى لە ماشت بەولۇوھ ھىچ نەخۆم
(رائەوەستى) لەشى بۆبىك سارده، ترسىملى ئىشىتىۋە، رەنگە
ژۇرەكەي سارد بى، ئەبى ھىچ نەبى ھەتا ھاوين بىبىيەنە
ژۇرەكى تر. ژۇرەكەي ئىريينا بۆ مندالى زۇر باشە، وشكە و
بەدرىزايى رۆز تىشكى خۆرى تىدايە. ئەبى پىيى بلېتىن. ئەو
ئەتونانى جارى لەگەل ئۆلگادا لە ژۇرەكىدا بنۇن. خۆ بەرۇز لە
مال نىيە و ھەر بۆ نۇستەن دىتتەوە. (بى دەنگى)
ئەندىريوشانچىك^(٣٥) بۆچى قىسە ناكە؟

ئەندىرى:

بۆ ھىچ... بىرم ئەكردەوە... ھىچ نىيە بىلەيم.

نەتاشا:

ئا... ويسىتم شتىكەت پى بلېم... ئا، بەلى فىرماپۇنت لە
بەرپىوه بەرایەتىيەوە هاتووه و داواى تو ئەكا.

ئەندىرى:

(باۋىشك ئەدا) بانگ بکە.

مرۆف ئەخەلەتىنى... ئەمپۇ لە بىئىشى و بىئى تاقەتىدا ئەم كتىبەم گرت بە دەستمەوه، كە بىنیم وتارى كۆنى وانەكانى زانكۇن، پىكەنин گرتمى، ئەگەر زۇر زۇر ئاوات بخوازم و هەول بىدەم رەنگە بىگەمە پايىمى ئەندامىيەتى ليژنەي ئەو بەرىۋەبەرايەتىيە ئېرە، لە كاتىكدا كە ھەموو شەۋىك خە و بەوهۇ ئەبىنەم بىم بە پەروفيسىزدى زانكۇ مۆسکۆ و زانايىكى ھىنەن ناودار ھەموو خاكى پوسيا شانازىم پىوه بكا.

قىراپۇنت:

نازانم... باش گويم لىنىيە!

ئەندىرى:

ئەگەر باش گويت لى بوايىه، رەنگە ئەم قسانەم بۇ نەكردىتايى، هەر ئەمەوى لەگەل يەكىكدا قسە بىكم... ژنەكەم تىيم ناگا و ناشزانم بۆچى لە خوشكە كانم ئەترسم، لەو ئەترسم پىم پى بىكەن و تەريقم بىكەنەو، من هەر چەندە ناخۆمەوە و حەزم لە مەيخانە نىيە، بەلام ئەگەر بۆم بلوايە ئىستا بە خۆشىيەوە لە مەيخانەي (تىستۇف) يان (مۆسکۆرى گەورە) لە مۆسکۆ دائەنىشتىم!

قىراپۇنت:

ماوهىيەكى كەم لەمەوبەر قۆننەراتچىيەكەي بەرىۋەبەرايەتى مۆسکۆ گىرایەوە كە گوايا چەند بازىگانىك شلكلەنەيان خواردووە ويەكىكىان لە ئەنجامى ئەوەدا كە چىل دانى خواردووە، مردووە! بە تەواوى لەبىرم نەماوه يان چىل شلكلەنە خواردووە يان پەنجا.

(نەتاشا ئەچىتىه دەرى، ئەندىرى بەسىر ئەو مۆمەدا ئەچەمەتىۋە كە نەتاشا لىي بەجى ماوه و كتىبىك ئەخويىنەتىۋە، فىرإپۇنت دىتە ژۇورى، پاللىتۇيەكى كۆنى ژاكاوى يەخە ھەلگەرلاوە لەبەردايە و گوچىكە كانى بەستراون). كىانەكەم رۆزباش، ئەللىي چى؟

قىراپۇنت:

سەرۆك كتىبىك و ھەندى نووسراوى بۇ ناردۇوى، ئەوەتان (كتىبىك و پاكەتىكى ئەداتى).

ئەندىرى:

باشه، سوپاس... بۆچى وا درەنگ هاتى؟ وا سەعات نۆيە!

قىراپۇنت:

چى؟

ئەندىرى:

(بە دەنكىيەكى بەرز) ئەلېم درەنگ هاتى... سەعات نۆيە!

قىراپۇنت:

بەلى، راستە. من كە هاتم تازە بۆز ھەلاتبوو بەلام نەيانھېشت بىمە لات، وتيان جەنابت سەرى قالە... قەيدى چىيە، سەرت قالە... سەرت قالە... من ئىشىم چىيە؟ (وا ئەزانى ئەندىرى پرسىيارى لى ئەكا) چى؟

ئەندىرى:

ھىچ (سەيرى كتىبەكە ئەكا) بەيانى ھەرچەندە ھەينىيە و رۇزى ھەسانەوە بەلام ھەر دېم و خەرىك ئەبىم، لە ماللۇوە تاقەتم چووه (بى دەنگىيەك) باپىرە گيان، زيان چەند سەير ئەگۇرى و

ئەندىرى:

(لەلەكە لەودىو شانقۇوه مەندالىك رائئەزەنلىق و لايالايدى بۇ ئەكا.
ماشا و قىرшиينىن دىئنە ژۇورى. ھەتا ئەوان بە چىپە قسە
ئەكەن كارەكەرەكە مۆمەكان و چراكە دائەگىرسىنى).

ماشا:

نازانىم! (بى دەنگىيەك) نازانىم... بى گومان راھاتن دەورى
خۆى ئەبىنى. بۇ وىنە، ماوەيەكى زۇر پاش مردىنى باوكىمان
ھېشتا بىرۇمان نەئەكىد كە مۇراسىلمانى نەماۋە. من وا بىزام
جىڭە لە راھاتن دىلم داد و عەدالەتىشى تىيدا چەسپ بۇوه...
رەنگە لە شارىكى تر وا نەبى، بەلام لىرە ئەوانەي لە سوپادا
كار ئەكەن لە ھەموو كەس رېتكۈيىكتەر و بەبەزەيىتەر و پەھوشت
بەرزرەن.

قىرшиينىن:

ھەز ئەكەم شتى بخۆمەوھ... حەزم لە چايدە.

ماشا:

(سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) تۆزىكى تر ئەيھىنن... كە دايام بە
شۇو تەمەنم ھەزىدە سال بۇو و لە مىردىكەم ئەترىسام، چونكە
ئەو مامۆستا بۇو و من تازە خەرىك بۇوم خويىندىن تەواو بکەم.
ئەوسا وا ئەھاتە بەرچاوم كە پىاۋىكى زۇر زانا و گىرنگە، بەلام
بە داخەوھ ئىستا وا نىيە...

قىرшиينىن:

ئاوا!...

ماشا:

من باسى مىردىكەي خۆم ناكەم، لەكەلىدا راھاتووم. بەلام لەناو

كە لە ھۆلىكى گەورەي چىشتىخانەيەكى مۆسکۆ دائەنىيىشى نە
كەس ئەناسى و نە كەس ئەتناسى، كەچى ھەست ناكەي
غەربىي، بەلام لىرە ھەموو كەسىك ئەناسى و ھەموو ئەتناسىن
لەگەل ئەوهشدا غەربىي... نامۆى! غەربىب و تەننیا!

فېرپۇنت:

چى؟ (بى دەنگىيەك) ھەمان قۆنتراتچى گىرایەوە گوايا
سەرانسەرى مۆسکۆ بە گورىس گىراوه، رەنگە درۆ بىكا!

ئەندىرى:

بۇچى بە گورىس گرتۇويانە؟

فېرپۇنت:

نازانىم، قۆنتراتچىيەكە واي وت!

ئەندىرى:

قسەي قۆر (كتىبەكە ئەخويىننەتەوە) تو مۆسکۆت دىيۇ؟

فېرپۇنت:

(پاش بىيەنگىيەك) نە، خوا نەيداومەتى (بى دەنگى) من بىرمۇ؟

ئەندىرى:

ئەتوانى بىرۇى، خوات لەگەل (فېرپۇنت ئەجوللىق) خوات لەگەل
(ئەخويىننەتەوە) سبەي بەيانى وەرھوھ و ئەم نۇوسراواانە بەرھوھ
(بى دەنگىيەك) رۆيىشتە. (زەنگ لى ئەدرىق) بەلى كار پەيدا
ئەبى. (خۆى ئەكىشىتەوە و لەسەرخۇ ئەپرواتەوە ژۇورەكەي
خۆى).

کەمیک نەخۆشە، من كە كچەكانم نەخۆش ئەكەون شپرزە ئېبم
و ئازار ئەچىژم و تەرىق ئەبىمەوە كە دايىكىي وایان هەيە، ئاي
ئەمرۆز زەنەكەمت بىديايە... چەند هيچ و پۇوچە! لە سەعات
حەوتى بەيانىيەوە بە شەر ھاتىن و ناچار لە سەعات نۇدا
دەركاكەم توند داخست و هاتىم دەرى (بىٽ دەنگى) من ھەرگىز
ئەم شتانە بە كەس نالىم.. سەيرە، سکالاى دلەم تەنها بۆ تو
ئەكەم (دەستى ماج ئەكا) لىم دلگىر مەبە، من لە تو بەولۇو
كەسم نىيە... كەس... كەس.. (بىٽ دەنگى)

ماشا:

كۈورەكە چەند وزەىلى دى. ماوھىيەكى كەم پىش مەردى
باوكىشىم لوولەكانى وزەيان ئەھات.

فېرىشىنەن:

تو باوھىرت بە شتى وا ھەيە؟

ماشا:

بەللى!

فېرىشىنەن:

سەيرە!... (دەستى ماج ئەكا) تو ژىيىكى ناياب و بىٽ وىنەي...
ناياب و بىٽ وىنەي... ھەرچەندە تارىكە بەلام برىقەي چاوهەكانت
ئەبىنەم.

ماشا:

(لەسەر كورسىيەكى تر دائەنىشى) ئىرە رۇوناكتىرە.

فېرىشىنەن:

من چاوهەكانتم خوش ئەۋىن... خوشم ئەۋىن... خوشم ئەۋىن..

خەلکى دوور لە سوپادا زۆر كەسى قىسە رەق و بىٽ بەزەيى و
رەوشىت نزم ھەن. من قىسەي رەق ئازارم ئەدا و دلەم ئەشكىنى و
كە ئەبىنەم يەكىك بەپىي پىيوىست نەرم و پىكۈپىك و بە بەزەيى
نېيە پەست ئەبم... كە ئەكەومە ناو براادەرە مامۆستاكانى
مېرىدەكەمەوە، دلەم ئەگىرى.

فېرىشىنەن:

بەللى، بەلام من لام وايە پىاوانى سوپايى و خەلکى تر
جىاوازىيان نىيە و وەك يەك خۆشن، بەتايبەتى لەم شارەدا.
ھەر خويىندەوارىكى ئىرە بدوينى، سا ئىتر سوپايى بىٽ يان نە،
ئەبىنە بەدەست ژەنەكەيەوە سزا ئەكىيشى... بە دەست مالەوە
سزا ئەكىيشى... بە دەست رۆزى لەدایكبۇونەوە سزا
ئەكىيشى... بە دەست ئەسپەكانىيەوە سزا ئەكىيشى. رادەي
بىرە مرۆغى رووسى بەرزە، بەلام پىم بلى بۆچى لە ژياندا
ھىند بەرز نىيە؟ بۆچى؟

ماشا:

بۆچى؟

فېرىشىنەن:

بۆچى لەگەل ژەنەكەيدا سزا ئەكىيشى؟ بۆچى ژن و
مندالەكانىشى لەگەل ئەودا سزا نەكىشى؟

ماشا:

ئەمرۆ كەمیک لەسەرخۇ نىيت.

فېرىشىنەن:

رەنگە وا بم. من ئەمرۆ لە بەيانىيەوە ھىچم نەخواردۇوو، كچىك

ئيرينا:

وا گەيشتمەوه مالى. (بۇ ماشا) ئەمپۇرۇنىكەنەت، كورەكەي
مردىبوو ئەيويسىت برووسىكەيەك بۇ شارى سەراتۆف بىرەرى و
براڭەي ئاڭادار بىكا. بەلام لەبەر گريان ناونىشانەكەي بىر
نەكەوتەوه و بەبى ناونىشان ناردى، هەر بۇ سەراتۆف و ھىچى
تر. كەچى من بەبى ھۆپپايدا ھەلشاخام و پېم وت: "كاتم
نىيە". ھەلۋىستىكى زقى نارەوا بۇو. مىوانەكانى رىزان
هاتوون؟

ماشا:

بەلى.

ئيرينا:

(لەسەر قەنەفەكە پال ئەداتەوه) ماندووم، با كەمىك
بەسىمەوه.

تۆزىنباخ:

(بە زەردەخەنەوه) كە لە ئىش ئەگەرپىتەوه گەنج و خنجىلە و
بەدبەخت دىيارى! (بى دەنگى)

ئيرينا:

ماندووم... حەزىشم لە دائىرەتەلەگراف نىيە... نەخىر حەزم
لىيى نىيە!

ماشا:

لاواز بۇوى... (فيكە لى ئەدا) گەنج بۇويتەوه و ropyot وەك ropyو
كورپىكى مندالى لى ھاتووه.

جۇولانەوەكانتىم خۇش ئەۋىن و خەويان پىوه ئەبىنم.. ژىتكى

ناياپ و بى وېنە!

ماشا:

(بە نزمى پى ئەكەنلى) كە توئەم قىسانەم لەگەلدا ئەكەي
ھەرچەندە لام سەيرىن بەلام پى ئەكەنم. تکات لى ئەكەم
دۇوبارەيان مەكەرەوه. (بە دەنگىكى نزىم) ئارەزووی خۇشتە،
بىيانكە... لاى من كردىيان و نەكردىيان وەك يەكە. (بە
دەستەكانى رووی دائەپۆشى) لاى من وەك يەكە. هاتن، باسى
شىيىكى تر بىكە.

(ئيرينا و تۆزىنباخ بەناو ھۆلەكەدا دىن)

تۆزىنباخ:

من نازناوەكەم سى پارچەيە، پېم ئەلىن بارۇن (تۆزىنباخ -
كىرۇنى - ئالىتاشاودەر) بەلام منىش وەك تو ropyسم و
پراشۇسلاقىم، پاشماوهى ئەلمانىم زقى كەم ماوه، مەكەر ھەر
خۆرەگىرن و كەللەرەقىم مابى و بەمانەش چارەخى خۆم لاي تو
گران ئەكەم... من ھەموو ئىوارەيەك بەپىت ئەكەم.

ئيرينا:

چەند ماندووم!

تۆزىنباخ:

دە سالى تريش و بىست سالى تريش ھەموو رۇزىكە هەتا دەرم
نەكەي دىم بۇ دائىرەتەلەگراف و هەتا مالەوه بەپىت ئەكەم
(چاوى بە ماشا و ۋىرىشىن ئەكەوى، بە بەختىارييەوه) ئەمە
ئىيەن؟ رۇزىتان باش!

تۆزىنباخ:

شىوهى قىز داهىنانەكەى واى لىرى كردووه.

ئېرىنا:

ئەبى ئېشىيىكى تر بىرۇزمەوه، ئەم ئېشە بۇ من دەست نادا!
 ئەوهى من بەتهماي بۇوم و ئاواتەخوازى بۇوم لەم ئېشەدا نىيە،
 ئېشىيىكى بى مانا و بى شاعيرىيە. (لە زەويىيەكە ئەدرى) ئەوه
 دكتورە لىيى ئەدا.. (بۇ تۆزىنباخ) گيانەكەم تو بۇي لىدەرەوه،
 من ناتوانم، ماندۇوم!

تۆزىنباخ:

(لە زەويىيەكە ئەدا)

ئېرىنا:

ئىستا دى، ئەبى خۆمان ئامادە بىكەين. دوينى دوكىر و
 ئەندىرىي لە يانە بۇون و ھەمدىسان دۆرەندۈۋيانە، ئەلىن
 ئەندىرىي دوو سەد پېلى دۆرەندۈۋە.

ماشا:

(بە ساردىيەوە) تازە چى بىكەين!

ئېرىنا:

دۇو ھەفتەش لەمەوبەر دۆرەندى... لە مانگى كانۇونى
 يەكەميشدا ھەر دۆرەندى... خۆزگە ھەرچى ھەي بىدۆرەندايە
 بەلكو لەم شارە بارمان بىكىدايە. ئائى خوايە ھاوار، ھەممو
 شەۋىك خەو بە مۆسکۆوھ ئەبىنەم و وەك شىئىتم لى ھاتووه. (پى
 ئەكەننى) مانگى حوزەيران ئەرۋىن... ھېشتا شوبات و مارت و

نيسان و مايسى ماوه بۇ حوزەيران. نزىكى نيو سالى ماوه...

ماشا:

نابى نەتاشا بىزانى كە ئەندىرىي پارەى دۆرەندۈۋە!

ئېرىنا:

وا بىزانم گۈى ناداتى!

(چىبووتىكىن دواى نانى نىيەرە پال كە و تبۇو بەسىتەوه،
 ئىستا ھەستاواه، دىتە ھۆلەكە و بە پىكاوه رېشى شانە ئەكا.
 دوايى لە دەورى مىزەكە دائەنىشى و رۆژنامەيەك لە گىرفانى
 دەردىئىن)

ماشا:

وا هات. كرە خانووهكەى داوه؟

ئېرىنا:

(پى ئەكەننى) نەء، ھەشت مانگە پۇولىكى نەداوه، دىارە بىرى
 چۆتەوه!

ماشا:

(پى ئەكەننى) چەند بە سەنگىن دانىشتووه!

(ھەممو پى ئەكەنن)

ئېرىنا:

ئەلىكساندەر ئىكناٽىچ، بۆچى قىسە ناكە؟

قىرىشىنن:

نازانىم... حەزم لە چايە! نىيەتىم ئەدەم بە يەك پەرداخ
 چا... لە بەيانىيەوە ھېچم نەخواردووه.

شىوهى قىز داهىنانەكەى واى لىرى كردووه.

ئېرىنا:

ئەبى ئېشىيىكى تر بىرۇزمەوه، ئەم ئېشە بۇ من دەست نادا!
 ئەوهى من بەتهماي بۇوم و ئاواتەخوازى بۇوم لەم ئېشەدا نىيە،
 ئېشىيىكى بى مانا و بى شاعيرىيە. (لە زەويىيەكە ئەدرى) ئەوه
 دكتورە لىيى ئەدا.. (بۇ تۆزىنباخ) گيانەكەم تو بۇي لىدەرەوه،
 من ناتوانم، ماندۇوم!

تۆزىنباخ:

(لە زەويىيەكە ئەدا)

ئېرىنا:

ئىستا دى، ئەبى خۆمان ئامادە بىكەين. دوينى دوكىر و
 ئەندىرىي لە يانە بۇون و ھەمدىسان دۆرەندۈۋيانە، ئەلىن
 ئەندىرىي دوو سەد پېلى دۆرەندۈۋە.

ماشا:

(بە ساردىيەوە) تازە چى بىكەين!

ئېرىنا:

دۇو ھەفتەش لەمەوبەر دۆرەندى... لە مانگى كانۇونى
 يەكەميشدا ھەر دۆرەندى... خۆزگە ھەرچى ھەي بىدۆرەندايە
 بەلكو لەم شارە بارمان بىكىدايە. ئائى خوايە ھاوار، ھەممو
 شەۋىك خەو بە مۆسکۆوھ ئەبىنەم و وەك شىئىتم لى ھاتووه. (پى
 ئەكەننى) مانگى حوزەيران ئەرۋىن... ھېشتا شوبات و مارت و

چیبووتیکین:

ئیرینا سیرگییفنا...

ئیرینا:

ئەلی چى؟...

چیبووتیکین:

تکایه وەرە بۇ ئىرە... (ئیرینا ئەچىت لە دەورى مىزەكە دائەنىشى) من بېبى تۆ ئىدارە ناكەم. (كااغەزى بەخت كىرنەوە كان بلاو ئەكتەوە)

قىرىشىن:

ئەگەر چامان نادەنلى، با فەلسەفە بنويىدىن.

تۈزىنباخ:

دەرىبارە چى؟

قىرىشىن:

دەرىبارە چى؟.. با بىر بىكەينەوە... بۇ وىنە، دەرىبارە ژيانى دوو سەد... سى سەد سالى پاش ئىمە!

تۈزىنباخ:

باشە... دواى ئىمە خەلک سوارى تۆپى ھەوايى ئەبن و بە ئاسماندا ئەفرىن، مۇدەي چاكەت ئەگۆرى، ۋەنگە ھەستى ھەشتەم بىۋىزىتەوە و پەرە پى بىرى بەلام ژيان ھەروەك ئىستا گران و پىر لە نەيىنى و بەختىيارى ئەبى، دواى ھەزار سالى تريش مىرۇش ھەناسە ھەلئەكىشى و ئەلى: "ئاخ، ژيان چەند سەختە! ئەوساش ھەر وەك ئىستا ئەترىسىن و حەز ناكەن بىرەن.

قىرىشىن:

(بىر ئەكتەوە) چۆنت بۇ رۇون بىكەمەوە... وا بىزانم ھەممو شتىك لەسەر زەمەن وردە وردە ئەگۆرى و ئىيمەش بە چاوى خۆمان ئەم گۆرانكارىيە ئەبىنин، گىنگ ماوهى سالى نىيە، بەلام دوو سەد... سى سەد سالى و بىگە ھەزار سالى تەرىزىنەكى نويى پىر لە كامەرانى دىتە گۆرى. ھەرچەندە ئىمە ئەو ژيانە نابىنин بەلام لە ئىستاواه لەپىي ھىننانەدى ئەو ژيانەدا ئەزىز، ئىش ئەكەين و، سزا ئەكىشىن بۇ ئەوەي پىي بىگەين. ھەر بۇ ئەوەي پىي بىگەين. ھەر بۇ ئەم ئامانجەش ئەزىز و ئەوەش بىزانن كە كامەرانىمان لەمەدايە.
(ماشا لەسەرخۇق پى ئەكەنلى)

تۈزىنباخ:

ئەوە چىتە؟

ماشا:

نازانم، ئەمروق لە بەيانىيەوە ھەر پى ئەكەنم.

قىرىشىن:

منىش ھەر خويىندى ئەو شوئىنەم تەواو كردوووه كە تۆلىت خويىندوووه و لە ئەكاديميا نەمخويىندوووه. زۆر ئەخويىنەمەوە بەلام نازانم كتىبى باش ھەلبىزىم، رەنگە ئەو كتىبانە بخويىنەمەوە كە پىويىست نىن، لەگەل ئەوەشدا چەند زىاتر بىزىم حەز ئەكەم زىاتر بىزانم، سەرم سېرى بۇوه و پىر بۇوم بەلام ھىشتا كەم ئەزانم. ئاخ چەند كەم ئەزانم! لەگەل ئەوەشدا وا بىزانم گىنگترىن شتى پىويىست ئەزانم و باشىشيان ئەزانم. چەند حەز ئەكەم پىتان

هیچ نه‌بی تو هرگیز نایزانی. ئەو بالندانه‌ی گەرمیان و کویستان ئەکەن، بۆ وینه، حاجی لهقلهق، گەرمیان و کویستانی خویان هر ئەکەن و هر چەند بیرى بچووک و مەزن به میشکیاندا بى هر ئەفرین و ناشزانن بوقچى ئەفرین و بۆ کوئ ئەفرین. چەندەها فەیله سوفیان تىدا ھەلبکەوئ ھر لەسەر فرین بەردەوام ئەبن. با چۈنیان بۇيى فەلسەفە بنوین، بەلام ھر ئەبى بەو جۆرە بفرن!

ماشا:

ئەمە بە لايەنى كەمەو بىرورا يەكە!

تۈزىنباخ:

بىرورا يە؟ وا بەفر ئەبارى.. ئەمە چى بىرورا يەكە؟ (بى دەنگىيەك).

ماشا:

بەرای من مرۆڤ ئەبى ئىمامانى بە خواھبى، يان هیچ نه‌بى بۆى بگەرى، ئەگىنا زيان بۆشە، بۆشە، پووجە!

قىرشىنин:

بەداخەوە ئىمە لاۋىمان بەسەر چووه!

ماشا:

گۈگۈل ئەلى: گەورەكانم، زيانى ئەم جىهانە پەرە لە بىزارى!

تۈزىنباخ:

گەورەكانم، منىس ئەلىم لەگەل ئىوەدا زەحەمەتە بگەينە ئەنجام... چىتان لى بکەم!

بىسەلەنیم كە كامەرانى نىيە و نابى بىن و ئىمەش نايىيەن. ھەر ئەبى ئىش بکەين و ئىش بکەين و كامەرانىش هيوابى پاشەرەقىزى نەوە دوورەكانمانە. (بى دەنگىيەك) من نايىيەن، بەلام بەلكو نەوهى نەوە كانم بېبىن! (فيديوتىك و رەقدى لە ھولەكەدا دەرئەكەون، دائەنىيشن و لەسەرخۇ گىتار لى ئەدەن و گۆرانى ئەلىن).

تۈزىنباخ:

بەرای تو نابى ئاوات بۆ كامەرانى بخوازىن؟ كى ئەلى من كامەران نىم؟

قىرشىنин:

نەخىر كامەران نىت!

تۈزىنباخ:

(دەست بە دەستىدا ئەدا و پى ئەكەنلى) لەوە ئەچى لە يەكترى نەگەين. چۆن پىت بىسەلەنیم؟

ماشا:

(لەسەرخۇ پى ئەكەنلى)

تۈزىنباخ:

(پەنجەى لى رائە وەشىنى) پى ئەكەنلى! (بۆ قىرشىنин) نەك پاش دوو سەد يان سى سەد سال، بەلكو پاش ملىونىك سال ئىستا زيان چۆنە ئەوساش ھەروا ئەبى و ناگۆرى و بە نەگۆراوى ئەمېنېتىوھ و رېباز و ياساى ئاسايى خۆى بەرنادا، ئەو رېباز و ياساىي كە ئىمە هەقمان بە سەرىيەوە نىيە، يان

چىپووتىكىن:

يەكسەر خەوم لى بىكەوى (ئەچىتە ھۆلەكە) رەنگە ئىشکەران
چاڭ بنۇون.

فىدۇتىكى:

(بۇ ئيرينا) ئىستا لاي پىزىكۇف لەسەر شەقامى مۆسکو
ۋەسىقايا پىنۇوسى رەنگاوارەنگ و ئەم چەققۇچكۈلەيم بۇ كىرى.

ئيرينا:

تۇوا راھاتووى كە وەك مەندىل سەيرىم بىكەى، بەلام من گەورە
بۇوم. (بە دلخۇشىيە و پىنۇوسەكان و چەققۇكە وەرئەگىرى)
چەند نايابن!

فىدۇتىكى:

چەققۇيەكىشىم بۇ خۆم كېرى. بىرۋانە، ئەمە چەققۇيەك، ئەمەش
چەققۇيەكى تر، ئەمەش يەكىكى تر... ئەمەيان بۇ گۈچەكە
پاكىرىنىوه و خوراندىنى، ئەمەشيان بۇ نىنۇك پاكىرىنىوه.

بىلدى:

دوكىر، تەمەنت چەندە؟

چىپووتىكىن:

من؟ سى و دوو سال. (پى ئەكەن)

فىدۇتىكى:

ئىستا بەختتانا بۇ ئەگرمەوه (كاغەزى يارىيەكان بلاۋو
دەكتاتەوه).

(سەماواھرىيەك ئەھىنەن، ئەنفيسا لاي سەماواھەكەوهىيە. پاش
كەمىك نەتاشا دى و لە مىزەكە نزىك ئەكەويتەوه. سەلىقنى
دى، رۆژباش ئەكا و لە دەھرى مىزەكە دائەنىشى)

چىپووتىكىن:
(رۆژنامەيەك ئەخويىنەتەوه) بەلزاك^(۳۶) لە بىردىچىف ژنى
ھىناوه.

ئيرينا:

(لەسەر خۆ گۆرانى ئەللى)

چىپووتىكىن:

ئەمە لاي خۆم ئەنۇوسى... (لە دەفتەرىيەكى بچووکدا ئەنۇوسى)
بەلزاك لە بىردىچىف ژنى ھىناوه (رۆژنامەكە ئەخويىنەتەوه)

ئيرينا:

(كاغەزى يارىيەكان بلاۋو ئەكتاتەوه) بەلزاك لە بىردىچىف ژنى
ھىناوه.

تۈزىنباخ:

بېيارى چاوهنۇوسى خۆم دا... ماريا سىرگىيەقا ئەزانى داواى
خانەنىشىنیم كردۇوه؟

ئيرينا:

بىستىم... هىچ شتىكى باش لەمەدا نابىنەم... من حەزم لە پىاۋى
مەدەنى نىيە.

تۈزىنباخ:

جىاوازى نىيە. (ھەلئەستى) من جوان نىم، ئىتىر پىاۋى
سەربازى چىم؟ بەللى، جىاوازى نىيە. ئىش ئەكەم... هىچ نەبى
با يەك رۆز لە ژيانمدا ئەۋەندە ئىش بىكەم كە ئىوارە كەرەمەوه
مالى لە ماندووەتىدا ھەركە لەسەر جىڭاكە پال كەوتەم

قىوشىنин:

بايەكى چەند بەھىزە!

ماشا:

بەلىٽى، لە زستان بىزار بۇوم، بىرم نەماوه ھاوين چۆنە.

ئيرينا:

كاغەزەكان ئەلین دىنە دى ... ئەچىن بۇ مۆسکو...

فيلازىك:

نەخىر نايەتە دى، سەيرىكە، ھەشت لۇ لەسەر دوو لۇي ماچەيە.

(پى ئەكەننى) ئەمە ماناي ئەۋەھە نايەتە دى و ناچىن بۇ مۆسکو!

چىبۈوتىكىن:

(رۆژنامەكە ئەخويىتەوە) شارى سىسىكار... لىرە ئاولەيەكى ترسناك بلاۋو بۇتەوە.

ئەنفيسا:

(دىتە لاي ماشاوه) ماشا گيان، چا بخۇ^(۳۷)! (بۇ قىرشىن)
فەرمۇو گەورەم... باوكە ببۇورە، ناوى خۇت و باوكىم بىرچۇتەوە^(۳۸).

ماشا:

بىھىنە بۇ ئىرە... نايەمە ئەۋى!

ئيرينا:

(بانگ ئەكا) لەلە!

ئەنفيسا:

هاتم.

نهتاشا:

(بۇ سەليونى) مندالى كۆرپە زۆر چاك تى ئەگەن، كە بە بۆيىكم وت: "رۆزباش بۆيىك... رۆزباش" بە جۆرىكى تايىبەتى تىي روانيم... رەنگە وا بىزانى كۆرى خۆمە بۆيە وا ئەلېيم؟ دلىابە لەبەر ئەوه نىيە، مندالىكى بلىمەتە... .

سەليونى:

ئەگەر ئەم مندالە ھى من بوايە لە تاوددا سوورم ئەكردەوە و ئەم خوارد، (بە پەرداخىكەوە ئەچىتە ژورى مىوان و لە قۇزىنېكىدا دائەنىشى).

نهتاشا:

(بە دەستەكانى دەموجاۋى خۆى دائەپۇشى) پياوىكى چەند قىسە رەدق و بى رەوشتە!

ماشا:

ئەو كەسە بەختىارە كە گۈئى ناداتە ئەوهى ئىستا ھاوينە يان زستانە، پىم وايە ئەگەر من ئىستا لە مۆسکو بۇمايە گويم نەئىدaiيە ئاۋوهەوا.

قىوشىنин:

لەم رۆزانەدا ياداشتى وەزىرىكى فەرەنسىم خۇيىندەوە كە لە بەندىخانەدا نووسىيويە، ئەو وەزىرە لەسەر مەسەلەكەي پەنەما^(۳۹) حۆكم درابۇو، زۆر بە پەرۇشەوە باسى ئەو بالىدانە ئەكا كە لە پەنجەرەي بەندىخانەكەوە بىنیونى و لە كاتىكىدا كە وەزىر بۇوە گوئى نەداوهتى، و نەبىنیون... كە ئىستاش بەرەلا

ئېبى بېرۇم... بە جۇرىيەك ئېرۇم كەس پى نەزانى... بە راستى شتىكى ناخۆشە. (دەستى ماج ئەكا) نەشمىلەكەم، بە دزىيە وە ئېرۇم. (ئەچىتە دەرى)

ئەنفيسا:

بۇ كۆئى ئەچى؟ چا م بۇ تى كردووھ... پياوىكى سەيرە!

ماشا:

(بە تۈورھىيىھە) واز بىنە... پىيمەھە ئەلكىيى و ئارامى لى
ھەلەگرى. (بە كۈپىتەكە وە ئەچىتە لاي مىزەكە) پىرىزىن...
بىزارت كردووم!

ئەنفيسا:

نەشمىلەكەم، بۇچى تۈورە ئېبى؟

دەنگى ئەندىرىتى:

ئەنفيسا؟

ئەنفيسا:

(لاسايى ئەكتەھە) ئەنفيسا!... ھەر لەۋى دانىشتىووه و ھاوار
ئەكا. (ئەچىتە دەرى)

ماشا:

(بە تۈورھىيى لاي مىزى ژۇورى مىوانەھە وەستاوه) لىم گەرین با
دانىشىم. (كاغەزى يارىيەكان لەسەر مىزەكە تىك ئەدا) ... ئىرە
شوينى ئەم كاغەزانەيە؟ چايەكەتان بخۇنەوھ!

ئىرینا:

ماشا، تۆ تۈورە و ترپى!

بۇوه بى گومان ھەمدىسان نايابىنى و گوپىان ناداتى...
ھەروھا توش ئەگەر لە مۆسکۆ بىزى، گوپى نادەيتى و
نايابىنى... ئىمە كامەرانىمان نىيە و ھەرگىزىش نامانبى و ھەر
بە تەماشىن!

تۈزىنباخ:

(پاكەتىك لەسەر مىزەكە ھەلەگرى) نوقولەكان كوان؟

ئىرینا:

سەليونى خواردى.

تۈزىنباخ:

ھەمووى خواردى؟

ئەنفيسا:

(چا دىتى) باوکە، نامەيەكت بۇ ھاتووھ.

قىرشىنин:

بۇ من؟ (نامەكەى لى وەرئەگرى) لە كچەكەمەھە،
(ئەيخوتىتەوھ).

بەلى، بى گومان... ماريا سىر كىيىقنا ببۇرە، بە خشپە و بى
دەنگ ئەرۇم، چا ناخۆمەوھ (بە شېرزەبى ھەلئەستى) ئەم
مەسەلانە نابېرىنەوھ!

ماشا:

چى قەوماوه؟... نەيىنیيە؟

قىرشىنин:

(بە دەنگى نزم) دووبارە ژنەكەم خۇى دەرمانخوارد كردووھ...

ماشا:

مادام من تووره و ترۆم قسەم لەگەل مەکەن! مەيەن بەلامدا.

چىبۇتىكىن:

(بەپىكەنинەوە) مەچن بەلایدا!... لىتى گەپىن و مەچن بەلایدا!

ماشا:

توتەمىنت شەست سالە كەچى ھېشتا ئەلەنلىي مەندالىت. ھەر

شەيتان ئەزانى چى ئەكەمى و چى ئەلەنلىي!

نەتاشا:

(ھەناسەھەلەكىشى) ماشا نازدارەكەم... بۆچى ئەم زاراوانە

بەكار دىنى؟ تو بەم رەنگ و روخسارە جوانەتەوە ئەگەر لەم

شويىنە پىكۈيىكانەدا ئەم وشانەت بەكار نەھىيانىيە زۆر ناياب

ئەبووى. ماشا، تكايە لىم ببۇرە، بەلام قسەكانت كەمىك رەقىن!

تۇزىنباخ:

(ھەول ئەدا پى نەكەنلى) ئەو كۆنیاڭەم بەھەنلى... بەمدەنلى!

نەتاشا:

وا بىزام بۆبىك خەبەرى بۆتەوە... ئەمەرۆ تەندرۇستى تەواو

نېيە، ببۇرۇن ئەچم بۆلائى.

(ئەچىتە دەرى)

ئىرينا:

ئەلەيكساندەر ئىگناتىقىچ بۆ كۆچۈۋ؟

ماشا:

رۆيىشتەوە مالىّ، دىسان ژنەكەى شتىكى لىقەوماوه!

تۇزىنباخ:

(سوراھىيەكى بچووك كۆنیاڭى بە دەستەوەي، ئەچىتە لاي
سەلىقنى) توھەميشە بە تەنیا دائەنیشى و بىر لە شتىك
ئەكەيتەوە، ناشزانى دەربارە چى بىر ئەكەيتەوە. دەي با
ئاشت بىنەوە، با كۆنیاڭ بخۆيىنەوە. (ئەخۆنەوە) من بە درىزايى
ئەمشەو ئەبى پىانو لى بىدەم و رەنگىشە ئاوازى هىچ و پووج لى
بىدەم. من چىم داوه لەمە؟

سەلىقنى:

بۆچى ئاشت بىنەوە؟ خۆشەرمان نەبوو!

تۇزىنباخ:

توھەميشە ھەستى وا دەرئەبىرى كە وەك لەنیوانماندا شتىك
پوویدابى... پياوىكى سەيرى!

سەلىقنى:

(بەپۆزدەوە) من سەيرىم؟ ئەى كى سەير نېيە؟ ئەلەيكۆ^(٤٠) تۇرە
مەبە...
تۇزىنباخ:

باسى ئەلەيكۆ بۆ دىننەتە پىشى؟ (بى دەنگىيەك)

سەلىقنى:

كە دوو بەدووين، زۆر ئاسايىم، بەلام كە لەناو كۆمەلېكىدا ئەبىم
شەرم ئەكەم و لەسەر خۆم نىم و قسەسى هىچ و پووج ئەكەم..
ئەشتوانم ئەمە بىسەلىيىن!

تۇزىنباخ:

من زۆر جار لىت دلگىر ئەبى... توھەميشە كە لەناو خەلکدا بىن

چیبووتیکین:
نەخىر بەرخۇلەكەم قەزاتمە پىاز نىيە، بەلّكۈ گۆشتى مەرى سوورەدكراوه.

سەلیقنى:
ئەلّىم پىازاوا پىازە^(٤٢)!

چیبووتیکين:
منىش ئەلّىم قەزاتمە گۆشتە!

سەلیقنى:
منىش ئەلّىم پىازاوا پىازە!

چیبووتیکين:
من بۆچى لەكەل تۆدا خۆم ماندوو بىكەم؟ خۆتىقەرگىز قەفقاسىت نەدىيە و قەزاتمەت نەخواردۇوە!

سەلیقنى:
نەخواردۇوە چونكە ئىستا ناتوانىم بىخۆم... پىازاوايش بىنى سىرى لىدى!

ئەندىرىتى:
(بە پارانەدەوە) گەورەكانىم بىبىرنەوە... تكايە بىبىرنەوە!

توزىنباخ:
میوانەكانى پېزان كەى دىن؟

ئيرينا:
برپاريان داوه بۆ سەعات نۆ بىگەن، كەواتە ئىستا دىن.

تىمەوە ئەئالىي كەچى لەكەل ئەوهشدا نازانم بۆچى ھەر خۆشم ئەويى.. لىكەرەي... من ئەمەرۇ زۆر ئەخۆمەوە... با بخۆينەوە!

سەلیقنى:
با بخۆينەوە. (ئەخۆنەوە) بارقۇن، من ھەرگىز ھىچم دىرى تو نەبوبە، بەلام من ۋەوشتم وەك لىرماھنتۇف^(٤١) وايە. (بە دەنگى نزم) وەك ئەلّىن خۆشم كەمىك لە لىرماھنتۇف ئەچم. (شۇوشەيەكى بۇن لە گىرفانى دەردىئى و لە دەستەكانى خۆي ئەپرژىئىنە).

توزىنباخ:
خۆم خانەنشىن ئەكەم... ئىتىر بەسە، پىئىج سالّه بىر لەمە ئەكەمەوە و وا بىرىام دا... ئىتىر ئىش ئەكەم...

سەلیقنى:
(سنگى دەرئەپەرېنى) ئەلىكۆ، تۈورە مەبە... لەبىر خۆتى بەرەوە، ئاواتەكانى لەبىر خۆت بەرەوە!
(كە ئەمان خەرىكى قىسە كىدىن، ئەندىرىتى بە كتىبىيەكەوە دىئى و بى دەنگ لاي مۆممەكەوە دائەنىشى)

توزىنباخ:
ئىش ئەكەم!

چیبووتیکين:
(لەكەل ئيرىنادا دىتە ژۇورى میوان) ھەموو خواردەكانىش قەفقاسى بۇون... پىازاوا و قەزاتمە بۇو، قەزاتمەي گۆشت بۇو.

سەلیقنى:
پىازاوا گۆشت نىيە، بەلّكۈ شتىكە وەك پىازى خۆمان.

توزىنباخ:

دwoo زانكۆي لىيە، كۆنەكە و تازەكە، ئەگەر قىسەكانى منتان بى
ناخوشە و ناتانھوئى گويم لى بىگرن، ئەچمە ژورىيکى تر. (لە
دەرگايىكە وە ئەچىتە دەرى).

توزىنباخ:

ئافەرين! (پى ئەكەنى) گەورەكانم، ئىوه گۇرانى بلېن و من
پىانقۇلى ئەدەم... ئەم سەليونىيە كابرايەكى چەند سەيرە.
(لەبەرددەم پىانقۇكەدا دائەنىشى و مۆسىقايەكى ۋالس لى ئەدا).

ماشا:

(بە تەنيا دانسى ۋالس ئەكا) بارقۇن سەرخوشە... بارقۇن
سەرخوشە... بارقۇن سەرخوشە!). (نەتاشا دىتە ژورى)

نەتاشا:

(بۆ چىبووتىكىن) ئىقان رۇمانىج! (شىتىك بە چىبووتىكىن ئەلى
و دوايى بى دەنگ ئەچىتە دەرى. چىبووتىكىن دەست ئەمالى
بەسەر شانى توزىنباخدا و شىتىك بە گويىدا ئەچرىپىنى)

ئيرينا:

چىيە؟

چىبووتىكىن:

درەنگە، ئەبى بېرىن... خواتان لەگەل..

توزىنباخ:

ئەبى بېرىن، شەويىكى شاد.

ئيرينا:

ببۇرۇن، ئەم میوانەكانى رىزان؟

ئەندري:

(ھەلئەپەرى و گۇرانى ئەلى)

ھەي وَا مەكە وَا مەكە.... دايىكت ديارە و ئابپۇوم چوو. (٤٣)

چىبووتىكىن:

(ھەلئەپەرى) قايىمتر...

توزىنباخ:

(ئەندري ماج ئەكا) شەيتان بە لەعنەت بى... منىش لەگەل

تۆدا دىم بۆ مۆسکۆ... با بخۆينەوە... ئەندرتى با بخۆينەوە...

ئەليۆشا، ئەچمە زانكۇ!

سەليونى:

مۆسکۆ دwoo زانكۆي لىيە، ئەچىتە كاميان؟

ئەندري:

يەك زانكۆي لىيە.

سەليونى:

من ئەلېم دوowanى لىيە.

ئەندري:

با سيانى لى بى... باشتىر.

سەليونى:

مۆسکۆ دwoo زانكۆي لىيە (بە منگەمنگ و نارەزايىيەوە) مۆسکۆ

ئەندىرى:

(بە گرژىيەوە) نايەن، ئەزانى چى نازدارەكەم؟ نەتاشا ئەلىنى بۆبىك كەمېك نەخۆشە و لەبەر ئەمە.. راستىت ئەۋى، نازانم... لای من جياوازى نىيە!

ئىرينا:

(شان ھەلئەتكىنى) بۆبىك نەخۆشە!

ماشا:

با بلاوهى لى بکەين، وا ديارە دەرمان ئەكەن... با بروئىن (بۇ ئىرينا) بۆبىك نەخۆش نىيە، نەتاشا خۆى.... ئاوا (پەنجەي ئەدا لە ناواچەوانى خۆى) شىتە!

(ئەندىرى لە دەركاى لای راستەوە ئەچىتەوە ژۇورەكەي خۆى. چىبۇوتىكىن بە دوايدا ئەپرات و لە ھۆلەكەدا خواحافىزى لەيەك ئەكەن.)

فېدۇتىكى:

چەند ناخۆشە... من وام نىياز بولۇڭىنى بىلەن ساز بىكەم، بەلام ئەگەر مەنداڭەكە نەخۆش بى..... بى گومان بەيانى ديارىيەكى مەنداڭانە بۆ دىنم.

رەقدى:

(بە دەنگى بەرز) ئەمەرۇ بە ئەنقاھىست دواى نانى نىيەرۇ نووسىتم وام زانى بە درىزايى شەۋ دانس ئەكەم... ھىشتا سەعات نۆيە.

ماشا:

با بچىنە دەرى، لەۋى باسى ئەكەين و بېپار ئەددىن... (دەنگى خوات لەگەل، لەشت ساغ بى... دەنگى پىكەنинى پەلە خۆشى

تۈزىنباخ دى. ھەموو ئەچنە دەرى. ئەنفيسا و كارەكەرەكە مىزەكە پاك ئەكەنەوە، چرا و مۆمەكان ئەكۈزۈننەوە. لەلەكە گۇرانى ئەلىنى، ئەندىرىي پالتۇلى لەبەردايە و شەبەي لەسەردايە و، چىبۇوتىكىن لەسەرخۇ دىتە ژۇورى).

چىبۇوتىكىن:

لەبەر ئەوهى ژيانم وەك ھەورە برووسىكە تىز و خىرا بەسەر چوو، فريا نەكەوتىم ژن بەيىنم، ھەرودەلەبەر ئەوهش ژنم نەھىناناوه چونكە دايكتىم زقى خۇش ئەويىست، ھەرچەندە ژنى مىرددارىش بوبۇ!

ئەندىرى:

ژن ھىناناپىيىست نىيە، چونكە ئەنجامى بىيزارىيە.. شتىكى زىيادە!

چىبۇوتىكىن:

ئى... ئى... تەننیاىي! خۇشەويىستەكەن، بەھەر جۆرىك فەلسەفە بنوينى بەلام ئەبى بىزانى كە تەننیاىي شتىكى ساماناكە... گۆئ مەدەرى!

ئەندىرى:

با خىرا بروئىن..

چىبۇوتىكىن:

پەلەمان چىيە؟ فريا ئەكەوين...

ئەندىرى:

ئەترىسم ژنەكەم نەيەلەن بروئىن!

چىپۇوتىكىن:

ئى...
ئى...

ئەندىرى:

ئەمپۇ مۇسىقا لى نادەم و ھەر دائەنىشىم... كەمېك نەخۆشم.

ئېقان رۇمانىچ، چى باشە بۆ ھەناسە سوارى؟

چىپۇوتىكىن:

كىانەكەم تۆ چىم لى ئەپرسى، بىرم نەماوه.. نازانم....

ئەندىرى:

با لە مەتبەخەكەو بېرىن. (ئەچنە دەرى).

(زەنگ لى ئەدرى، جارىكى تريش لى ئەدرى... دەنگە دەنگ و
پىكەنин.).

ئيرينا:

(دىتە ژۇورى) ئەوھ چىيە؟

ئەنفيسا:

(بە چىپە) مىوانەكانى رېزانن (زەنگ لى ئەدرىتەوھ)

ئيرينا:

لەلە گيان، پېيان بلى كەس لىرە نىيە.. داواي لېبۈردىيان لى
بکە.

(ئەنفيسا دەچىتە دەرى، ئيرينا بىر ئەكاتەوھ... شەڭزاوه و بە

ژۇورەكەدا دى و ئەچى، سەليونى دىتە ژۇورى)

سەليونى:

(بە تى نەگەيشتنەوھ) كەسى لى نىيە.. ئەوھ لەكۈين.

ئيرينا:

رۇيىشتەنەوھ بۆ مالۇوھ.

سەليونى:

سەيرە... تۆ لىرە بە تەنیاى؟

ئيرينا:

بە تەنیاام... (بى دەنگىيەك) خوات لەگەل.

سەليونى:

لەوھ ئەچى نەمتوانىبى بە تەواوى خۆم بىگرم... نەمئەزانى چى
بىكەم... بەلام تۆ وەك ئەوانى تەرىنەت. تۆ بەرز و پاكى و
راستى... تەنەنا تۆ ئەتوانى لە من بىگەي... من لە كانگاي دلەمەوھ
خۆشم ئەۋىيى... بى سەنور خۆشم ئەۋىيى!

ئيرينا:

خوات لەگەل... فەرمۇو بېرىق...

سەليونى:

من ناتوانم بېبى تۆ بىزىم... (دواى ئەكەۋى) ئەي خەلاتى
خواوەندم! (بە فەرمىسەكەوھ) ئەي كامەرانىم... ئەو چاوه
برىسەكەدار و ناياب و بى وىنانەتم بە هىچ ژىنېكەوھ نەدەيە.

ئيرينا:

(بە ساردىيەوھ) بېبېرەوھ!

سەليونى:

ئەمە يەكەم جارە خۆشەويىستى خۆمەت بۆ دەرئەبىرم، وەك
لەسەر زەۋى نەبم و لەسەر ئەستىرەيەكى تەبم. (ناوچەوانى

شىدارە، ژورەكەى تۆ بۇ مىنداڭ باشە، نازدارەكەم، كەسەكەم،
جارى بگۆيىزەرەوە لاي ئۆلا...

ئيرينا:

(تى ناگا) بۇ كۆى؟

(دەنگى نزىكبوونەوە زەنگولەي عەرەبانەيەكى سى ئەسپى
دى).

نەتاشا:

جارى لەكەل ئۆلادا لە ژورىكدا بىرى و ژورەكەى خۆت بىدە بە^{بۇيىك... بۇيىك ئەوهندە بچووك و لاوازە نەبىتەوە. ئەمرق پىيم}
وت: "بۇيىكەكەم" كەچى ئەوبى دەنگ بە چاوه بچووکەكانى
سەيرى كىردىم. (زەنگ لى ئەدرى) پەنگە ئۆلگا بى... چەند
درەنگ دىتەوە.

(كارەكەرەكە دىتە لاي نەتاشا وە بە گۈيىدا ئەچرىيىنى)
پېۋەپقۇق؟... پياوېتكى سەيرە... هاتووە و داوا ئەكا لە گەلەدا
بە عەرەبانە بچىن بۇ پىاسە؟ (پى ئەكەنلى)... پياوان چەند
سەيرىن. (زەنگ لى ئەدرى) يەكىكەتات. ئەلەيم بۇ چارەكە
سەعاتىك لەكەلى بچم بۇ پىاسە (بۇ كارەكەرەكە) پىيى بلى
ئىستا دىم. (زەنگ لى ئەدرىتەوە) لە زەنگ ئەدەن... ئەبى ئۆلگا
بى. (ئەچىتە دەرى).

(كارەكەرەكە رائەكا، ئيرينا دائەنىشى و بىر ئەكتەوە. كولىگىن
و ئۆلگا دىتە ژورى و ۋىرىشىنин لە دوايانەوە دى).

كولىگىن:

دە بخۇ دەي... لاي خۆى و تىيان لىرە ئاھەنگ ئەگىرن!

خۆى ئەسوىتەوە) گۈى مەدەرى. دىارە مەرۆف ناتوانى بەزۆر
خۆى جوان بكا، بەلام ناشى ناھەزىكى بەختىيارم ھەبى...
ناشى ناھەزەكەم بەختىيار بى... ناشى و نابى، كىيژولە
نايابەكەم... بە ھەموو شتىكى پىرۆز سويند ئەخۆم ناھەزم
ئەكۈزم..

(نەتاشا بە مۆمىكەوە نزىك ئەبىتەوە)

نەتاشا:

(ئەپوانىتە دەركايدىكى. سەيرى دەركايدىكى تر ئەكا و بەلاى
دەركايدى ژورى مىرددەكەيدا ئەروا) ئەندىرىتى لىرەيە، با
بخۇيىتەوە... ۋاسىلىي ۋاسىلىيچ ببۇرە، نەمزانى تۆ لىرەي...
ئىشىكى خىزانىم ھەيە بۇيە هاتم.

سەلېقنى:

ھىچ نىيە... خوات لەكەل. (ئەچىتە دەرى)

نەتاشا:

كىيژولە نازدار و بەستەزمانەكەم، ماندووى. (ئيرينا ماچ ئەكا)
زۇرتىر بنووى باشتى.

ئيرينا:

بۇيىك نۇوستوووه؟

نەتاشا:

نوستوووه، بەلام زوو زوو خەبەرى ئەبىتەوە، بەم بۇنەيەوە
نازدارەكەم وىستم شتىكىت پى بلېم، بەلام يان تۆ لىرە نى، يان
من ماوەم نىيە.. وا بىزام ئەم ژورەمى ئىستاى بۇيىك سارد و

قىوشىنин:

بىرۇم... بىدۇر ئىلىيچ، با بىرۇين بۇ شوئىنىك... من ناتوانىم لە
مالۇھ بمىيىنمەوە، ناتوانىم... با بىرۇين!

كولىگىن:

من ماندووم، نايەم. (ھەلنىستى) ماندووم... ژنهكەم رۆيىشتەوە
بۇ مالۇھ؟

ئيرىنا:

ئەبى رۆيىشتىتىتەوە!

كولىگىن:

(دەستەكانى ئيرىنا ماچ ئەكا) مالئاوا، بەيانى و دوو بەيانى
كاتى حەسانەوەيە، بە خۆشىتان. (ئەپروا) زۆرم حەز لە چايە.
وام ئەزانى ئىوارەيەكى پەلە ئاھەنگ بەسەر ئەبەم. "ئەي
ئاواتى پۇون و پاكى مىرۇف!" ئەمە زاراوەيەكى سەرسامى
دەربېرىنە(٤٤).

قىوشىنин:

كەواتە هەر خۆم ئەرۇم. (بە فيكە لېدانەوە لەكەل كولىگىندا
ئەچنە دەرى).

ئۆلگا:

سەرم دىشى، سەرم!... ئەندىرىي دۆرپاندۇوپەتى و ھەموو شار
باسى ئەكا. ئەچم پال ئەكەم (ئەپروا) بەيانى بى ئىشىم... ئاي
خوايە چەند خۆشە... بەيانى بى ئىشىم و... سەرم دىشى،
سەرم! (ئەچىتە دەرى)

ئيرىنا:

(بە تەنبا) ھەموو رۆيىشتەن، كەسى لى نەما! (دەنكى ھارمۇنیا

سەيرە... كە من نىيو سەعات لەمەوبەر جىم ھىشتەن، چاوهرىي
میوان نەبوون.

ئيرىنا:

ھەموويان رۆيىشتۇون!

كولىگىن:

ماشاش رۆيىشتۇوە؟ بۇ كوىچۇو؟ ئەي پرۇتىپۇپۇق بۆچى لە
خوارەوە بە عەرەبانەكەيەوە وەستاۋە؟ چاوهرىي كى ئەكا؟

ئيرىنا:

پرسىيار لە من مەكە... من ماندووم!

كولىگىن:

تۆ ئافەرتىكى سەيرى!

ئۆلگا:

كۆبۈنەوەكە ئىستا تەواو بۇو، من زۆر ماندووم.
بەرييەبەرەكەمان نەخۇشە و ئىستا من لە جىيى ئەوەم. سەرم
دىشى... سەرم زۆر دىشى. (دائەنىشى) دويىنى ئەندىرىي دوو
سەد رۆبلى دۆراندۇوە... ھەموو شار باسى ئەمە ئەكا!

كولىگىن:

بەلى، منىش لە كۆبۈنەوەكەمدا ماندوو بۇوم. (دائەنىشى)

قىوشىنин:

ژنهكەم زراوى بىردم، خەرىك بۇو بىرى. باش بۇو سەلامەت
دەرچۇو، من بەمە كامەرانم و ئەحەسىمەوە... وا بىزانم ئەبى

له شەقامەكەوە دى. لەلەكە گۇرانى ئەلى.)

نەتاشا:

(پالىتىيەكى فەرروى لەبەردايە، شەبقەيەكى لەسەردايە، بەناو
ھۆلەكەدا ئەپوا و كارەكەرەكەشى بەدواوهىه) كەمىك ئەگەرىم و
پاش نيو سەعاتى تر دىيمەوه.

(ئەچىتە دەرى)

ئيرينا:

(بە تەنیا و پەستىيەوە) ئەبى بچىن بۆ مۆسکۆ... بۆ مۆسکۆ...
بۆ مۆسکۆ..

(پەرە دائەدرىتەوە)

ئەنفيسا:

وا لە خوارەوە لەزىير پلىكانەكاندا دانىشتۇون. پىيان ئەلىم:
ھىج نىيە "فەرمۇون وەرنە سەرەوە، كەچى ئەگرین و ئەلين:
نازانىن باوكمان لەكويىھ، خوا بكا نەسووتابى.. " بىر لە چى
ئەكەنەوە.. حەوشەش خەلکى لېيە.. ئەوانىش رووت و قوقۇن!

ئۆلگا:

(كراسىيەك لە كەنتۆرەكە دەرىدىنى) ئەم كراسە خۆلەمىشىيەيان
بۆ بەرە... ئەم بلوسەش.. لەلە گىيان ئەم تەنۇورەيەش بەرە..
ئەي ئەمە چىيە؟ ئاي خوايە، لەو ئەچى ھەموو مالەكانى
كۆلانى كىرسىنۇقسىكى سووتابىن و كول و كۆيان دامىرىتەوە...
ئەمە بەرە... ئەمەش بەرە (جلەكان ئەخاتە سەر دەستى لەلەكە)
مالى ۋىرشنىنى بەستە زمان توقييون، ھىندەي نەمابۇو

ئۆلگا:

لەلە گیان، ھەموویان بەدەری، ھیچمان پیویست نییە، ھەموویان بەدەری. ئەوەندە ماندووم خۆم بەپیوه ناگرم. نابى بەھیلەن خیزانى ۋېرىشىنین بچنەوە مالى. با كچەكان لە ژۇرۇي میوان بنۇون و ئەلىكىساندەر ئىكتاتىچ لەكەل بارۇندا لە خوارەوە بەمىننەوە... با فيدۇتىكىش بچىتە لایان، يان با لە ھۆلەكە بنوى. دوكتۆر چىبۇوتىكىن وەك بە ئەنقەست بى سەرخۆشە، ئەوەندە سەرخۆشە نابى كەسى لەلا بنوى... با ژنەكەي ۋېرىشىننىش لە ھۆلەكە بنوى.

ئەنفىسا:

(بە ماندووپەيپەر) ئەليوسكا گیان... دەرم مەكە.. دەرم مەكە..

ئۆلگا:

لەلە گیان، تو قىسى سەير ئەكەي، كەس دەرت ناكا!

ئەنفىسا:

(سەرى ئەخاتە سەر سنگى ئۆلگا) كەسەكەم... زىيەكەم... من رەنج ئەدم و ئىش ئەكەم، چونكە ھېز و توانانى جارانم نەماوه ھەموو دەرم ئەكەن.. بۆ كۆئى بىرۇم، بۆ كۆئى؟ تەمەنم حەفتا سالە.. حەفتاو دووهەمین سالەمە...

ئۆلگا:

لەلە گیان دانىشە، تو ماندووى... بەسەزمان... (دايئەنىشىنى) خۆشەوىستەكەم بەھەسىرەوە... رەنگت چەند زەر ھەلگەراوە.

نەتاشا:

ئەلین پیویستە بە پەلە كۆمەلەيەك پىكەوە بىرئى بۆ يارمەتىدانى

مالەكەيان بىسووتى... با شەو لىرە بەمىننەوە... نابى بەھىلەن بچنەوە مالى خۆيان. فيدۇتىكى بەستەزمان ھەرجىيەكى ھەبوو سووتاواه، ھىچى بۆ دەرنەچۈوه.

ئەنفىسا:

ئۆليوشكا^(٤٥)، خۆزگە فيرآپۇنتت بانگ بىردايە، من بە تەنیا ئەم شتانەم بۆ ھەلناگىرىن!

ئۆلگا:

(زەنگ لى ئەدا) كەس نايە بە دەنگتەوە. (رۇوهو دەرگاکە) كى لەۋىيە؟ (لە دەرگا كراوهەكەوە شەوقى پەنجەرە سوور ھەلگەراوەكە دىارە... دەنگى هاتنى دەستە ئاگرکۈزاندەوە دىتە گوئى) ئەمە چەند نارەوايە! چەند بىزار بۇوم!

(فيرآپۇنت دىتە ژۇرۇى)

ئۆلگا:

ها بىانگە و بىانبەرە خوارى. كچانى "كەلۇتىلىن" لەزىر پلىكانەكەدان، بىاندەرئى... ئەمەشيان بەدەرى.

فيرآپۇنت:

بەلى باشە... لە سالى دوازدەشدا مۆسکۆش سووتا^(٤٦)، ئاي خوايە، فەرەنسىيەكان سەريان چەند سوورىما بۇو!

ئۆلگا:

بىرۇ دەرئى!

فيرآپۇنت:

بەلى. (ئەچىتە دەرئى)

گهوره بیو و هاته قوتا بخانه که ت، ئوسا لیت ئترسم!

ئۆلگا:

من نام بە بېرىۋەپەر.

نەتاشا:

ئۆلچىكا... بېيار دراوه و ھەلت ئېبىزىن.

ئۆلگا:

رەتى ئەكەمەوه، ناتوانم... لە توانامدا نىيە. (ئاو ئەخواتەوه) تو
ئىستا لەكەل لەكەدا زۆر بە رەقى جۇولايىتەوه... بېبورە من
بەرگەي ئەمە ناڭرم... بەرى چاوم تارىك بۇوه...

نەتاشا:

(بە شەلەزاوېيەوه) بېبورە ئۆلا، بېبورە... من مەبەستم ئەوه
نەبۇو دلگىرت بکەم. (ماشا ھەلئەستى، سەرينىيک ھەلئەگىرى و
بە تۈورپەيىيەوه ئەچىتە دەرى)

ئۆلگا:

نازدارەكەم، رەنگە ئىمە بە شىۋەيەكى سەير پەروەردە كرابىن،
بەلام من بەرگەي ئەمە ناڭرم.. ئەم جۆرە پەيوەندىييانە
ئەمچە وسىئىنەوه، نەخۇشم ئەخەن و ئەمتاسىين..

نەتاشا

بېبورە... بېبورە. (ماچى ئەكا)

ئۆلگا:

بچووكىرىن كارى ناپەوا و رەق، يان وشەيەكى نەشياو دلە
لەرزەم پى ئەخەن!

مال سووتاوه كان. ئى، چىيە؟ رايەكى نايابە.. لەپاستىدا
پىيويستى سەر شانى دەولەمەندان ئەوهىيە بەزۇوتىرىن كات
يارمەتى ھەزاران بدهن. بۆيىك و سۆقۇچكا نوستۇون و ھەست
ناكەن شتىك قەومابى. ئىستا ئەوهندە قەلەبالغە بۆ ھەر
كويىەك ئەچى، مال پىرە... ئەنفلۇنزاش لە شاردا بلاۋېتەوه،
ئەترسم مەندا له كان تووشى بىن.

ئۆلگا:

(گوئى لە ناگىرى) ئەم ژۇورە شوينەوارى ئاگرى تىدا نىيە...
ئىرە ھىمنە.

نەتاشا:

بەلى... رەنگە زۆر ژاكا بى! (لەبەر ئاپىنەكەدا) ئەلین قەلەو
بۇوم، راست نىيە... يەك تۆز چىيە قەلەو نېبۇوم... ماشا
نوستۇوه، بەستەزمانە زۆر ماندۇوه. (بە ساردىيەوه بۆ
ئەنفيسا) تو لەبەر چاوى من نابى دانىشى، ھەستە.. لاقۇ
لىرىه. (ئەنفيسا ئەچىتە دەرى، بى دەنگىيەك) تى ناگەم، تو ئەم
پىرىزىنەت بۆچى راڭتۇوه؟

ئۆلگا:

(بە پەلە) بېبورە، منىش تى ناگەم!

نەتاشا:

بۇنى ھىچ پىيويست نىيە. ئەو جوتىارە و پىيويستە لە لادى
بىرى... بۆچى ئەوهندەتان داوه بە دەمىيەوه؟ من حەزم لە مالى
رىكوبىيەكە... (دەست بە روومەتىدا دېنى) بەستەزمان، تو
ماندۇوى! بېرىۋەبەرەكەمان ماندۇوه.... كە سۆقۇچكاي كچم

نهتاشا:

راسته، من زور جار قسەی زیاده ئەکەم، بەلام نەشمیلەکەم
پىيى لى بىنى كە ئەتوانى لە لادى بىزى.

ئۆلگا:

سى سالە لە لامانە و رەنجمان لەگەل ئەدا.

نهتاشا:

بەلام ئېستا ناتوانى ئىش بىكا! يان من تى ناكەم، يان تو
ناتەۋى لە من بىگەي. تواناي ئىشكىرىنى نەماوه و ھەميشە يان
ئەنۋى يان دائەنىشى.

ئۆلگا:

با دانىشى...

نهتاشا:

(بە سەرسامىيەو) چۈن با دانىشى؟ نازانى ئەو كارەكەرە؟ (بە
فرمىيىسکەوە) ئۇلا، من تىت ناكەم... من لەلە خۆمم ھەيە،
دaiيەنى مەندالىم ھەيە، كارەكەرمان ھەيە، چىشتىكەرمان ھەيە،
ئىتىر ئەم پىريزىنەمان بۆچىيە؟ بۆچىمانە؟
(لەوديو شانقۇوە زەنگى ئاگر كەوتىنەوە لى ئەدرىتىهە)

ئۆلگا:

من ئەمشەو دە سال پىر بۇوم!

نهتاشا:

ئۇلا، با رېيك بىكەوين... تو مامۆستاي، من لە مالّەوەم، تو
خەريكى زانىارى و من كەيبانووم... كە من دەربارەي

ئىش، كەركان شتىك ئەلىم ئەزانم چى ئەلىم! ئە... زا... نم...
چى... ئە... لىم! ئەبى بەيانى ئەم پىريزىنە دز و خەلفاواه لىرە
نەمىيىنى (پى ئەدا بە زەويىدا) ئەم خىيە! نەخەلتابى لاسايم
بەكتەوە، نەخەلتابى! (لەپە دىتەوە سەر خۆى) لە راستىدا
ئەگەر تو نەگوئىزىتەوە بۇ نەھۆمى خوارەوە ھەميشە شەر و
ھەرامان ئەبى... ئەمەش شتىكى زور خراپە!
(كولىگىن دىتە زۇورى)

كولىگىن:

كوا ماشا؟ كاتى ئەوە هاتووە بگەرىيىنەوە بۇ مالّەوە... ئەلىن
ئاگرەكە خەريكە ئەكۈزىتەوە. (خۆى ئەكىشىتەوە) ھەر يەك
گەرەك سووتاواھ.. لە سەرتاواھ با ھەلى كىدبۇو، وامان زانى
ھەموو شار گر ئەگرى. (دائەنىشى) ھېزم لى بىراوه.. ئۆلچىكا
نازدارەكەم، من زور جار بىر ئەكەمەوە گەر ماشا نەبوايە توም
مارە ئەكرد.. ئۆلچىكا، تو زور نازدارى، نەشمىلى... ھېزم لى
بىراوه.. (گوئى ھەلتەخا).

ئۆلگا:

چىيە؟

كولىگىن:

وەك بە ئەنقةست بى، دوكىتكۈزۈن دىسان سەرخۆشە... ھەر ئەلىي
بە ئەنقةستە! (ھەلئەستى) وا بىزانم دى بۇ ئىرە. (ئەچىتە لاي
كەنتۆرەكە و لە قۇزىنەكەدا ئەوهەستى) ئاي لەم چەتەيە!

ئۆلگا:

دوو سال نەخواردەوە، كەچى وا لە پە دەستى پى كردەوە.

لە

گەل نەتاشادا ئەچنە ئەۋېرپى زۇورەكە)

(چىبۇوتىكىن وەك نەيخواردىتەوە بە قىنجى دىتە زۇورى، بە زۇورەكەدا ھەنگاوشەنى، ئەۋەستى، سەير ئەكا، دوايى دىتە لاي دەستىشۇرەكەوە و دەست ئەكا بە دەست شتن)

چىبۇوتىكىن:

ھەمۇوتان بە لەعنةت بن... سىندامن لى دان... ھەرايە.. وام ئەزانى دكتۆرم و ئەتوانم چارەمى ھەمۇونەخۇشىيەك بىكم، كەچى ھىج نازانم... ھەمۇو شتىكەم لەبىر چۆتەوە... ھەرچىم زانىوھەمۇيم لەبىر چۆتەوە، ھىچم لەبىر نەماوە. (بى ئەۋەھى ھەست پى بىكى ئولگا و نەتاشا ئەچنە دەرى) شەيتان بە لەعنةت بى... چوارشەممە راپوردوو لە زاسىپ ژنىكەم تىمار ئەكرد، كەچى مىد.. من تاوانبارم، بەلى، بىسەت و پىنج سالىك لەمەوبەر ھەندى شتم ئەزانى، بەلام ھىچم لەبىر نەماوە.. ھىج... باشە، بەلکو من مرۆغ نەبىم و بە خۇرايى وا خۇم پىشان ئەدەم كە دەست و قاچ و سەرم ھەيە... بەلکو لەپاستىدا من ھەرنەبىم و وا بىزامن دېم و ئەچم و ئەخۇمەوە! (ئەگرى) ئاخ، خۆزگە ھەرنەبوومايد. (زىر ئەبىتەوە و بە توورەيىيەوە) شەيتان ئەزانى... سى رۆزە لە يانە ھەرايە و باسى شكسپير و فۇلتەر ئەكەن... من نەمخويندۇونەتەوە و ھىچيان دەربارە نازانم، كەچى وا خۇم پىشان ئەدا كە خۇيندۇمنەتەوە.. ئەوانى تريش ھەروەكەو من بۇون.. ئەمە نزمىيە، ئەو ژىنەشم هاتەوە بەرچاۋ كە چوارشەممە كوشتم و لەبىر چاوم ون نەئبۇو... دىم گىراوه، ئەمە نارەوايە، كارىكى

چەوته، تاوانە.

(ئىرینا و ۋىرىشىنин و تۈزىنباخ دىنە زۇورى. تۈزىنباخ جل و بەرگى سەربازى لەبەردا نىيە و جلىكى تازە مۇلۇكى بە پىيى مۇددەي نۇئى لەبەر كردووە.)

ئىرینا:

با لىرە دانىشىن، كەس نايىتە ئىرە...

ۋىرىشىنин:

ئەگەر سەربازەكان نەبۇونا يە شار ھەمۇوى ئەسسوٽا و كولّ و كۆى دائەمەرددەوە. ئافەرين... (بە رەزامەندىيەوە دەستەكانى لەيەك ئەخا) كۆمەلە مەرۋەقىكى زىرىپىن! ئاي لە خەلکە نايابانە!

كولىكىن:

(دىتە لايانەوە) گەورەكانم، سەعات چەندە؟

تۈزىنباخ:

لە سى تىپەپىوھ. خەرىكە دنيا ۋووناك ئەبىتەوە.

ئىرینا:

ھەمۇو لە ھۆلەكە دانىشتۇون و كەس ناپوا، سەليونىيەكى تۆش دانىشتۇوھ. (بۇ چىبۇوتىكىن) دوكىر، تۆ بۇ ناچى بىنۇو؟

چىبۇوتىكىن:

گۈئى مەدەرئى... سوپاس! (رېشى شانە ئەكا)

كولىكىن:

(پى ئەكەنلى) وەيىش... وەيىش ئىيچان رۇمانىش... (دەست ئەمالى بە شانىدا) ئافەرين.. راستى لە مەى خواردنەوەدايە!

تۈزىنباخ:

ھەممو داوا م لى ئەكەن بۇ يارمەتى مال سووتاوهكان ئاهەنگ
بىگىرم.

ئىرینا:

ئەوه كىيە لهۋى؟

تۈزىنباخ:

ئەگەر بىمەۋى ئەتوانم ئەم ئاهەنگ ساز بىكەم، بە راي من ماريا
سېرىگىيەننا زۆر ناياب پىانقۇ لى ئەدا!

كولىگىن:

زۆر ناياب!

ئىرینا:

بىرى چۆتەوھ... سى چوار ساللە پىانقۇ لى نەداوھ!

تۈزىنباخ:

لەم شارەدا كەس لە مۆسىقا نازانى و تىيى ناكا، يەك كەس تىيى
ئەگا... بەلام من، من - بە نامووسم دلىياتان ئەكەم كە ماريا
سېرىگىيەننا زۆر ناياب، بىگە وەك بەھەدارىك پىانقۇ لى ئەدا!

كولىگىن:

بارۇن، تو راست ئەكەى... من ئەم ماشايەم زۆر خۆش ئەۋى...
ئافرهتىيکى مەزنە!

تۈزىنباخ:

ھەرچەندە ئەشزانى كەس تىيى ناكا، كەچى وا ناياب پىانقۇ لى
ئەدا!

كولىگىن:

(ھەناسە ھەلئەكىيىشى) بەلى، بەلام شۇورەيى نىيە لە ئاهەنگدا
بەشدارى بىكا؟ (بى دەنگىيەك) رەنگىيىشە شۇورەيى نېبى،
گەورەكەنام من نازانم... ھەرچەندە بەرىيەبەر كەمان پىاۋىكى
چاکە، پىاۋىكى زۆر چاکە، زىرەكە... بەلام بىر و راي سەيرى
ھەيە، ھەرچەندە ئەو ھەقى بە سەرمەتە نىيە، بەلام ئەگەر
ئەتانەۋى من لەم بارەيەوە قىسى لەگەل ئەكەم.
(چىبپۇتىكىن سەعاتىكى فەرفۇورى ھەلئەگرى و سەيرى ئەكەم)

قىرشىنин:

لە ئاگر كۈۋاندىنەوەكەدا ئەوەندە پىس و چاڭن بۇوم لە ھىچ
ناچم. (بى دەنگىيەك) دويىنى لەلاۋە بىستىم كە گوايىھ ئەيانەۋى
ليوا " سەربازىيەكەمان بگۈزىنەوە بۇ شوينىكى دوور...
ھەندىيەك ئەلین بۇ لاتى پۇلۇقىيا و ھەندىيەكىش ئەلین بۇ چىتا.

تۈزىنباخ:

منىش ئەممەم بىستووه - ئىنجا چىيە؟ ئەوسا شار بەتەواوى
چۈل ئېبى... ...

ئىرینا:

ئىمەش ئەرۋىن... ...

چىبپۇتىكىن:

(سەعاتەكە ئەخاتە خوارى و ئەيشكىنلى) ئاھ.. ورد و خاش
بۇوا!

(بى دەنگىيەك، ھەمۇويان بەمە گىرژ ئەبن)

کولیگین:

بینی شیت بووم... نه مزانی چی بکه. بیرم کردهوه: خواه
 ئاخوئم کچانه له زیاندا تووشى چ نارەھەتییەک ببن! باوهشم
 پیدا کردن و فرەندمن، ھەر بیریشم لەوە ئەکردهوه ئەبى لەم
 جیهانەدا چیيان بەسەر بى. (زەنگى نیشانەی ئاگر كەوتەنەوە
 لى ئەدرى. بى دەنگىيەک) كە هاتمه ئېرە سەير ئەكەم دايکيان
 لېرەيە و هاوار ئەكا و تۈورە بووه! (ماشا بە سەرينىكەوە دىتە
 ژورى و لەسەر قەنەفەكە دائەنیشى)

قىرىشىنин:

كە كچەكانم بە جلى زېرەوه لەبەر دەرگاكە وەستابون و
 شەقامەكە لەبەر ئاگر سوور ھەلگەرا بۇو و گرمە و ھەرا ھەرا
 بوو، بىرم كەوتەوە، چەند سالىيکى زۆر لەمەوبەر ھەمان شت
 پووى داوه. ئەوسا دۇزمۇن لەپەر ھېرېشى هىئنا و شارى تالان
 كرد و سووتاندى... لە راستىشدا جياوازى لەنیوان ئەمەي
 ئىستا و ئەوهى ئەوسادا چىيە؟... ماۋەيەكى تر بەسەر ئەچى،
 دوو سەد سى سەد سالىيکى تر تى ئەپەرى، ئەوسا بە ترسى
 پىكەنинەوە ئەپوانە ئەم زیانى ئىستامان و بە زیانىكى
 سەخت و پەر لە مەينىتى و زۆر سەيرى تى ئەگەن... ئاي
 زیانىكى چۆن ئەبى... چۆن زیانىك ئەبى! (پى ئەكەن) لېم
 ببۇرن، من دووبارە فەلسەفهم نواند! گەورەكانم، پىم بەن
 بىرۇم. من ئىستا وام لى ھاتووه زۆر حەز ئەكەم فەلسەفة
 بنويىم. (بى دەنگىيەک) ھەموو ئەلىي نوستۇن. من پىتەن ئەلېم
 زیانىكى چۆن ئەبى! بىھىنەوە بەرچاوتان، ئىستا ئىۋوھ سى
 كەسن لەم شاردا و كەسى ترى وەك ئىۋوھى تىدا نىيە، تەنها

(پارچەكانى ھەلئەگرېتەوە) ئاي ئىقان رۆمانىيچ... ئىقان
 رۆمانىيچ... چۆن ئەم شتە گرانبەھايە ئەشكىنى؟ لەسەر ئەم
 كردهوه يەت سفترت بۇ دائەنیم!

ئيرينا:

ئەم سەعاتە هي دايکى خوالىخۇشبووم بوو.

چىبۇوتىكىن:

رەنگە هي دايكت بوبىي... ئىنجا با هي دايكت بوبىي. رەنگە
 من نەمشكاندبى، بەلکووا ھاتبىيٰتە بەر چاوكە من
 شakanدومە. وا بىنام ھەمومان ھەروا تى ئەگەين كە ئىمە
 ھەين و كەچى لە راستىشدا نىن. من ھىچ نازانم... كەس ھىچ
 نازانى (لاى دەرگاكەوە) بۇچى سەيرم ئەكەن؟ نەشاشا لەگەل
 پرۇتۇپۇقىدا رائے بويىرى، كەچى ئىۋوھ نايابىين... ئىۋوھ ئىستا
 لېرە دانىشتۇن و ھىچ نابىن... ناتاشا لەگەل پرۇتۇپۇقىدا
 رائے بويىرى (گۇرانى ئەللى) ئەم خورمايەتان ناوى؟! (ئەچىتە
 دەرى)

قىرىشىنин:

بەللى... (پى ئەكەن) شتىكى چەند سەيرە... (بى دەنگىيەک)
 كە ئاگرەكە كەوتەوە من بە پەلە رام كردهوه بۇ مالى، سەير
 ئەكەم خانووهكەمان لە جىي خۆيەتى و مەترىسى لەسەر نىيە،
 كەچى ھەردوو كچەكانم بە جلى زېرەوه لەبەر دەرگا وەستان و
 ژنەكەشم لە مال نىيە، خەلک بەيەكدا دىن، سەگ و ئەسپ
 رائے كەن، كچەكانم تۆقىيون و روويان پىيوھ نەماوه. كە روويانم

نیگاره که سووتا، هەموو نامەکانم سووتان، دەفتەریکى
ياداشتم هەبۇ وىستم پېشکەشتى بىم، ئەويش سووتا.

(سەلیونى دىتە ژورى)

ئيرينا:

تكايە مەيە .. بىرۇ.. ۋاسىلى ۋاسىلىچ، هاتنە ژورەدە قەدەغەيە!

سەلیونى:

ئەى بۆچى بۆ بارقۇن قەدەغە نىيە و بۆ من قەدەغەيە؟

قىرشىنин:

لەپاستىدا ئەبى بىرۇن... ئاگىرەكە لەچىدايە؟

سەلیونى:

ئەلین خەرىكە دائە مرکىتەوە. نەخىر زۆرم بەلاوه سەيرە، بۆچى
بۆ بارقۇن قەدەغە نىيە و بۆ من قەدەغەيە؟ (شۇوشە بۇنىڭى)
دەرىدىنى و لە خۆى ئەپرژىنى)

قىرشىنин:

تىرام.... تام.... تام!

ماشا:

تىرام... تام!

قىرشىنин:

(بە پىكەنینەوە بۆ سەلیونى) با بچىنە ھۆلەكە.

سەلیونى:

باشە، ئەمەش ئەنۇسىن... لەپاستىدا ئەمتوانى ئەم بىرۇرایە
باشتىر رۇون بىكەمەوە، بەلام ئەترىسم قازەكان دلگىر بىن!

سى كەسەن، بەلام لە نەوهى داھاتوودا زۆرلى ئەبن، ھەزىز زىاد
ئەكەن و زىاد ئەكەن. كاتىكىش دى بە ئارەزووئ ئىيە هەموو
شتىك ئەگۈرۈ و ۋىيان بە جۆرە لى دى كە ئىيە حەزى پى
ئەكەن، دوايى ئىيەش پىر ئەبن و مەرقى لە ئىيە باشتىر پى
ئەگەن. (پى ئەكەن) ئەمە من تاقەت و ئارەزووئ كى سەيرە
ھەيە، ئەمەوى وەك شەيتان بىزىم. (گۇرانى ئەللى) خۆشەويسىتى
بە تەمەن نىيە.. لە هەموو تەمەنىكدا ھەزىزە. (پى ئەكەن)

ماشا:

(بە دەم مۆسيقاي بۆلى ئەدا) تىرام.... تىرام... تىرام!

قىرشىنин:

تام.... تام!

ماشا:

تىرا.... را.... را!

قىرشىنин:

تىرا.... تا.... تا! (پى ئەكەن)

(فيديۆتىك دىتە ژورى)

فيديۆتىك:

(دانس ئەكا) ... سووتا، هەموو سووتا (پى ئەكەن)

ئيرينا:

ئەم قىسە سەيرانە چىن؟ چى هەموو سووتان؟

فيديۆتىك:

(پى ئەكەن) هەموو، ھىچ دەرنەچوو... گىتارەكە سووتا،

ئەکا) ئەوە ئەگرى؟ پال كەوه، بنوو... وا رۆز ھەلدى، وا بەيانە، خۆزگە رېگام پى بىرايە ژيانم لە پىناوى تۆدا بەخت بىردايە.

ماشا:

ئەوە چىتە نىكۆلائى لفۇقىچ؟... بىرۇ دەرى!

تۈزىنباخ:

ئەرۇم... (ئەچىتە دەرى)

ماشا:

(پال ئەكەۋى) فيدقۇر... نوستۇوى؟

كۈلىگىن:

ها؟

ماشا:

بۇ نارپۇيەتەوە؟

كۈلىگىن:

ماشا نەشمىلەكەم، ماشا نازدارەكەم!

ئيرينا:

فيدييا^(٤٧)، ماشا ماندووه، ليى گەپى با بەھسەيتەوە.

كۈلىگىن:

ژنه خۆشەويىستەكەم، ئىستا ئەرۇم، شانا زەكەم، تاقانەكەم... خۆشم ئەويى... ئەويى...

ماشا:

(بە تۈورپەيىيەوە لاسايى ئەكتەوە) خۆشم ئەويى... خۆشت ئەويىم؟

(سەيرى تۈزىنباخ ئەکا... پى ئەكەنى) ھى... ھى... ھى! (پى ئەكەنى لەكەل قىرشىنин و فيدقۇتىكدا ئەچنە دەرى)

ئيرينا:

ئەم سەليونىيە هىندە جىڭرە كىشا، كىرى بە چەرە دووكەل، (بە دىنیايىيەكى كەمەوە) بارقۇن نوستۇوه... بارقۇن! بارقۇن!

تۈزىنباخ:

(ئاوار ئەداتەوە) لە راستىدا ماندووم... كارگەى خشت... لە راستىدا من بەرگەى ئەمە ناگىرم، بەلام بەم زۇوانە ھەر ئەچم بىق ئەم كارگەى خشتە و لەۋى ئىش ئەكەم... دەربارەي ئەمە قىسمان كەردووه... (بە شىئىيەي بۇ ئيرينا) ئەو بۆچى وا زەرد ھەلگەراوى؟ تو ھىنە نەشمەلىت، ھىنە بى وىنەي، من لەلام وا يە ئەم زەردىيەشتەت ھەۋاي رەش وەك خىرقۇنداك ئەكتەوە.... تو پەست و ژيانى خۇقتۇت بە دەل نىيە... لەكەلم وەرە، لەكەلم وەرە با بەيەكەوە بىرۇن و ئىش بىكەين!

ماشا:

نىكۆلائى لفۇقىچ، بىرۇرە دەرى!

تۈزىنباخ:

(پى ئەكەنى) توش لېرەي؟ كواي؟... چاوم لېت نىيە! (دەستى ئيرينا ماج ئەکا) خوات لەكەل، من ئەرۇم... من كە ئىستا سەيرىت ئەكەم ئەو كاتە را بىردووه بىر ئەكەويتەوە كە لە رۇڭىز بىرەوەرلى دايىكۈونتىدا چوست و چالاك و رووخۇش بۇويت و دەربارەي كامەرانى قىسەت ئەكرد. ئاي ئەوسا ژيانم چەند بەختىيار ئەهاتە بەرچاوا! كوا ئەو ژيانە؟ (دەستى ماج

کولیگین:

(بى دەنگىيەك) فيدور، تۆ بىرق..

کولیگین:

(ماچى ئەكا) تۆ ماندووى... نيو سەعاتىك بەھەسىرەوە، منىش
لەۋى دائەنىشىم و چاوهرىت ئەكەم... بنۇو... (ئەرپا) من لە¹
بەختى خۆم رازىم... رازىم... رازىم!

(ئەچىتە دەرلى)

ئيرينا:

لەراستىدا ئەندىرىي لەگەل ئەم ژنەدا بە تەواوى تواوھتەوە و
وشكەلگەرلاوە و پىر بۇوە. جاران ھەولى ئەدا بېتى بە
پروفېسۇر، كەچى دويىنى بەوە دلخوش بۇو كە بە ئەندامى
كۆميتەي بەرىيەبەرايەتى گۈندەكان وەركىراوە، ئەو ئەندامى
كۆميتە و پىوتۇپقۇق سەرۆكىيەتى، ھەموو خەلکى شار لەمە
ئەدۋىن و پى ئەكەن و بە تەنيا ئەو هىچ نابىنى و نازانى.
ھەموو چوون بە ھاوارى ئاگر كۈزاندەكەوە كەچى ئەو خزاوەتە
ژۇورەكەي خۆى و گۆئى ناداتە هىچ و ھەر خەرىكى كەمانچە
لىدانە... (بە دەمار گىرىيەوە) ئەمە بى مانا يىيە... بى
مانا يىيە... بى مانا يىيە... (ئەگرى) من ناتوانم... ناتوانم لەمە
پىر بەرگە بىگرم... ناتوانم، ناتوانم!
(ئۆلگا دىتە ژۇورى و لاي مىزە بچوو كەي خۆيەوە پاك
ئەكتەوە)

ئيرينا:

(بە دەنگى بەرز ئەگرى) فرييم دەن... فرييم دەن... من لەمە زياتر
ناتوانم!

(پى ئەكەنلى) درق ناكەم، زۇر نايابى... وە حەوت سالە تۆم
ھېناوا كەچى بە نامووسم ئەلىي دويىتىيە. بەراسىتمە، تۆ ژىنلىكى
ناياب و بى وىنەي. من لە بەختى خۆم رازىم... رازىم... رازىم!

ماشا:

منىش بىزار بۇوم... بىزار بۇوم!... (ھەلئەسى، دائەنىشىتەوە و
قسە ئەكا) ھەراسانى كرددۇم و وەك بىزمار لە دلەم چەقىيە... ئەم
ناتوانم بى دەنگ بېم، من مەبەستىم لە ئەندىرىيە... ئەم
خانووهمانى خستۇتە رەهنى بانقەوە و ژنەكەي ھەموو پارەكەي
لى سەندۇوە. خۇ بە تەنيا خانووى ئەو نىيە، ھى ھەر چوارمانە.
ئەگەر پىاوىيەكى رېكوبىيەك بى، ئەبى ئەمە بىزانى.

کولیگین:

تۆ چىت داوه لەمە؟ ئەندىرىي تووكى سەريشى قەرزە، لىتى گەرلى.

ماشا:

ھەرچۈزىك بى كارىكى نارھوايە. (پال ئەكەنلى)

کولیگین:

ئىمە ھەزار نىن و پىيوىستمان پىيى نىيە. من ئىش ئەكم، من لە
قوتابخانە ئىش ئەكم و دواى ئەوهش دەرس ئەلىيمەوە. من
پىاوىيەكى راست و پەوانم، پىاوىيەكى ساكارم، من وەك ئەلىن لە
شتى خۆم پىر ناۋى و پىيوىستم بە شتى كەس نىيە.

ماشا:

منىش پىيوىستم بە هىچ نىيە، بەلام ئەمە كارىكى خراپە،
نارھوايە...

ئۆلگا:

نەشمیلهكەم ئەوه تو چىتە؟ چىتە؟

ئیرینا:

(بە گريانوه) كوا، چى لى هات؟ چى لى هات؟... كوا؟ ئاي خوايە، خوايە هاوار... من هيچم لەبير نەماوه، هيچم لەبير نەماوه، مىشكم ئالۆزە و بىرم نەماوه بە ئىتالى بە پەنجەرە و بن مىچ ئەلىن چى!... هەموو شتىكەم لەبير ئەچىتەوه، رۆز بەرۇز هيچم لەبير نامىنى و زيانم بەرهو نەمان ئەچى و هەرگىز ناگەرىتەوه، وا دياره ئىتمە هەرگىز ناچىن بۇ مۆسکۈ، دلىنام كە هەرگىز ناچىن.

ئۆلگا:

نەشمیلهكەم... نەشمیلهكەم! نازدارەكەم!

ئیرینا:

(خۆي ئەگرى) ئاخ، من بەدەختم، من ناتوانم ئىش بکەم، ئىش ناكەم، بەسە... ئىتىر بەسە... ئەوسا لە دائىرەتەلەگراف ئىش ئەكرد.. ئىستا لە بەرىۋەبرايەتى شار كار ئەكەم و هەرچىيەكم رائەسپىرن بىكەم رقم لېيەتى و بىزىم لى دىتەوه و وا تەمنىم بىست و چوار سالە و دەمىكە ئىش ئەكەم. مىشكم پواوه، لاواز بۇوم، گىيل بۇوم و پىر بۇوم كەچى هىچ خۆشى و دلىنايىيەكم نىيە، كات ئەپرات و منىش وا هەست ئەكەم لەم زيانه خۆش و رازاوه يە ئەترازىم و دوور ئەكەمەوه و بەرھو نەمان ئەچم. دلەم تەزىوه و نازانم چقۇن ھەتا ئىستا خۆم نەكوشتووه! تى ناگەم!

ئۆلگا:

مهگرى كىيژولەكەم، مەگرى... تو بگرى من دلەم ئەگوشى.

ئیرینا:

ناگرىم، ناگرىم... بەسە، ئەھ... ئىتىر ناگرىم! بەسە، بەسە...

ئۆلگا:

نازدارەكەم، من وەك خوشكىك و وەك ھاورييەكى دلەسقۇز پىت ئەلېيم... ئەگەر بەگوئى من ئەكەى شۇو بە بارقۇن بکە!

ئیرینا:

(بە نزمى ئەگرى)

ئۆلگا:

خۆ تو پىزى ئەگرى و بە پىياوييکى بەرز و گىرنگى ئەزانى. راستە پىياوييکى جوان نىيە، بەلام پىياوييکى پاڭ و پىكۈپىكە... خۆ خەلک كە شۇو ئەكەن مەرج نىيە ھەر بۇ خۆشەويسىتى شۇو بکەن، بەلكو پىيويستى سەر شانيانە و بەجىتى دىتىن... هىچ نەبى من خۆم وا بىر ئەكەمەوه و ئەگەر بقۇم پىك بکەوتايە، بەبى خۆشەويسىتىش شووم ئەكرد. ھەر كەسىك بىت بۇ خواربىتىم بە مەرجەي مەرقىيەكى پىكۈپىك بى، شۇوى پى ئەكەم... پىرەمېرىدىكىش بى شۇوى پى ئەكەم.

ئیرینا:

من بە تەما باووم بچىن بۇ مۆسکۈ و لەۋى ئەو ھاوسەرى راستەقىنه يە خۆم ھەلبىزىم و بىدۇزمەوه كە ئاواتى بۇ ئەخوازم و خۆشم ئەۋى، بەلام وا دياره ئەمانە ھەر خەيال بۇون.

ئۆلگا:

(ئەچىتە پشت پەردەي بەشە ژوورەكەي خۆيەوە) لەم قسانە
كەرى... من گويتلى ناڭرم!

ماشا:

چى بىكم، (بە دەستە كانى سەرى خۆي ئەگرى) لە سەرتادا بە
پياويكى سەير هاتە بەر چاوم، دوايىش بەزەيمىم پىدا هاتەوە،
دوايىش حەزم لى كردى... بە ھەموو كەمۈكۈرىيەكىيەوە حەزم لى
كردوووه: بە خۆي و بە دەنگىيەوە و بە بەدەختىيەكىيەوە و بە
دۇو كچەكانىيەوە...

ئۆلگا:

(لە پشت پەردەكانەوە) ھەرجى بلېيت گويتلى ناڭرم.

ماشا:

ئۆلگا، كەر مەبه، تازە حەزم لى كردوووه و براوهتەوە. ديارە
چارەنۋىسم وايە، ئەويش منى خوش ئەۋى. بۆچى ئەمە شىتكى
باش نىيە؟ (دەستى ئىرینا ئەگرى و رايئەكىيەشى) ئاي
نازدارەكەم، چارەنۋىسمان چۈن بى بە جۆرە ئەژىن. كە
پۆمانىك ئەخويىنىتەوە و ائزانى ھەرجى تىدايە ئاشكرايە و
باسىكى كۆنە، بەلام كە خۇت تووشى دلدارى ئېبى ئەوسا تى
ئەگەي كە كەس ھىچ نازانى و ھەموو كەسىك ئەبى خۆى
بىپارى چارەنۋىسى خۆى بىدا. خوشكە نازدارەكەم، و
نەينىيەكەم بۆ ئاشكرا كىرىن و ئىتىر بى دەنگ ئەبى... ئىتىر وەك
شىتەكى كۆكۈل بى دەنگ ئەبى^(٤٨) ... بى دەنگ ئەبى!

(ئەندىرىي دى و فىرپاپۇنت بە دوايدا)

ئۆلگا:

(باوهش ئەكاكى بە خوشكەكەيدا) نازدارەكەم، خوشكە
جوانكىلەكەم، من تى ئەگەم... كە بارقۇن وازى لە ئەفسەرى
ھىنا و بە چاکەتەوە هات بۆ لامان ئەۋەندە ناشىرین هاتە
بەرچاوم گريام! لىيى پرسىيم: "بۆچى ئەگرى" چۆنم پى
بوتايم؟... بەلام ئەگەر تۆ بەھىنە ئەوە شتىكى ترە و من بەمە
كامەران ئەبىم.

(نەتاشا بە مۆمىكەوە، لاي راستەوە، بە پىشەوەي شانۆكەدا،
بى دەنگ بەرەو دەركاى لاي چەپ ئەرۇا)

ماشا:

(دائەنيشى) بە رۆيىشتەكەيدا ئەللىي سووتاوه!

ئۆلگا:

ماشا تۆ كەرى... تۆ لە ھەموومان گىلاتر و كەرتىرى... تكايە
لىشىم ببۇرە كە وائەلىم. (بى دەنگىيەك)

ماشا:

خوشكە نازدارەكەم... ئەمەوى بە خەفتەوە پى لە گوناھى خۆم
بنىم... بارىكى گرانە لەسەر دلەم... بۆ ئىيە پى لە گوناھى خۆم
ئەنلىم و جارىكى تر ھەرگىز بۆ كەس ئەمە ناكەم، ھەر ئىستا
پىتىان ئەلىم... (بى دەنگى نزىم) ھەر چەندە ئەمە نەھىنى خۆمە
بەلام ئەبى ئىيەش بىزازان. ناتوانم بى دەنگ بى... (بى
دەنگىيەك) من تووشى داوى دلدارى بۈوم... من دلدارم! حەزم
لە پياوه كردوووه كە ئىستا ھەمووتان بىنیتىان، بەلى چىتان لى
بشارمەوە، حەزم لە ۋېرىشىنин كردوووه!

ئەندىرىي:

(بە تۈورەيىيەوە) تۆ چىت ئەۋى؟ من تى ناگەم!

فيپاپۇن:

(لەناو دەرگاكەدا، بە ورە بەرداňەوە) ئەندىرىي سىر گىيىقىچ، دە
جارم پى وتى چىم ئەۋى!

ئەندىرىي:

من ئەندىرىي سىرگىيىچى تۆ نىم، جەنابى بەكتم.

فيپاپۇن:

جەنابى بەگ... ئاگر كۈزىنەرەكەن تکات لى ئەكەن كە پىگايىان
بىدەي لە باخەكەوە بچن بۇ سەر رۇوبارەكە، چونكە ئىستا
دەوراندەور ئەچن و زۆر دوورە و ھېزيان لى ئەبرى.

ئەندىرىي:

باشە، پىيان بلى باشە! (فيپاپۇن ئەچىتە دەرى) ... بىزاريان
كردم. كوا ئۆلگا؟ (ئۆلگا لە پشت پەردەكەوە دىتە دەرى) كلىلى
كەنتۆرەكەم بەدەرى چونكە ئەوهى خۆم لى ون بۇوه... تۆ
كلىياىكى بچووكتە يە.

ئۆلگا:

(بە بى دەنگ كلىلهكى ئەداتى. ئيرينا ئەچىتە بەشە ژوورەكەي
خۆى لە پشت پەردەكەوە. بى دەنگىيەك)

ئەندىرىي:

ئاگرىيکى چەند گەورە و فراوان بۇو! تازە ئەكۈزىتەوە و
دا ئەمركىتەوە. شەيتان بە لەعنەت بى. ئەم فيپاپۇن تۈورەي

كردم و منىش قىسى قۆرم پى وت: جەنابى بەگ! قىسى
قۆر!... (بى دەنگىيەك) ئۆلگا، بۇ تۆ قىسە ناكە؟ (بى
دەنگىيەك) كاتى ئەوه هاتووه ئەوهندە فۇو نەكەيتە خۆت. تۆ
زۆر ناياب ئەزىت. ماشا، ئەوه تۆش لېرەي؟ ئيريناش لېرەي،
زۆر چاکە. ھەموو شتىك بە يەك جار رۇون ئەكەينەوە. پىم
بلىن، ئىوه چىتان ھەيە دىزى من؟... چىتان ھەيە؟

ئۆلگا:

ئەندىرىي واز بىنە، بەيانى باسى ئەمە ئەكەين (ئەشلەزى)
شىويىكى چەند دلتەزىنە!

ئەندىرىي:

(زۆر بە بىزارىيەوە) مەترىسە، من زۆر بە خوين ساردىيەوە
لىتان ئەپرسىم: چىتان ھەيە دىزى من؟ بەراستى پىم بلىن.

دەنگى فيرىشىنەن:

تىرام..... تام.... تام!

ماشا:

(ھەلئەسى و بە دەنگى بەرز) تىا... تا... تا!

(بۇ ئۆلگا) ئۆلا خوات لەگەل! (ئەچىتە ئەودىيو پەردەي بەشە
ژوورەكەي خۆيەوە. ئيرينا ماج ئەكا) بى خەم بنوو. ئەندىرىي
خوات لەگەل. بىر، ماندوون! بەيانى باسى بکەن (ئەچىتە
دەرى)

ئۆلگا:

ئەندىرىي، راست ئەكا... با بىخەينە بەيانى... (ئەپراتە بەشە
ژوورەكەي خۆى، لە پشت پەردەكەوە) ئىستا كاتى نوستنە.

ئەندىرى:

گويم لى ناگرن... نەتاشايى زنم ئافرەتىكى ناياب و پاك و به شەرفە. (بى دەنگ بە شانۆكەدا هات و چۈئەكا، دوايى رائەوەستى) كە زنم هيئا وام ئەزانى بەختىار ئەبين... وام ئەزانى ھەموومان بەختىار ئەبين، بەلام ئە خوايە!... (ئەگرى) خوشكە نازدارەكەم... خوشكە خۆشەويىستەكانم... بىروا بە من مەكەن... بىروام پى مەكەن! (ئەچىتە دەرى)

كولىگىن:

(لە ناو دەرگاكەدا، بە شېرىزەيىيەوە) كوا ماشا؟ ماشا لىرە نىيە؟ شتىكى سەيرە! (ئەچىتە دەرى).

(زەنگى ئاگر بەرزبۇونەوە لى ئەدرىتەوە، سەر شانق چۆلە.)

ئىرينا:

(لە پشت پەردەي ژورەكەي خۆيەوە) ئۆلگا، ئەوه كىيە لە زەھۋىيەكە ئەدا؟

ئۆلگا:

ئەوه دكتور ئىفان رۆمانىچە... سەرخۆشە!

ئىرينا:

شەۋىكى چەند ناھەموارە!... (بى دەنگىيەك) ئۆلگا... (لە پشت پەردەكەوە سەر دەردىنلى) بىستۇوتە؟ لەشكەن لىرە ناھىلەن و ئيانگۈزىنەوە بى شۇينىكى دوور.

ئۆلگا:

ئەمە هەر قىسىمە!

كولىگىن:

خىرا ئەيلىم و ئەرقىم. راوهستە، يەكەم: ئىيۇھ شتىكىتان ھەيە دىرى نەتاشايى زنم و من لە يەكەم رۆزى زن ھىننانەكەمەوە ھەستىم بەمە كردووە. من رام دەربارەي نەتاشا ئەوهىيە كە مرۆڤىكى ناياب و پاك و بە شەرف و بە وەفايە. من زىنەكەم خۆش ئەۋى و پىزى ئەگرم... تى ئەگەن؟ پىزى ئەگرم و ئەبى خەلکى تريش پىزى بىگەن. دووبارەي ئەكەمەوە: ژىنلىكى پاك و بە شەرف و بە وەفايە و بىبورن كە ئەللىم ئىيۇھ لە داخا حەزتان لە چارەي نىيە. (بى دەنگىيەك) دووهەم: ئىيۇھ لەوە دلگىر بۇون كە من پەرقەيسىر نىم و خەزىكى كاروبارى زانىيارى نىم، بەلام من لە كۆمىتەي بەرىۋەبەرایەتى گوندەكاندا ئىش ئەكەم و ئەندامى كۆمىتەكەم و ئەم ئىشەم وەك زانىيارى لەلا پېرۋەزە... ئەگەر حەزىش ئەكەن بىزانن، من شانازارى بە ئەندامىتى ئەم كۆمىتەيەوە ئەكەم... (بى دەنگىيەك) سىيەم: ئەمەۋى پىيلىنىم من لەوەدا تاوانبارم كە بەبى پرسى ئىيۇھ خانووهكەم خىستۇتە رەھنەوە... لەمەدا تاوانبارم، پىيلى ئەنلىم، بەلام قەرزارى ناچارى ئەمە كىردىم... من سى و پېنج ھەزار رېقىل قەرزار بۇوم، من ئىستا قومار ناكەم و دەمىكە وازم لى ھىناؤە. كچىنە، ئەوهى كە ئەتوانم بۇ خۆپەرەندنەوە بىللىم ئەوهىيە كە ئىيۇھ مۇوجەتىقاوىتىتان ھەيە و من نىمە و ناچار بۇوم ئەمە بىكەم... (بى دەنگىيەك)

(لە دەرگاكەوە) نەتاشا لىرە نىيە؟ (بە شەڭەزاوېيەوە) لە كۆيىھە... (ئەچىتە دەرى)

ئيرينا:

ئينجا ئهوسااش به تهنيا ئه مىتىننەوه!

ئلگا:

ئى؟

ئيرينا:

نهشميلەكەم، نازدارەكەم... من پىزى بارقۇن ئەگرم و نرخى ئەزانم... پياوېكى نايابە... قايلم شىوى پى بىكم، شىوى پى ئەكەم، هەر بەو مەرجەي بچىن بۇ مۆسکۆ. لىت ئەپارىمەوه، با بچىن، لە ھەموو جىهاندا لە مۆسکۆ خۆشتىر نىيە... با بچىن. ئۆلا، با بچىن!

(پەرده دائەدرىتەوه)

رووداوى چوارەم

(باخىكى كۆنلى مالى پىرونزقىرقە. رووبارەكە لە وسىرى ئەو رىگا درىزەوه ديارە كە لە ھەر دۇو لايەوه دار سىنەوبەر ھەلچۇون. ئەوبەرى رووبارەكە دارستانە، لاي پاست تارمەمى مالەكەيە، لە تارمەكە مىز دانراوه و بوتل و پەرداخى لەسەرن، ديارە كە دەمىك نىيە شەمپانىيائى لى خوراوهتەوه. سەعات دوازدى نىوھەررۇيە. جار جار لە شەقامەكەوە خەلک بە باخەكەدا ئەرۇن بۇ لاي رووبارەكە و پىنج شەش سەربازىكىش بە خىرايى بەرھو ئەۋى ئەچن.)

چىبۈوتىكىن دلى خۆشە و ئەم دلخۆشىيە بە درىژايى رووداوى چوارەم لە روودا ديارە... لەسەر كوسىيەك لە باخەكەدا دانىشتۇو و چاوهرىيە بانگى بىكەن، كاسكىتىكى لەسەردايە و گۆچانىكى بەدەستەوهىيە. كولىكىن بى سەمیلە و (نۇت) خەلاتى لە ملدايە. لەگەل ئيرينا و توزىنباخدا لە تارمەكە وەستاون، فىيدۇتكى و رۇدى بەرپى ئەكەن كە جلى رىگا و سەفەريي ئەفسەر ييان لە بەردايە و بەرھو خوارەوە ئەچن.

تۈزىنباخ:

(لەگەل فىيدۇتكىدا يەكترى ماج ئەكەن) تو پياوېكى باشى و ئىمە دۆستانە كاتمان بە يەكەوه بەسەر بىردى. (لەگەل رۇدىدا

توزىنباخ:

خوا بىكا بە يەك بگەينەوە... نامەمان بۇ بنووسن، ئەبى بۇمان
بنووسن!

رقدى:

(سەيرىكى باخەكەي دەوروبىر ئەكا) درەختەكان خواتان
لەگەل... (هاوار ئەكا) ھۆپ^(٤٩).... ھۆپ... (بى دەنگى) خوات
لەگەل ئەي دەنگدانەوە!

كولىگىن:

ژن ھىنان لە پۇلۇنىا چى چاكىيەكى تىدايە؟ ژنە پۇلۇنى باوهش
ئەكا بە پياودا و ئەلى: "كۆخانىيى"^(٥٠). (پى ئەكەن)

فیدىتىك:

(سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) لە سەعاتىكمان كەمتر ماوه... لە^١
ليواكەمان تەننیا سەلىيۇنى بە سوارى پاپقۇر ئەرۋا، ئەوانى تر،
ھەموومان، لەگەل پىادەكاندا ئەرۋىن، ئەمرىق سى بەتالىقۇن
ئەرۇن و بەيانىش سىيانى تر، ئەوساش شار كشومات و ھېمن
ئەبى...

توزىنباخ:

شار بى تاقھەت ئەبى.

رقدى:

ئەي ماريا سىر گىيىفنا لە كويىه؟

كولىگىن:

لەناو باخەدایه.

يەكترىي ماج ئەكەن) جارىكى تريش... خۆشەويىستەكانم،
خواتان لەگەل، بۇ بە يەك كەيشتنەوە!

ئيرينا:

خواتان لەگەل، بە يەك ئەگەينەوە.

فیدىتىك:

جارىكى تر بە يەك ناگەينەوە، مالئاوا! جارىكى تر ھەرگىز
يەكترىي نابىينىنەوە.

كولىگىن:

كى ئەزانى! (چاوهكانى ئەسىرى و زەردەخەنە ئەيگرى) وا
منىش گريام!

ئيرينا:

رۆزىك لە رۆزان بەيەك ئەگەينەوە!

فیدىتىك:

دە - پازدە سالى تر؟.. ئەوساش بە حال يەكترىي ئەناسىنەوە و
بە ساردىيەوە چاكوجۇنى لە يەكترىي ئەكەين. (وينەيان ئەگرى)
بووهستن... جارىكى تريش، بۇ يادگارى دوا جار.

رقدى:

(باوهش ئەكا بە توزىنباخدا) جارىكى تر يەكترىي نابىينىنەوە
(دەستى ماج ئەكا) سوپاس بۇ ھەموو شتىك... بۇ ھەموو
شتىك... شتىك...

فیدىتىك:

(بە خەفتەوە) دە راوهستە!

فیدوتیک:

با خوا حافیزى لى بکەين.

رقدی:

مالئاوا... با بروین، ئەگىنا ئەگرىم. (بەپەلە باوهش ئەكا بە توزىنباخ و كولىگىندا و دەستەكانى ئيرينا ماج ئەكا). ئېمە

لىرىه زقر خوش ژيائى!

فیدوتیك:

(بۇ كولىگىن) ئەم كتىب و قەلەمەت پىشىكەش بن بۇ يادگار. ئېمە لىرەوە ئەچىن بۇ لاي رووبارەكە. (ئەرۇن و ھەردووكيان ئاور ئەدەنەوە).

رقدی:

(هاوار ئەكا) ھۆپ!... ھۆپ!

كولىگىن:

(هاوار ئەكا) خواتان لەكەل.

(لە قۇولايى شانۆكەدا فیدوتىك و رقدى بە ماشا ئەگەن و مالئاوابى لى ئەكەن و ئەويش لەكەليان ئەچىتە دەرى)

ئيرينا:

رۇيىشتىن!... (لەسەر پلەي خوارەوەي پلىكانەي تارمەكە دائەنىشى)

چىبۇوتىكىن:

بىريان چوو خوا حافىزى لە من بکەن!

ئيرينا:

ئەى تو؟

چىبۇوتىكىن:

منىش لە بىرم چوو! هىچ نىيە، بەم زۇوانە بە يەك ئەگەينەوە... بەيانى منىش ئەرۇم، بەلى، يەك رۆزم ماواه، سالىكى تريش خانەنشىن ئەبم و دىسان دىمەوە ئىرە و ژيانم چەندى ماواه لاي ئىوه بە سەرى ئەبم، تەنها سالىكىم ماواه خانەنشىن بىم. (رۇقۇنامەكەي دەستى ئەخاتە گىرفانىكىيەوە و رۇقۇنامەكەي تر لە گىرفانىكى ترى دەرىدىنى) ئەوساش دىمەوە لاتان و بە تەواوى پەبازى ژيانى خۆم لە پەگ و پىشەوە ئەگۆرم و ئەبم بە پياوىكى ھىمن و بە وەفا و پىكۈپكى!

ئيرينا:

بەلى، پىيوىستە ژيانى خۆت بگۆرى.. ھەرچۈن يك بى ئەبى بىگۆرى.

كولىگىن:

چاك نابى... چىبۇوتىكىن چاك نابى، ناگۆرى!

چىبۇوتىكىن:

دىمەوە لاي تو و شتت لىيەن فىر ئەبم و ئەوساش چاك ئەبم و ئەگۆرىم.

ئيرينا:

فيدير لە وهتى سەمیلى تاشىيە... ناتوانم سەيرى بکەم!

كولىگىن:

ئىنجا چىيە؟

چىبۇوتىكىن:

ھەزم ئەكرد بلىيم ئىستا رۇخسارت لە چى ئەچى، بەلام ناتوانم بىلىيم!

کولیگن:

هه ئەوهىيە!... رىبازى زيان وايه .. بەرىيەبەرەكەشمان بى سەمیلە، منىش هەر كە بۇوم بە "پشكنەر" تاشىم ... كەس ئەمەي بە دل نىيە و حەزى لەمە نىيە، بەلام لاي من جياوازى نىيە. من سەمیلەم ھەبى و سەمیلەم نەبى دلەم پىي خوشە! (دائەنىيشى). (لە قۇوللايى شانۆكەوە ئەندىرىلى لە لانكىكى بچووكدا مەندالىتىكى نوستۇو دىنى) **ئيرينا:**

ئىقان رۇمانىچ... بەرخۆلەكەم... كەسەكەم... من بى سنور شېرەزم... تۆ دۈنى لە باخى كشتى بۇوى، پىم بلى لەۋى چى رووى داوه؟

چىبۇوتىكىن:

چى رووى داوه؟ هيچ... هيچى وا نىيە. (رۆزىنامەيەك ئەخويىتىتەوە) گۈي مەدەرى!

کولیگن:

ئەلین گوايا دۈنى سەلەليونى و بارقۇن لە نزىك شانقى باخەكە بەيەك گەيشتن.

تۈزىنباخ:

ئەوه چىيە؟ دە بىبىنەوە! (دەستى رائەوهشىنى و ئەرۋا)

کولیگن:

سەلەليونى لە نزىك شانۆكە بەرەنگارى بارقۇن بۇوه و لىيى نەبۇتەوە و ئەويش خۆى پى نەگىراوه و قىسىمەكى مىزى پى وتۇوه.

چىبۇوتىكىن:

نازانىم، ئەمانە قىسىمەت زورىن.

کولیگن:

سەيرە، ئەلین گوايا سەلەليونى حەزى لە ئىريينا كردووه و چاوهكاني بە بارقۇن ھەلنايەن و زۆر رقى لېيەتى... حەقىيەتى، ئىريينا كچىكى زۆر جوانە، بىگە كەمىكىش لە ماشا ئەچى، وەك ئەويش ھىمن و لەسەرخۆيە. هەر چەندە رەوشتى ماشاش زۆر چاكە بەلام ئىريينا نەرمترە. من ماشام خۆش ئەۋى! (لە قۇوللايى باخەكە، لە پشت شانۆوە، دەنگى "ئا... ھۆپ... ھۆپ" دى)

ئيرينا:

(دائەچەلەكى) من ئەمرۇ ترسم لى نىشتۇوە (بى دەنگىيەك) ھەموو شتىكەم ئاماھىيە و پاش نانى نىوھەرە شتەكەنام رەوانە ئەكەم. بەيانى بارقۇن مارەم ئېبرى و هەر بەيانىش ئەچىن بۇ كارگەي خشتەكە و دوو بەيانى ئەچمە قوتا بخانە و زيانلىكى تازەم دەست پى ئەكا، خواش يارمەتىم ئەدا. ئەو كاتەي تاقىكىردنەوەي قوبۇلم دا و بە مامۆستا و درگىرام لە خۇشىدا گرىيام و سوپاسى خوام كرد!... (بى دەنگىيەك) ئىستا عەربانەكە دى بۆ شتەكان.

کولیگن:

ئاوا... بەلام لەو ئەچى ئەمەتان زۆر بە راست نەبى... هەر بىرىكە و بە مىشكەندا ھاتۇوه و شتى راستەقىنەي كەم تىدىايە... هەر چۈنلەك بى، لە كانگاى دلەمەوە ھيواى بەختىاريit بۆ ئەخوازم.

چیبووتیکین:

سبهی ئیواره ئیتر گویم لەم نویشی پەرییانە نابى و پروتۆپۆقیش نابینم (بى دەنگىيەك) پروتۆپۆق هاتووه و ئیستا له ژورى میوان دانیشتتووه.

ئیرینا:

سېھى ئیواره ئیتر گویم لەم نویشی پەرییانە نابى و پروتۆپۆقیش نابینم (بى دەنگىيەك) پروتۆپۆق هاتووه و ئیستا له ژورى میوان دانیشتتووه.

کولیگىن:

ئەى بەرپۇوه بەرەكە ھیستا نەهاتووه؟

ئیرینا:

نەخىر... ناردوويانە بە شويىنيدا... خۆزگە بتزانىيا يە چەندم لا گرانە لىرە بە تەنبا، بە بى ئۆلگا بىزىم. ئە و ئیستا له قوتايانە ئەزى، بەرپۇوه بەرە. ئە و بە درىژايى رۇڭ بە ئىشەوە خەرىكە و من لىرە تەننیام و تاقەتم چووه و ھىچ نىيە بىكەم و رقم لەو ژورەش ھەستاوه كە تىايادا ئەزىم... ھاتووشەمەتە سەر ئە و رايەي ئەگەر مۆسکوم بە نسىب نەبى ئەبى رابىم. دىيارە چارەنۇسەم وايە و چارەنۇسەش ناگۇرپى. ۋاستە كە ئەلین ھەموو شتىك لە خواوەدە... تۈزىنباخ داخوارى كىرم، چى تىدايە؟ منىش بىرم لى كىردىوھ و بىرپارم دا... پىاۋىتكى چاكە و بىگە نايابە، زۆر باشە... لە پەرام زانى گىيانم بالى گرتۇوه: دلەم خۆش بۇو، زيانم ئاسان بۇو و دووبارە ويستم ئىش بکەم... ئىش بکەم... بەلام دويىنى شەو شتىك رووی دا، نەھىنېك بالى بە سەردا كىشام.

چیبووتیکين:

قسەسى قۆر!

(بە ھەستىكى ناسكەوە) نازدارەكەم، زىرەكەم، جىيى شانازىيەكەم، تو زۆر دوور پەيشىتى و ئىمە پىت ناگەين. من لە دواوه ماومەتەوە. من وەك ئەو مەلە پىرە وام كە لە پۆل جى ماوه و ناتوانى لەگەلەياندا بفرى و كۆچ بكا... نەشمەلەكانم ئىۋە بېرەن... بېرەن... خواتان لەگەل، بېرەن... (بى دەنگى) فيدر ئىڤانىچ، تو بە خۇرایى سەمیلەكتە تاشيوه!

کولیگىن:

با و اىن (ھەناسە ھەلئەكىشى) و ائەمۇ لىياكه ئەپروا و ھەمۇ شتىك وەك جارانى لى دىتەوە. ھەرچىيەك ئەلین با بىللىن، بەلام ماشا ئافرەتىكى چاك و رەھوشت پاكە و من زۆرم خۆش ئەۋى و سوپاسى خوا ئەكەم كە بە نسىبم بۇوە - چارەنۇسە خەلکى جىاوازە - كۆزىرېۋە ئەنەكىم كە بە بەرپۇوه بەرەيەتى باج سەندىن كار ئەكا، لە قوتايانەدا بە يەكەوە بۇوین و لەسەر ئەوهى لە زمانى لاتىنيدا خرەپ بۇو لە پۆل پېنجەم دەريان كەدەتەوە... ئیستا ھەر سکالا ئەكا و نەخۆشە و كە ئەبىيەن بە لاتىنى قىسەى لەگەلدا ئەكەم، ئەويش ھەر بە لاتىنى وھرام ئەداتەوە و ئەكۆكى... من لە زيانمدا بەختىم يارە و ھەمۇ شتىكەم دەستكىر بۇوە. خەلقاتى ستانىسلاقى پلهى دووهەم ھەيە و ئیستا خۆم لاتىنى بە خەلکى تر ئەلېمەوە. بى گومان من زىرەكم و لە زۆر كەسى تر زىرەكتىرم، بەلام بەختىيارى بەمە نىيە!

(لە مالۇوە ئاوازى "نویشى پەریيەكان"^(۱) بە پىانو لى ئەدرى)

نه تاشا:

(له پهنجه ره که وه) به پیوه به ره گه یشت!

کولیگن:

به پیوه به ره گه یشت، با بروین...

(له گه لئیرینادا ئەچنە ژورى)

چېبۇوتىكىن:

(پۆزىنامەكە ئەخويىتەوە و لە سەر خۆ گۇرانى ئەللى)

تارا... را... بوم... لە سەر كورسى دانىشتووم...

(ماشا نزىك ئەبىتەوە، لە قۇولالىي شانۇدا ئەندىرىي لانكىلى
پىيە).

ماشا:

لېرە بۆ خۆى دانىشتووه و نابزوى!

چېبۇوتىكىن:

ئىنجا چىيە؟

ماشا:

(دائەنىيشى) هىچ!... (بى دەنگىيەك) تو دايىكمەت خوش

ئەۋىست؟

چېبۇوتىكىن:

زۇر!

ماشا:

ئەى ئەو تو قۇش ئەۋىست؟

چېبۇوتىكىن:

(پاش بى دەنگىيەك) ئەمەم لە بىر نەماوه.

ماشا:

پياوه كەم لىرەيە؟ جاران مارفای چىشتىكەريش بە پۆلىسەكەي
خۆى ئەوت "پياوه كەم" .. پياوه كەم لىرەيە؟

چېبۇوتىكىن:

ھېشتا نەھاتووه.

ماشا:

كاتى بە پىكەوت و تۆزە تۆزە بەختىارييت دەستكىر ئەبى و لە^١
دوايىشدا وەك من لە دەستت ئەچىي ورده ورده قىسەت رەق
ئەبى... (ئىشارت بۆ سەر سىنگى خۆى ئەكا) من ئەمەم
ئەكولى...

(سەيرى ئەندىرىي براى ئەكا كە لانكەكە دىئنلى) ئەوھ ئەندىرىي
برامان.. هەموو ئاواتەكانى تىك شاكاون... هەزارەها كەس
زەنگۈلەي كلىسەكەيان بەرز كردىدەوە... پارەيەكى زۇر و ماندوو
بوونىكى زۇر بە فيرۇ دران، كەچى لەپىر كەوت و شاكا... لە پىر و
بە بى هۇ، وەك ئەندىرىي شاكا^(٢).

ئەندىرىي:

ئەرئ ئەم مالە كەي هيمن ئەبىتەوە؟ ئەم دەنگە دەنگە چىيە؟

چېبۇوتىكىن:

بەم زووانە. (سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) سەعاتەكەي من كۈنە،
بەلام زەنگىش لى ئەدا... (قورمۇشى ئەكا و لى ئەدا) بەتالىقنى

<p>ماشا: هى كى؟</p> <p>چېبۇوتىكىن: ھى سەلیونى.</p> <p>ماشا: ئەي بارقۇن؟</p> <p>چېبۇوتىكىن: بارقۇنى چى؟ (بى دەنگىيەك)</p> <p>ماشا: من مىشكەم ئالۇزە... لەگەل ئەوهشدا ئەلىم نابى رېڭاي ئەم شەپھيان بىرى... سەلیونى ئەتوانى بارقۇن بىرىندار بىكا، يان ئەتوانى بىكۈزى!</p> <p>چېبۇوتىكىن: بارقۇن پىاۋىتىكى باشە، بەلام بارقۇنىك كەم يان بارقۇنىك زىاد ھىچ ناگۇریت. لىيان گەرى... گوئى مەدھرى! (لە پشت شانقۇوه هاوارىيەك دى) " ئا... ھۆپ... ھۆپ!..." راوهستە، ئەوه سکۇقۇرتسۇقە ئەقىرىپىنى... ناوبىزىوانىانە^(٤) و لە بەلەمىكدا دانىشتىووه. (بى دەنگىيەك)</p> <p>ئەندىرى: من وا ھەست ئەكەم بەشدارىكىردىن لە شەپرى بەرامبەرىدا يان ئامادەبۇونى ھەتا بىگە بە شىۋەتى دكتۆريش لەنیوانىاندا شىيىكى نارەوا و درندانىيە.</p>	<p>يەكەم و دووھم و پىنجەم سەعات يەكى تەواو بار ئەكەن و ئەرۇن. (بى دەنگىيەك) منىش بەيانى ئەرۇم.</p> <p>ئەندىرى: بە يەكجارى؟</p> <p>چېبۇوتىكىن: نازانم، رەنگە سالىيەكى تر بىگەرەيمەوه... مەگەر شەيتان بىزانى... جيمازارى نىيە! گوئى مەدھرى! (لە دوورەوە دەنگى كەمانچە و گىتار دى...)</p> <p>ئەندىرى: شار چۆل ئەبى و وەك بە پەردەيەكى ئەستۇور داپۇشراپى واي لى دى. (بى دەنگىيەك) ئەرەي دويىنى لاي شانقۇكەوە چى رووى داوه؟ ھەموو ھەر باسى ئەمە ئەكەن، كەچى من نازانم ج باسە!</p> <p>چېبۇوتىكىن: ھىچ نەبووه... شتىكى ھىچ و پۇوج بۇوه.. سەلیونى بە بارقۇنەوە نووساوه و لىيى نەبۇتەوە، ئەۋىش ھەلچۇوه و زویرى كردووه، دوايىش واي لى ھاتووه سەلیونى بانگى كردووه بۆشەپى بەرامبەرىي^(٥) (سەيرى سەعاتەكەي ئەكَا) و دىيارە كاتى ھاتووه.. بىيارە سەعات دوازىدە و نىيو لە دەشتايى دەولەتىيەدا كە لەپەر رۇوبارەكەوە دىيارە بەرامبەر يەكتىرى بۇوهستىن و تاق... تاق... يەكىيەكىيەن يەكىيەكىيەن بىكۈزى. (بى ئەكەن) سەلیونى و ائەزانى بۇوه بە لىيرمەنتۇق و بىگە دەستىيشى كردووه بە ھۆنراوه نووسىن، ھەرچەندە سەيرە، بەلام ئەمە سېيىھم شەپرى بەرامبەرىيەتى!</p>
--	--

چیبووتیکین:

و کویر و زبر! به کورتی ژنه‌که‌م مرۆڤ نییه. من ئەم قسانه له‌گەل تۆدا ئەکەم، چونکە به تاقه دۆستت ئەزانم کە بتوانم نهینى دەرروونى خۆمت بۆ ئاشكرا بکەم. راستە من نەشاشام خوش ئەوئى، ئەمە شتىكى ئاسايىيە، بەلام ھەندى جار ئەوهندە نارەسەن دىتە بەرچاوم کە ئاگام لە خۆم نامىتى و تى ناگەم لەبەر چى خۆشم ئەوئى، يان راستىر لەبەر چى خۆشم ويستووه!

چیبووتیکين:

(ھەلدەستى) براكەم، من بەيانى ئەرۇم و رەنگە ئىتىر ھەركىز جاريکى ترى يەكترى نېبىنېتەوە، بەلام ئەم ئامۇڭگارىيەمى مت لەبىر بىي: شەبقەكەت بکەرە سەرت و گۆچانەكەت بگەرە بە دەستەوە و مال بەجى بىللە و بىرۇ... بى ئاوردانەوە بىرۇ، هەتا دۈورتىش بىرۇ باشتىرە!
(سەلىپنى لەگەل دوو ئەفسەردا لە قۇولايى شانۇكەوە ئەرۇن، كە چیبووتیکىن ئېبىنې بەلايدا لا ئەكاتەوە، ئەفسەرەكان لەسەر رؤيشتىيان بەردەوامن.)

سەلىپنى:

دوكتور، با بىرۇين... وا سەعات دوازده و نیوھ.
(لەگەل ئەندىرييىدا رۆزباش ئەكا)

چیبووتیکين:

ھەر ئىستا... مىشكەت بىردىم، بىزارت كىردىم... (بۆ ئەندىرىي)
ئەندىريشا، ھەر كەسىك ھەوالى پرسىيم بلى ئىستا دىتەوە.
(ھەناسە ھەلئەكىشى) ئاخ... ئاخ... ئاز...

ماشا:

بە درىزايى پۇز ھەر قىسە ئەكەن و نايپەنەوە (ئەرۇا) وا خەرىكە باران ئەبارى. دە وەرە لەم ئاۋوھەوايىدا بىزى و ئەم قسانەشت گوئى لى بن.. (ئەوهەستى) من ناچمەوە بۆ مالەوە.. ناتوانم بىرۇمەوە... ئەگەر ۋىرىشىنин هات پىيم بلىن (بە راستە پىگا پىر لە درەختەكەدا ئەرۇا) وا بالىندە كويىستان و گەرمىيانكەر دەركەوتىن. (سەيرى ئاسمان ئەكا) قاز و قولنگن؟^(٥٥)... ئاي مەلە نازدارەكانم، مەلە بەختىارەكانم... (ئەرۇا)

ئەندىرىي:

مالەكمان چۆل ئەبىي، ئەفسەرەكان ئەرۇن، ئىيۇش ئەرۇن، خوشكەكانم شۇو ئەكەن و ئەرۇن و بە تەنها من لەم مالەدا ئەمېنەمەوە.

چیبووتیکين:

ئەي ژنه‌كەت؟

(فېرەپۇنت بە چەند پەرە كاغەزىكەوە دى)

ئەندىرىي:

ژن ھەر ژنە، ژنه‌كەم پىكۈپېك و رەوشىت بەرز و بە بەزەيىيە، بەلام لەگەل ئەم ھەموو لايەنە چاكانەشدا شتىكى تىدايە كە لە رادەي كەم ئەكاتەوە و ئېيگەيەن ئەنەن پەلەي گىانلەبەرىكى بىچۇوك

سەلیونى:

فرىيائى نەكەوت ھەناسە بىدا .. ورچەكەي پەلامارى دا^(٥٦) (لەگەلى
ئەروا) پىرەمېرىد، ئەو لرخە لرخەت لە چىيە؟

چىپۇوتىكىن:

چى؟

سەلیونى:

تەندروستىت چۆنە؟

(بە تۈۋەپەيىيەوە) زۆر چاڭم!....^(٥٧)

سەلیونى:

ئەم پىرەمېرىدە بە خۇدايى خۆى سەغلەت ئەكا . من زۆر زيانى
پى ناگەيەنم، ھەر كەمىك بىرىندارى ئەكەم و وەك تاقتاڭكەرە
تىيى ئەسەرەۋىنەم. (شۇوشەي بۆنەكەي دەردىئىنە و لە دەستەكانى
خۆى ئەپرژىئىنە) ئەمەق شۇوشەكە ھەرچىيەكى تىدا بۇو كارم
كرد، كەچى ھىشتا بۆنەكى سەيرى لىدى، بۆنى لاشەي
مەردووى لىدى. (بى دەنگىيەك) ئاوا... ئەرەن ئەو شىعەت
لەبەرە كە ئەلى: "رەۋشتى وەك كەرەدەلۈول وايە، بۆ كەرداو
ئەگەرە، وەك ھىمنى و فەرامۆشى لە گەرداوا بىـ"

چىپۇوتىكىن:

بەلىـ ... فريا نەكەوت ھەناسە بىدا، ورچەكە پەلامارى دا ...

(لەگەل سەلیونىدا ئەچىتە دەرىـ)

(دەنگى ھاوارىكى دىـ: ھۆپ! ئا... ئەندىرىي و فىرپۇزىت دىـن)

فىرپۇزىت:

ئەم پەرانە ئىمزا بکە.

ئەندىرىي:

(بە تۈۋەپەيىيەوە) لىم گەرەي... لىت ئەپارىمەوە، لىم گەرەي.

(بە لانكەكەوە ئەچىتە دەرىـ)

فىرپۇزىت:

ئەم پەرانە بۆ ئەوھە ئامادە كراون ئىمزا بىرىن.

(ئەچىتە قۇولايى شانۇكەوە)

(ئىريان و توزىنباخ دىـن، توزىنباخ شەبقەيەكى پۇوشى لە

سەردايە، كولىكىن بە شانۇكەدا ئەروا و ھاوار ئەكا: ھىـى،

ماشا... ھىـى!)

توزىنباخ:

وا دىيارە ئەم پىاوه تاكە كەسە لەم شارەدا بەـوە دلى خۇـشە كە

سۇپاـكە لىرە ئەـگۈزـنـەـوـەـ.

ئىريـنا:

ئەـمـهـ ئـاشـكـرـايـهـ ... (بـىـ دـەـنـگـيـيـهـ) شـارـەـكـهـ مـانـ چـۆـلـ ئـەـبـىـ!

توزىنباخ:

نـەـشـمـىـلـەـكـەـمـ، ئـىـسـتـاـ دـىـمـەـوـەـ.

ئىريـنا:

بـۆـ كـۆـ ئـەـچـىـ؟

توزىنباخ:

ئـەـبـىـ بـچـمـهـ نـاـوـ شـارـ وـ دـواـيـشـ بـرـادـەـرـەـكـامـ بـەـرـىـ ئـەـكـەـمـ.

ئيرينا:

ئەشلەزىنى و ناھىلى بىنۇم... قىسىمەك بىك. (بى دەنگىيەك)
قىسىمەك بىك.

ئيرينا:

چى؟ چى بلىم؟... چى؟

تۈزىنباخ:

ھەرچىيەك بى.

ئيرينا:

بەسە... بەسە! (بى دەنگىيەك)

تۈزىنباخ:

لە زياندا شتى چەند هيچ و پووج لە پى و بى ھۆگەورە و
گرینگ ئەبن... ھەر وەك جاران ئەم شтанە بە هيچ نازانى و
پىكەنىنت پىياندى، بەلام ھەر ئەرپى و ھەست ناكەي كە
ھېزى ئەوەت نىيە بودىتىتىۋە. ئاخ.... با باسى ئەمە نەكەين...
من دىلم خوشە، ئەلىي يەكم جارە ئەم سەنەوبەر و دار كەتان و
برىۋزانە ئەبىنم... و ئەزانم بە جۇرىك سەيرىم ئەكەن وەك بلىي
چاوهرىتى شتىكىم لى بکەن. ئاي لەم درەختە جوانانە! پىويستە
زيانىكى چەند جوان و رازاوهشيان لىيۇھ نزىك بى! (ھاوارىتكى:
ئا... ھۆپ... ھۆپ!) كاتى رۇيشتن هاتۇوه. ئەم درەختە وشك
بۇوه كەچى با لەگەل ئەوانى تردا ئەيشەكىننى... وابزانم كە
منىش مردم بە شىوهەك بەشدارى زيانى دەروپاشتم ھەر
ئەكەم... نەشمەيلەكەم، خوات لەگەل.. (دەستەكانى ماج ئەكە)
پەرە كاغەزەكانى لەزىر رۇزىز مىرى سەر مىزەكەدان.

نيكولاي، راست بلى، ئەمېرۇ تو بۆچى وا پەشۇكماوى؟ (بى دەنگىيەك) دويىنى لە نزىك شانۇكەوە چى رووى داوه؟

تۈزىنباخ:

(بە جوولانەوەيەكى بى ئارامىيەوە) نەشمەيلە بى وينەكەم،
سەعاتىكى تر دىيمەوە بولات. (دەستى ماج ئەكا و ئەرۇانىتە
دەموجاوى) من پىنج سالە تۆم خوش ئۇرى كەچى ھىشتا پىت
رانەهاتۇوم و رۆز بەرۇز لەلام جوانتر ئەنويىنى... ئاي لەم قىزە
ئەفسانەيىيە... ئاي لەم چاوانە... بەيانى لەگەل خۆم ئەتبەم،
ئىش ئەكەين و دەولەمەند ئەبىن و ئاواتەكانىم سەرلەنۈ
ئەبۇزىزىنەوە. تو بەختىار ئەبى، بەلام يەك شت ھەيە: تو منت
خوش ناوى.

ئيرينا:

ئەمە بە دەست خۆم نىيە.. من ژىنلىكى بەوفا و گۈيرايەلت ئەبەم،
بەلام خۆشەوېستى لە دىلمدا نىيە، بلىم چى؟ (ئەگىرى) من
ھەرگىز لە زيانىدا كەسم خۆش نەوېستۇوه... من لە زۇر
دەمىكەوە بە ئاواتى ئەوەوەم يەكتىك خۆش بۇئى... شەو و رۆز
بە ئاواتەوە بۇوم، بەلام دىلم وەك پىانوئىكى كىرانبەها وايە كە
كلىلەكەي ون بوبى! (بى دەنگىيەك)... چاوهكانى شلەزاؤن!

تۈزىنباخ:

بە درىزايى شەو نەنۇوسىتم... من لە زياندا هيچ شتىكى
ساماناكم نىيە بەتىرسىننى، بەلام ھەر ئەم كلىلە ونبۇوه گىيانىم

ئيرينا:

منيش لەگەلت دىم.

توزىنباخ:

(بە شلەزاوییەو) نەخىر... نەخىر... (بە خىرايى ئەرووا و لەسەر راستە رى پە لە درەختەكە رائەوەستى) ئيرينا!...

ئيرينا:

چى؟

توزىنباخ:

(نازانى بلى چى) ئەمرۆ قاومەنەخواردۇتەوە، پىيان بلى با بۆم لىنىن!... (بە خىرايى ئەرووا).

ئيرينا وەستاوه، بىر ئەكتاتەوە... دوايى ئەچىتە قووللايى شانۇكەوە و لەسەر جۆلانەيەك دائەنىشى، ئەندىرىي بەلانكەكەوە دى. فىرپۇنت دەرئەكەۋى.

فىرپۇنت:

خۇ ئەو پەرە كاغەزانە هى من نىن، هى مىريين و من نەمنۇسىيون.

ئەندىرىي:

تۆھەراسانت كردىم.

فىرپۇنت:

(پەرە كاغەزەكانى ئەداتى) ئىستا دەركاوانى دائىرەمىرى وتى كە زستان لە پىتەربورگ پلەي ساردى دوو سەدى ژىر سفر بۇوە^(٥٨).

ئەندىرىي:

قىزم دىتەوە... بەلام لەگەل ئەوەشدا كە بىر لە پاشەرۇز

كوا ژيانى رابردووم؛ كوا ئەو كاتانەي لاو و دلخوش و زىرەك بۇوم! كوا ئەو كاتەي دلەم پې بۇو لە ئاوات و بىروراي رازاوه! كوا ئەو كاتەي ژيانى رۇزانەم پې بۇو لە هيوا! بۇچى هەر كە ژيانى راستەقىنەمان دەست پى ئەكاكى بى تاقەت و مۇن و بىزار و تەمەل ئەبين و گۈئى نادەينە هيچ و بى كەلک و بەدېخت ئەبيىن؟ ئەم شارەمان دوو سەد سالە دامەزراوه و سەد هەزار

نهاتاش:

(لەودیو پەنجەرەکەوە کورەکەی ئەلاوینیتەوە) ئەی بۆبىكە
چەقاوهسۇو.. بۆبىكە، بۆبىكى بى تاپروو!

ئەندىرىي:

(سەيرى پەرە كاغەزەكان ئەكە) باشە سەيريان ئەكەم و
ئەوانەي پىيوىست بۇون ئىمىزايان ئەكەم و دوايى بىيانبەرەوە بۇ
دائىرە.

(ئەچىتە مالەوە، كاغەزەكان بە رېڭاوه ئەخويىتەوە، فيرماپۇنت
لانكەكە ئەباتە ئەسەرى باخەكە)

نهاتاش:

(لەودیو پەنجەرەکەوە) بۆبىكە... دايكت ناوى چىيە؟ دلەكەم،
دلەكەم... ئەمە كىيىھ ئەمە پۇورە ئۆلگايم... بە پۇورت بلىي:
رۆزباش پۇورە ئۆلا! (كچ و كورىكى مۆسيقاژەن كەمانچە و
كىتار لى ئەدەن، قىرشىين و ئۆلگا و ئەنفيسا لە مالىيە
دەرى، دەقىقەيەك بە بى دەنگى گۈئ ئەگرن... ئىرينا دىتە
پىشەوە.

ئۆلگا:

باخەكەمان وەك سەر رېڭاى لى هاتووە، بە پىادەيى و بە
سوارى پىايدا ئەرقن. لەلە گىان شتىك بىدە بەو مۆسيقاژەنانە.

ئەنفيسا:

(پارە ئەدا بە مۆسيقاژەكان) خۆشەويىستەكانم، فەرمۇن
خواتان لەگەل (مۆسيقاژەكان ئەچەمىنەوە و ئەرقن)

ئەكەمەوە دلەم خۆش ئەبىي، ھىمن ئەبەمەوە، جىهان لەبەرچاوم
فرابوان ئەبىي و تىشكە لە دوورەوە دەرئەكەۋى و ئازادى
ئەبىنەم... ئەبىنەم چۆن مەنداڭەكانم لە ژيانى نارپەوا و خواردى
شەربەتى گەنم و گۆشت قاز بە كەلەرمەوە و نوسىتنى دواى
نانى نىوھرۇ و لەسەر ورگى خەلک لەوراندىن رېزگاريان ئەبىي.

فيرماپۇنت:

ئەلېن دوو ھەزار كەس رەق بۇونەتەوە، ئەلېن گەل توقييۇ،
زراوى چووه، بە تەواويس نازانم ئايى ئەمە لە مۆسکۇ رووى
داوه يان لە پىتەرپۇرگە... بىرم نەماوە.

ئەندىرىي:

(ھەستى ناسك ئەبىتەوە) خوشكە نازدارەكەم... خوشكە
نایابەكەم (بە فرمىسىكەوە) ماشا گىيان!

نهاتاش:

(لە پەنجەرەکەوە) ئەو كىيىھ وا ئەشىرىيىنى؟ ئەندىرىيۇشا ئەمە
تۆى؟ سۆفۆچەكە(٩٩) خەبەر ئەكەيتەوە.. دەنگە دەنگ مەكەن،
سۆفىيا نوسىتىووە.. نوسىتىووە.. ئۆيە ورچن(١٠) (تۇورە ئەبىي)
ئەگەر ئەتەۋى قىسە بىكەي، لانكەكە بىدە بە يەكىكى تر...
فيرماپۇنت لانكەكە لە بەگ وەرگەه..

فيرماپۇنت:

بەلىي باشە. (لانكەكەلى لى وەرئەگىرى)

ئەندىرىي:

(بە گۈزىيەوە) من لەسەرخۇ قىسە ئەكەم!

قىوشىنин:

هەموو شتىك كوتايى دىت.. وا ئىمەش لەيەك جىا ئەبىنەوه
 (سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) شتىكىان دايىنى لە خواردنى بەيانى
 ئەچوو... شەمپانىامان خواردەوه، سەرۆكى شار قىسى كرد،
 من هەرچەندە ئەم خوارد و گويم لهو ئەگرت، بەلام دلەم هەر لىرە
 بۇو... لاي ئىيە بۇو... (سەيرى باخەكە ئەكا) لەگەلتاندا
 راھاتۇوم!

ئۆلگا:

تو بلىي رېزىك لە رېزان يەكترى بېبىنەوه؟

قىوشىنин:

رەنگە يەكترى نېبىنەوه. (بى دەنگىيەك) زەنكەم و دوو
 كچەكانم دوو مانگى تر لىرە ئەمىنەوه، تكايە ئەگەر شتىك
 رووى دا يان پىويستىيەكىان هەبۇو...

ئۆلگا:

بەلى، بەلى... بى گومان، دلنىابە، (بى دەنگىيەك) بەيانى شار
 يەك سەربازى تىدا نامىننى و تەنها يادگارىيان ئەمىنەتەوه و
 بى گومان زيانىكى تازەمان دەست پى ئەكا (بى دەنگىيەك) لە
 زياندا ھىچ شتىك بە ئارەزووى خۆمان نابى. من حەزم ئەكىد
 بىم بە بەرىيەبەر، لەگەل ئەۋەشدا بۇوم بە... ئەمە مانانى ئەۋەيە
 ئىتر ناچم بۇ مۆسکو.

قىوشىنин:

ئى... سوپاس بۇ ھەموو شتىك. بىبورن ئەگەر شتىكى ناپەوام

خەلکىكى بى دەرتانن، ئەگەر تىر بن ئەوه ناكەن. (بۇ ئىرينا)
 ئاريشا^(٦١) رۇزباش (ماچى ئەكا) ئاي كىژەكەم، ھىشتا ماوم و
 نەمردووم... ماوم... ئىستا لە خانوویەكى مىرى سەر بە
 قوتا بخانەكەدا، لەگەل ئەلىۋەشكادا ئەژىم، خوا ئەوهى لە كوتايى
 تەمەنمدا بۇ رەخساندۇوم. منى گوناھبار لەھەتى لەدایك بۇوم
 وەك ئىستا نەزىاوم، خانووەكە گورەيە و ھى مىرييە. من لەۋى
 ژورىيەكى سەرەبەخۇ و چەرپايدەكەمەوه: ئەمى
 حەزىزەتى مرىيەم! لە جىهاندا لە من كامەرانتر نىيە!

قىوشىنин:

(سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) ئۆلگا سىرگىيەقنا، ئىستا ئەرۇين.
 من درەنگەم، (بى دەنگىيەك) خۆشىت ئەخوازم... ئەمى ماريا
 سىرگىيەقنا لە كويىيە؟

ئىرينا:

لەناو باخەكەيە، وا ئەرۇم ئەيدۇزىمەوه.

قىوشىنин:

دەت تكال لى ئەكەم، پەلەمە...

ئەنفيسا:

منىش ئەچم بەدوايدا ئەگەرىم. (هاوار ئەكا) ماشىنكا...^(٦٢)
 ھىي!

(لەگەل ئىرينا دا بەرەو ئەۋەپەرى باخەكە ئەچن) ھىي! ھىي!
 ھىي!

ماشا:

(سەيرى دەمۇچاۋى ئەكا) خوات لەگەل. (ماچىكى دوور و

درېز)

ئۆلگا:

خوات لەگەل. (ماشا بە كۈل ئەگرى)

قىرىشىنин:

نامەم بۆ بنووسى، بىرەت نەچى... بەرم دە باپرۇم... ئۆلگا سىرگىيىقنا، دوورى بخەرەوھ.. پەلمە، كاتى روېشتنە، دوا كەوتەم. (بە شېرەزەيى دەستەكانى ئۆلگا ماچ ئەكا، دوايى جارىكى تىريش باوهش ئەكا بە ماشادا و بە پەلە ئەروا).

ئۆلگا:

ماشا بەسە... نەشىمەلەكەم بەسە... (كولىكىن دى)

كولىكىن:

(بە شەلەزارىيەوھ) ھىچ نىيە، با بىكى! ماشا نازدارەكەم، ماشا دل نەرمەكەم، توڭىنى و ھەرچىيەك رووبىدا من كامەرانم، من سكاالا ناكەم... ھىچ گلەيىتلى ناكەم، با ئۆلگا شاھىد بى، سەرلەنۈي وھك جاران ئەزىزىن: نە قىسىيەكتى پى ئەلېيم و نە گلەيىيەكتلى ئەكەم.

ماشا:

(لە گرييان ئەوهستىتەوھ) چنار و لاولاو سەريان گرتۇوھ گىر... من بۆ كى ئەگرىيم بە كى ئەمكەن ژىر!... من شىت ئەبم، بە كى ئەمكەن ژىر... ئەمكەن ژىر... (٦٣)

كردىي. من زۇرم وت و قىسىم زۇر كىد... بۆ ئەمەش لېم ببۇرن و بە خراپ يادم مەكەنەوھ!

ئۆلگا:

(جاوهكانى ئەسپى) ماشا بۆچى ديار نىيە؟

قىرىشىنин:

لەمالۇايدا چى ترتان پى بلېم؟ دەربارە چى فەلسەفە بنويىنم؟ (پى ئەكەنلى) ژيانىكى سەختە... زۇرمان واتى ئەگەين كە زيان رەق و بى ئەنجامە، بەلام ئەبى پىيلى ئى بىتىن كە بەرە بەرە رۇونتر و ئاسانتر ئەبى و رەنگە ئەو رۇزى زۇر دوور نەبى كە بە تەواوى رۇوناڭ ئەبىتەوھ. (سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) من درەنگەم، ئەرۇم. لە سەرتادا ژيانى مەرۇف پە بۇولە شەر و ھەرا و ھەر خەرىكى ھاتوچقۇ و ھېرىشىبردن و سەرکەوتىن بۇو، ئىستا ئەم شستانەمان نەماون و ژيان بۆشايىيەكى گەورەيە و ھىچ شتىك نىيە پىي بىكانەوھ... بەلام مەرۇف بەردەوام و بى بىرەنەوھ بە دوايدا ئەگەرەي و بى گومان ھەر ئەيدۇزىتەوھ. ئاخ، خۆزگە زوو ئەمە ببوايە! (بى دەنگىيەك) ئاخ خۆزگە رۆشنېرى بخرايە سەر ئىشىكىردىن و ئىشىكىردىن بخرايە سەر رۆشنېرى. (سەيرى سەعاتەكەي ئەكا) من پەلەمە....

ئۆلگا:

وا هات. (ماشا دى)

قىرىشىنин:

هاتووم مالۇاىي بکەم. (ئۆلگا بۆ ئەوهى رېگاى مالۇاىييانلى نەگرى كەمىك دىتە ئەم لاوه).

ئۆلگا:

ماشا ھىمن بەرەوە.. ئاوى بۆ بىيىن!

ماشا:

ئىتىر وا ناكەم...

كولىگىن:

وا زىر بۇوهوە... ژىنلىكى بە بەزەيىيە! (لە دوورەوە تەقەرى
گوللەيەكى كې دى).

ماشا:

چنار و لاولو سەريان گرتۇوە گىر..... من بۆ كى ئەگريم بەكى
ئەمكەن ژىر... من بۆ كى ئەگريم... پشىلەكە سەۋەز...
چنارەكان سەوزن... لىيم تىك چووه.. (ئاو ئەخواتەوە) ژيانبىكى
بى ئەنجامە... كۆئى مەدەرى... چنار و لاولو... ئەمە چىيە؟
ئەمە ماناي چىيە؟ ئەم وشانە بۆچى لە مىشكىدا
ئەزىزىنەوە؟... مىشكە ئالۇزە! (ئيرينا دى)

ئۆلگا:

ماشا ھىمن بەرەوە... ئاوى... خوشكە زىرینەكەم... با بچىنە
رۇورى.

ماشا:

(بە تۈورەيىيەوە) من ناچمە ئەۋى! (ئەگرى و يەكسەر بى دەنگ
ئەبىتەوە) ئىتىر ناچمەوە مالى!

ئيرينا:

دەبا پىكەوە دانىشىن، با بى دەنگى دانىشىن... من بەيانى
كۆچ ئەكەم.(بى دەنگىيەك)

كولىگىن:

دوينى لە پۆلى سىيىھەم رېش و سەمىيەكى دەسکىردم لە كورىك
سەند.

(رېش و سەمىيەكى بە رۇوي خۆيەوە ئەنۇوسىيىنى) بەمانەوە لە
مامۇستاي زمانى ئەلمانى ئەچم. (پى ئەكەنلى) وا نىيە؟ ئەم
كۈرانە سەيرن...

ماشا:

راست ئەكەنلى، لە ئەلمانەكەى لەمەر خۆت ئەچى!

ئۆلگا:

(پى ئەكەنلى) بەلى! (ماشا ئەگرى)

ئيرينا:

ماشا دە بەسە، بىبىرەوە.

كولىگىن:

زۆر لە و ئەچم. (نەتاشا دى)

نەتاشا:

(بۇ ئىشکەرەكە) ئەلين چى؟ پروتۆپېپۇڭ لاي سۆقۇچكا
دانىشتۇوە و ئەندىرىي بوبىك رائەزەنلى؟ بەخىوكردىنى مەنداڭ
چەند گرانە! (بۇ ئيرينا) ئيرينا، تۆ بەيانى ئەرقى، شتىكى
چەند ناخۇشە... هىچ نەبى ھەفتەيەكى تر بەيىنەرەوە. (كە
كولىگىن ئەبىنى لەپر ئەقىرىزىنى و ئەو پى ئەكەنلى و رېش و
سەمىيەكە لە رۇوي خۆي ئەكاتەوە) خوا بتىرى، زراوم چوو! (بۇ
ئيرينا) من لەگەلتىدا راھاتووم. تۆ و ئەزانى لى دوور كەوتتەوە

کولیگین:

پاست ئەكەي، مندالىكى نايابە!

نهتاشا:

كەواتە بەيانى من بە تەنها لىرە ئەمىنماوه. (ھەناسە
ھەلئەكىشى) پىش ھەموو شتىك فەرمان بىدھەمۇو
سەۋېرەكانى ئەملاو ئەولاي ئەو رىڭا يە بېرىنەوه، دوايىش ئەو
دار كەتانانەش ھەر بېرىنەوه، بە ئىواران زۆر ناشىرينىن! (بۇ
ئىرينا) نەشمىلەكەم، ئەم پېشىنەتلىنىيە، زەوقى تىدا نىيە،
شتىكى كالىرت پىيوىستە. پىيان ئەلىم با لە ھەموو لايەك گول
برويىن، با گولى بۇن خۇش بېرىيىن. (بە رەقى) ئەم چەتالە
بۇچى لەسەر ئەم كورسييە فرى دراوه؟ (ئەچىتە مالۇوه و بە
ئىشكەرەكە ئەللى) ئەلىم بۇچى ئەم چەتالە لەسەر ئەم كورسييە
فرى دراوه، ها؟... بۇچى ... (ئەقىزىنلى) بى دەنگ بە!

کولیگین:

بلاوهى لى كرا!

(لەودىو پەردەوه مۆسىقايى مارش لى ئەدرى. ھەموو گۈئى
ھەلئەخەن)

ئۆلگا:

وا ئەرۇن! (چىبۇوتىكىن دىتە ژۇورى)

ماشا:

رۇيىشتن! ئىنجا چىيە؟ بە خۆشى بېرىن، خوايان لەگەل... (بۇ
مېردىكەي) بېرىنەوه مالى.. شەپقە و شالەكە سەرشانم
كوان؟

کولیگین:

برىمنە ژۇورى، ئىستا ئەيانھىن.

ئۆلگا:

بەلى، كاتى ئەو ھاتووه ھەر كەسە برواتەوه مالى خۆى!

چىبۇوتىكىن:

ئۆلگا سىر گىيىغا!

ئۆلگا:

چى؟ (بى دەنگىيەك) چى؟

چىبۇوتىكىن:

ھىچ! نازانم چۆنتان پى بلېم. (بە گوئىدا ئەچرىپىنى)

ئۆلگا:

(بە ترسەوه) ناشى!

چىبۇوتىكىن:

بەلى، چۆنت پى ئەلىم وايە. من ماندووم و وزەم لى بىراوه، لەمە
پىر ناتوانم قىسە بىكم! (بە پەستىيەوه) لەگەل ئەوهشدا
جىاوازى نىيە! گۆئى مەدھرى.

شتىكى ئاسانە؟ فەرمان ئەدەم ئەندىرىي و كەمانچەكەي
بىگىزىنەوه ژۇورەكەي تو... بەلى ئەندىرىي و كەمانچەكەي.. با
لەوي وەك مشار ھەر زىرەي لى ھەستىنلى. سۆقۇچكاشا
ئەخەينە ژۇورەكەي ئەوهە. مندالىكى نايابە و ئەلېي پەريي!
ئاي لەو كىرۋۇلەي! بە جووتە چاۋىكى چۆنەوه تىي روانىم و
وتى: دايە!

کولیگین:

نهتاشا:

ماشا:

چی قهوماوه؟

ئىلگا:

(باوهش ئەكىا بە ئىيرينادا) ئەم رۆزىكى رەشە..
خۆشە ويستەكەم، نازانم چۈنت پى بلېم..

ئيرينا:

چىيە؟ خىپا پىم بلنى... لە پىي خوادا چى قهوماوه؟

چىبۇوتىكىن:

لە شەپى بەرامبەرىيەكەدا باپقۇن كۈزرا!

ئيرينا:

(لە سەر خۆ ئەگرى) ئە مزانى! ئە مزانى وا ئەبى!

چىبۇوتىكىن:

(لە وپەرى ناوەوهى شانوکەدا لە سەر كورسىيەك دائەنىشى)
ماندۇوم. (رۆزىنامەيەك لە گىرفانى دەردىنلى) لىيان گەرین با
بىگرىن (بە نزمى گۇرانى ئەلى) تارا... را... را... بۇوم.. لە سەر
كورسى دانىشتۇوم! جياوازى نىيە!... گۇئى مەدھى!

(ھەر سى خوشكە كان لەپال يەكتريدا وەستاون)

ماشا:

ئاي ئەو مۆسیقا يە چۆن لى ئەدەن! وا لىيمان دوور ئەكەونەوه..
وا يەكىكمان هەتا هەتايىھ بى گەرانەوه بەجى ھىشت.. ئىيەم بە
تەنيا ئەمىيىنەوه بۇ ئەوهى سەرلەنۈز ژيانمان دەست پى
بکەينەوه... ئەبى بىزىن... ئەبى بىزىن...

ئيرينا:

(سەرى ئەخاتە سەر سنگى ئۆلگا) رۆزىكى دى ھەموو كەسىك
ئەزانى ئەم ھەموو سزا و ئازارە بۆچىيە... ئەوساش ھىچ
نەيىننەك نامىننى، ھەتا ئەو كاتەش پىويستە بىزىن، پىويستە
ئىش بىكەين، ئەبى ھەر ئىش بىكەين، بەيانى بە تەننیا ئەپرۇم و لە
قوتابخانە دەرس ئەللىمەوه و ھەموو ژيانم ئەبەخشم بەو
كەسانى كە پىويستىيان پىم ئەبى. ئىستا پايزە و بەم زووانە
زستان دى و بەفر ئەبارى، منىش ئىش ئەكەم، ئىش ئەكەم!

ئۆلگا:

(باوهش ئەكىا بە ھەردوو خوشكە كانىدا) ئەو مۆسیقا يە هيىند بە
تام و خۆشىيەوه لى ئەدەن وام لى ئەكە حەز بىكەم بىزىم. ئاي
خوايى، كاتىك دى ئىيمەش بە يەكجارى ئەپقىن و لە بىر
ئەچىنەوه... دەنگ و رەنگمان لە بىر ئەچنەوه و نازانى
ژمارەمان چەند بۇوه، بەلام سزا و ئازارەكەنمان بۇ ئەوانەمى
پاش ئىيمە ئەبن بە مايىە خۆشى و لە سەر زەھى ئاشتى و
كامەرانى بلاو ئەبىتەوه. ئەوساش رەحમەت بۇ ئەوانە ئەنلىرىن
كە ئىستا ئەزىزىن و بە وتهى چاك ياديان ئەكەنەوه.. ئاي
خوشكە نەشميل و نازدارەكەن... ژيانمان ھىشتا كۆتايى
نەھاتووه... ھىشتا ئەزىزىن... ئەم مۆسیقا يە هيىندە
دلىخۆشكەرانە و بە خۆشىيەوه لى ئەدەن و ائەزانى كەمىكى تر
تى ئەگەين لە بەر چى ئەزىزى و بۆچى سزا ئەكىشىن... خۆزگە
ئەمەمان بىزانيايە... ئاخ خۆزگە بىمانزانيايە!
(دەنگى مۆسیقا كە بەرە بەرە نزم ئەبىتەوه. كولىكىن بە

پووخوشى و زەردەخەنە و شەبقە و شالەكە دىنىٽ و ئەندىرىي
لانكەكە بە مەنداڭە نۇستۇوھەكە و دىنىٽ)

چىبووتىكىن:

(بە دەنگى نزم گۆرانى ئەلىٽ) تارا... را... بۇوم... لەسەر
كورسى دانىشتۇرم!
(پۆزىنامەكە ئەخۋىتىتە وە) جىاوازى نىيە! گۈئى مەدەنلى!

ئۆلگا:

خۆزگە بىمانزانىيا يە... خۆزگە بىمانزانىيا يە!
پەرەد دائەدرىتە وە

(٩) و) لیردا گۆرانییەکى فۆلکلۆرى رۇوسى نۇوسراوه. وەركىیرانى ئەو دېرە شىعرانەم لا پەسەند نەبۇو، ئەم دۇو دېرە فۆلکلۆرىيە كوردىيىانەم بە باشتى زانىن. لە شوينەكانى تريشدا ھەرام كىدووه.

(١٠) و) سەفتائى - سەفتائىزم: بىازىكى فەلسەفى يىناتى سەردەمى سوکراتە. توپىزى نارەوا بۆ گەيشتنە مەبەستى گفتۇق. لە كتىبى "ئەو پىاوهى وىراي بېرسىنى" ئى "كۆرامىسىن" دا كە له سالى ١٩٨٤ لە سەلىمانى چاپم كىدووه و ١٦٩ لاپەرەي زۆر شت دەربارە نۇوسراوه.

(١١) و) دېپىكى چىرۆككىكى مىللى رۇوسييە.

(١٢) و) ئەنفيسا بە قىرشىننى وت عەقىد و توزىنباخ پىتى وت موقەدمەم. دىارە توزىنباخ راستتەرە و لە ئەنفيسا باشتى شارەزاي پلە ئەفسەرەيەكانە.

(١٣) و) ئەلىكساندەر ئىكناتىقىچ ناوى خۆى و باوكى قىرشىننى و قىرشىننى نازناوهەكىيەتى.

(١٤) و) لە رۇوسييەكەدا بە شىوهى كۆلەكەل يەكدا ئەدۋىن، بەلام بە كوردى نائاسايىيە، بۆيە لمەدۇوا ھەموو كەتكۈككەنەم بە شىوهى تاك نۇوسىون.

(١٥) و) مارينا و ماشا كورتکراوهى مارینان. مارينا سىير كىيىفنا ناوى خۆيەتى.

(١٦) و) ۋاسىلىي قاسىليق ناوى خۆى و باوكى سەلەيۇنىيە. سەلەيونى نازناوهەكىيەتى.

(١٧) و) نۇقە دېقىچى: گۆستانىيەكى ناودارى مۆسکۆبە، زۆربەي كەورە پىاوانىلىنى نىئىژراون. راذاوه و پىر لە پەيكەرە. لەكتى خۇينىن مۆسکۆمدا زۆر جار وەك بۆ مۆزەخانە سەرم لى داوه و كاتى لەبىر نەچووهۇم تىدا بەسەر بىدووه.

(١٨) و) كۆپەرنىكىزىس: زاناپەكى كەردونناسى پۇلۇنىيە (١٤٧٣- ١٥٤٣). بىروراي سەدەها سالىھى دەربارەي كەردون گۆرى و سەلاندى كە زەھى چەقى كەردون نىيە و بە دەورى خۆردا ئەسۇورىتەوه.

(١٩) كۆلۈمبىؤس: زەرياوانىيەكى خەلکى جەنھوايە (١٤٤٤- ١٤٩٢). لە ١٤٩٢ دا ئەمەريكاى دۆزىيەوه.

(٢٠) و) لە رۇوسيارا زۆربەي كات يەكتىر ناسىن بە وتنى نازناو دەست پى ئەكى،

پەرأويىزەكان

خوينەرى هېزى!... لە دەقە رۇوسييەكەدا تەنھا ٤ شوين لە پەرأويىزدا رۇون كراونەتەوه، بۆ ئەوهى بەرىزت شوينە نادىارەكانت لەلا ئاشكرا بن، چەند شوينەكى تريشىم رۇون كردوونەتەوه و بۆ جىا كردنەوەيان لەوانەي بلاوكراوه رۇوسييەكە پىتى " و " م لە تەنيشتەرەيە رۇونكىردنەوهى وەرگىيەن و ئەوانەي تەنھا ژمارەن ھى دەقە رۇوسييەكەن. ھيوادارم ئەم كارەم بە كەلك بى و جىيە پەزامەندى بەرىزت بى.

جەلال تەقى

(١) كىمنازيا: قوتا�انەي ئامادەيى لە رۇوسييائى قەيسەريدا.

(٢) پلەي ئەفسەرى ئەوساي رۇوسييا لە ھى ئىستايان و ئەوانەي لاي ئىيمەش جىاواز بۇون. ئەو پلانەم بە شىوهىكە نۇوسىون كە لەكەل پلەي ئىستادا بىگونجىن.

(٣) بارقۇن: پلەيەكى خانەدانەكانى رۇوسييائى قەيسەرى بۇوه.

(٤) بىرىيۆزە: درەختىكىي بالا بەرزا لە چەشنى چنارە، قەدەكەي پەلەي سېپىيە. درەختىكىي مىللى رۇوسييە.

(٥) پۇود: پۇوانەيەكى كۆنلى رۇوسييا بۇوه و ١٦ كىلۆ و ٣٠ گرام بۇوه. لە پىشىرە خۇشناوهتىشدا بەكار دى و لاي ئەوان پۇوانەي تەنھەكەيەكە.

(٦) چىخۇف وشەي "زەلتىنەك" ئى بەكار ھىتاوه كە ئەوسا بىرىتى بۇوه لە ٢٦، ٤ گرام. من مىقالىم بەكارھىتىنا كە ٥ گرامە.

(٧) پىتەرپورگ: پايتەختى ئەوساي رۇوسييائى قەيسەرى.

(٨) دەپرۇلۇپۇق: رەخنەگىتىكى مەزنى رۇوسييائى سەددى نۆزىدەھەمە.

- (٣٦) و) بەلزاک: نووسەرگى ناودارى فەرەنسىيە (١٧٩٩ - ١٨٥٠)
- (٣٧) و) چىخۇف بە ئەنقةست لە باتى "چا بخۇرەوە" نووسىيويە "چا بخۇ" بۇ ئەوهى دەرى بخا كە ئەنفيسا خوتىنەوارى كەمە و هەلە ناكا. لاي ئىمە رۆشنبىرەكانىشمان ھەمان ھەلە ئەكەن.
- (٣٨) و) لە رووسىدا بۇ رېزلىتان مروقق بە ناوى خۆى و باوكىيەوە بانگ ئەكىرى.
- (٣٩) و) لە كاتى دروستكىدىنى قەناتى پەنەمادا، لە سالانى ١٨٩٢ - ١٨٩٣ سەرمایهدار و پیاوانى رامىيارى فەرەنسا لەسەر پارە خواردن دران بە دادگا.
- (٤٠) ئەلىكۆ: پالەوانى چىرۇكى (قەرەج) ى پوشكىنە.
- (٤١) لىرمهنتۇف، ھۆزانقانىكى ھەست ناسك و كەم تەمەنلىقى ١٨١٤ - ١٨٤١ و لە شاعيرە نويكەرەكانە.
- (٤٢) و) سەلىقنى ھەر ئەيەۋى لاسارىي بكا و چىبۈوتىكىن چەواشە بكا، ئەكىنە ئەو نېيوتووه پیازاوم وتۇوبىتى قەزاتەنە چىبۈوتىكىن لە مەبەستى ناكا.
- (٤٣) و) تکايە بىراونە پەراوىزى ژمارە (٩ - و)
- (٤٤) و) كولىكىن رىستەي "ئەي ئاواتى...." سى بە لاتىنى دەرىپىوه.
- (٤٥) و) ئەلىۋشا: كورتكراوهى ئۆلگايە بۇ خۇشەويىستى.
- (٤٦) و) مەبەست لە سووتاندەكەمى مۆسکوویە. كە لەشكىرى ناپلىقۇن لە ١٨١٢ دا نزىك بۇوهە، كاربەدەستانى رووسىا مۆسکويان سووتاند و خەلکەكەى بەرە باكور بەجييان ھىشت بۇ ئەوهى لەشكىرى ناپلىقۇن لە زستانى سەھۋەنداندا شوينىكىيان نېبى تىايىدا بەھەۋىنەوە و لە سەرما و بىرسىتىدا پەريشان بۇون.
- (٤٧) و) فىدىيا: كورتكراوهى فىدۇرە، واتا ناوى يەكەمى كولىكىنە.
- (٤٨) و) رەنگە چىخۇف مەبەستى لە (پەپرىسىن) ى پالەوانى (يادداشتى شىيتىكى) ئى كۆكۈل بىنى. ئەو چىرۇكەمان كەردووە بە كوردى و ئامادەيە بۇ چاپىكىرىن
- (٤٩) و) لە رووسىدا ئەم دەنگە لەكتى بازداندا، يان ھەر بۇ پىتىكەن ئەوترى.
- (٥٠) و) كۆخانىيى: بە داخەوە چونكە پۆلۇنى نازانم ئەم وشە پۆلۇنىيەم بۇ لىك نەدرايەوە و نەشم وىست لە خۆمەوە ھىچ بنووسىم. لە دەقە رووسىيەكەشدا رۇون نەكرأوەتەوە.
- (٢١) و) ئەندىرىپىشا: كورتەي ناوى ئەندىرىيە بۇ خۇشەيىستى.
- (٢٢) و) چونكە نازناوهەكە ئەلمانىيە، پاكانە ئەكا كە رووسە و ئەلمان نىيە.
- (٢٣) - و) پەرافۆسالاف: رېبازى ئايىنى عىسايى لە رووسىيادا.
- (٢٤) و) جاران لە ئەوروپادا لە باوهەبابۇن كە ھەممۇ مەرقۇقىك لە ئاسماندا "پەرى" يەكى ھەيە. كوردىش ئەللىي ھەممۇ مەرقۇقىك لە ئاسماندا ئەستىرەكىيەكى ھەيە، كە مرد ئەستىرەكە ئەكشىتى - واتە ئەكۈزۈتەوە - ھەرودە دۇو فريشتنەش ھەن لەسەر شانى راست و چەپ چاکە و خراپەي تۆمار ئەكەن.
- (٢٥) و) چىخۇف بۇ ئەوهى پيشانى بدا كولىكىن رۆشنبىرەنە ئەدۇي، بېپىي نەرىتى ئەوساي گەورە پیاوانى رووسىيا، رىستەي (من چىم لە توانادا) ى بە لاتىنى نووسىيە، نەك بە رووسى.
- (٢٦) و) پاسخا: جەڙنېكى عىسايىي رووسىيائە كە حەزرتى عىسا دىتەوە سەر زەوى. لەبارە ئەمەوە لە زۆر مەسيحى سلىمانىم پرسى، خوشكە (جوان جوپرائىل) فەرمۇوى لاي ئەوان "رۇزى گەپانەوەي گىيانى پېرۇز" ٥. زۇر سوپاس بۇ ئەو خوشكە رۆشنبىرە.
- (٢٧) و) كولىكىن ئەم رىستانەشى بە لاتىنى وتووە.
- (٢٨) و) چىخۇف زۇر جار بە ئەنقةست ناوى وا ھەلەبېزىرىت كە رەھۋەشتى ئەو كەسە دەرئەخا. لېرەدا سەلەيونى ھەلېزاردۇوە كە بە رووسى واتا (سوپەر)!
- (٢٩) و) نەتاشا: كورتكراوهى نەتالىيە. نەتالىيا ئېقانۇقا ناوى خۆى و باوكىيەتى.
- (٣٠) و) تکايە بىراونە پەراوىزى ژمارە (٩ - و)
- (٣١) و) دىيارە ئۇ گولانە بە بۇنەي رۇڭىلى لەدايىكبوونەوە ھېنزاون.
- (٣٢) و) ژمارە "١٣" لە زوربەي و لاتانى ئەوروپادا بە شۈوم دائەنرى، ھەتا ھەندىك ئۇتىل زۇورى ژمارە "١٣" يان نىيە.
- (٣٣) و) ماسلىنیتا: جەڙنېكى عىسايىي رووسىيائە.
- (٣٤) و) رېزان (پیازان) شارىكى نزىك مۆسکوویە.
- (٣٥) و) ئەندىريوشانچىك: ئەميش كورتكراوهى ئەندىرىيە.

(٥١) نویژری پهرييەکان، بهرهه ميکي موسىيقاري بهناويانگي پۇلۇنى "بادارژينسکايا" يە.

(٥٢) و) رەنگە مەبەستى ئەو زەنگۇلە گەورەيە بى كە لەكتاتى بەرزىرىدەنەوەيدا بۆ سەر بورجى كلىيسيەيەكى ناو كريملىنى مۇسکى كوتە خوارەوە و پارچەيەكى لى بۇوهەوە و هەتا ئىستاش خەلک ئەچن بۆ سەيرى.

(٥٣) و) لە زۆربەي و لاتانى ئەوروپاي ئەوسادا، لە ئەنجامى قىسە پېوتن يان كارىكى نارەوادا مەرۋەق بۆئەوەي "تۈلە ئابپروو بىسىزىتەوە" بەرامبەرەكەي بانگ ئەكرد بۆ شەرە دەمانچە يان شەرەشىر و يەكىكىيان يان ھەدووكىيان يەكترييان ئەكوشت و ياساش سزاى نەدان. لىزمەنتۇقىش، كە لىرەدا باسى ھاتووه، لە بەرامبەرەيەكى ئاوادا كۇژراوه.

(٥٤) و) لەو بەرامبەرەيەدا "ناوبىيائىك" سەرپەرشتى ئەكردن نەك بە فيل يەكترى بکۈن.

(٥٥) و) لە رووسييەكەدا نووسراوه (قازان يان قولنگ؟) چونكە لە كوردىدا ھەميشە ئەوتى قازوقۇلۇڭ، ھەردو شىۋەكەم نووسىن.

(٥٦) و) تكايه بىوانە پەراويىزى ژمارە (١١ - و)

(٥٧) و) لە رووسييەكەدا نووسراوه: (وەك رۇنەكەرەي مانگا وام). ئىدىيۆمىكە واتاي "زۆرباش" ئەگەيەنلى، بۇيە "ھەر چاڭم" م بەكارهينا.

(٥٨) و) مەبەست لە پلەي ۲۰۰ ى فەھەنەياتىيە.

(٥٩) و) سۆققۇچكا: كورتكراوهى ناوى سۇفييايە بۆ خۆشەويىستى.

(٦٠) و) ئەم رىستانە فەرەنسىن لە پەراويىزدا كراون بە رووسى.

(٦١) و) ئارىشا: كورتكراوهى ناوى ئىرينىايە بۆ خۆشەويىستى.

(٦٢) و) ماشىنكا: كورتەي ناوى ماشايە و ماشاش كورتەي مارىنایە.

(٦٣) و) ئەم رىستانە تىكەلكرىنى وشەن لە ئەنجامى شېرىزەبۇون و شىلەزەندا.... لە رووسييەكەدا ئەو دىپە دەربارەي بەپووه، چونكە ھىچم دەربارەي بەپووه نەھاتەوە ياد ئەممەن نووسى كە دەربارەي چنارە.

